

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ГРАДА УЖИЦА

XLIXI

31. јул 2015. године

Број 17/15

97. На основу члана 5. и 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и На основу члана 35. став 7. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014), члана 32. став 1. тачка 5. Закона о локалној самоуправи («Сл.лист града Ужица», број 16/13), Скупштина града Ужица на седници одржаној 11.06.2015. године, донела је

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ «АЕРОДРОМ ПОНИКВЕ» (ТЕКСТУАЛНИ ДЕО)

План се састоји од:

свеска 1 - правила уређења, правила грађења и графички део,

свеска 2 - документациона основа, која се не објављује али се излаже на јавни увид.

I. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

За простор некадашњег војног комплекса "Поникве", Влада Републике Србије својим закључком 05 број 464-8959/2010 од 2.децембра 2010.године, донела је одлуку да изврши пренос права коришћења са дотадашњег корисника Републике Србије – Министарство одбране на Град Ужице, у циљу конверзије војног аеродрома "Поникве" у цивилни.

Уговором закљученим између Републике Србије и Града Ужица, Граду Ужицу је пренето право коришћења на земљишту површине 551ha 09a 06m², од чега је 375ha 09a 20m² на територији града Ужица и чине га катастарске парцеле број 4466/1, 4466/2 и 4466/3 све КО Стапари, катастарске парцеле број 897/1 и 897/2 обе КО Биоска, а 175ha 99a 86m² на територији општине Бајина Башта и чине га катастарске парцеле број 5566/2 КО Пилица, 3540/1 и 3540/2 КО Злодол и 6756/3 КО Заглавак.

ЈП «Аеродром Поникве» покренуло је иницијативу за израду планског документа, за простор некадашњег војног комплекса "Аеродром Поникве", који се налази на простору града Ужица и општине Бајина Башта. Највећи део простора у обухвату Плана, налази се у широј зони санитарне заштите – зона три, акумулације Врутци.

На захтев Града Ужица, VI бр. 350-35/13-02 од 26.04.2013.г., за давање мишљења о врсти плана који је потребно донети за овај простор, Министарство грађевинарства и урбанизма својим дописом бр. 350-01-00512/2013-05 од 24.05.2013.г. даје мишљење да је потребно приступити изради ППППН, али да то није експлицитно наведено у Просторном плану Републике Србије, Регионалном просторном плану Златиборског и Моравичког округа, Просторном плану подручја посебне намене НП «Тара», Просторном плану града Ужица и Просторном плану општине Бајина Башта.

Исто мишљење својим дописом бр. 350-220/2013-01 од 16.05.2013.г. дала је и Републичка агенција за просторно планирање.

На основу чланова 25, 26 и 46 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014) члана 20. став 2. и члана 23 Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07), и члана 15. Статута града Ужица, Скупштина града Ужица, на седници одржаној дана 28.06.2013.године, је донела Одлуку о изради Плана генералне регулације "Аеродром Поникве" I број 350-44/13 од 28.06.2013.г., која је објављена у "Службеном листу града Ужица", бр. 14/2013 од 28.06.2013., и на основу члана 39. тачка 5 Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, број 6/08 и 7/11), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 30.08.2013.године, је донела Одлуку о изради Плана генералне регулације "Аеродром Поникве" 01 број 06-27/13 од 30.08.2013.г. Овим Одлукама, дефинисан је обухват границе Плана, за део територије града Ужица и део територије општине Бајина Башта, у укупној површини од око 231ha и 32a.

Израда Плана поверена је ЈП «Дирекција за изградњу» Ужице.

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Правни и плански основ за израду ППР "Аеродром Поникве" садржан је у:

- Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014)
- Правилнику о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, број 31/2010, 69/2010 и 16/2011)
- Закону о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, број 73/10, 57/11, 93/12)
- Одлуци о изради Плана генералне регулације "Аеродром Поникве" I број 350-44/13 од 28.06.2013.г. која је објављена у "Службеном листу града Ужица", бр. 14/2013 од 28.06.2013. и Одлуци о изради Плана генералне регулације "Аеродром Поникве" 01 број 06-27/13 од 30.08.2013.г., коју је донела Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 30.08.2013.године. Обзиром на измену обухвата Плана и донету Одлуку о изради стратешке процене утицаја на животну средину ППР "Аеродром Поникве", донета је Одлука о изменама и допунама одлуке о изради плана генералне регулације „Аеродром Поникве“ I број 350-82/14 од 23.12.2014.г.
- Одлуци о изради стратешке процене утицаја на животну средину ППР "Аеродром Поникве", VI број 350-44/13-02
- Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/10).
- Регионалном просторном плану Златиборског и Моравичког округа ("Службени гласник РС", број 1/13).
- Просторном плану подручја посебне намене НП «Тара» ("Службени гласник РС", број 100/10).

- Просторном плану града Ужица ("Службени лист града Ужица", број 22/10).
  - Просторном плану општине Бајина Башта ("Службени лист општине Бајина Башта", број 10/12 од 20.07.2012.г.), као и
  - Стратегији развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008 до 2015. године и
  - Генералном Мастер плану саобраћаја у Србији
  - «Генералној концепцији аеродрома Поникве» урађеној од стране Центра за планирање урбаног развоја ЦЕП д.о.о. Београд, ангажованог од стране предузећа ALAnet GLOBAL, из Брисела, Белгија достављеној 29.07.2014.г.
- У поступку израде Плана обавезно је придржавати се:
- Правилника о аеродромима ("Службени гласник РС", број 23/12 и 60/12)
  - Међународних стандарда и међународне препоручене праксе коју примењује Република Србија у складу са потписаном и ратификованом Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству, Чикаго 1944. (Чикашка конвенција), нарочито ICAO – Anex 14 са свим пратећим документима.
  - Закона о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", 44/2010)
  - Правилника о начину и условима одређивања зоне електронске комуникационе инфраструктуре и припадајуће опреме, заштитне зоне и радио коридора и обавезама инвеститора радова и изградње објеката ("Службени гласник РС", број 16/12).
  - Закона о добробити животиња ("Службени гласник РС", број 41/09)
  - Упутстава за пројектовање аеродрома датих у документима Међународне организације за цивилно ваздухопловство ICAO Anex 14 – Књига 1 (*Aerodrome Design and Operations*)
  - Приручника за планирање аеродрома (*Airport Planning Manual - ICAO Doc 9814 – Part 1 – Master Planning*)
  - Приручника за планирање аеродрома (*ICAO Doc 9814 – Part 2 – Land Use and Environmental Control*)
  - Правилника о пројектовању, изградњи и реконструкцији цивилних аеродрома и њиховој класификацији ("Службени лист СФРЈ", број 2/66, 4/66)
  - Стандарда Међународне организације цивилног ваздухопловства (Standards and recommended practices - SARPs, ICAO).
  - Закона о заштити животне средине («Сл.гласник РС», бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09 -др.закон и 43/11 – одлука УС)
  - Закона из појединих области заштите животне средине
  - подзаконских аката
  - услова надлежних завода, јавних предузећа и других организација.

Европска комисија је у склопу програма помоћи не-европским земљама склопила уговор (European Commission External Aid FW contract #2012/289398) са предузећем ALAnet GLOBAL, из Брисела, Белгија, за реализацију пројекта «Support to the development of Ponikve airport in Uzice, Republic of Serbia» Предузеће ALAnet GLOBAL је за израду делова пројекта ангажовало подизвођача - предузеће ЦЕП из Београда, које је урадило «Генералну концепцију аеродрома Поникве».

2. ОБУХВАТ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

Према донетим Одлукама, Обрађивач је урадио Концепт плана за обухват, који је њима дефинисан, од око 231ха и 32ара.

На седници одржаној 17.10.2013.г. Комисија за планове Града Ужица донела је закључак да се прихвата Концепт ППР „Аеродром Поникве“, с тим да се Градска управа за урбанизам, изградњу и имовинско-правне послове обрати надлежном министарству ради изјашњења да ли је неопходна израда стратешке процене утицаја плана на животну средину.

На седници одржаној 08.11.2013.г. Комисија за планове Општине Бајина Башта донела је закључак да се прихвата Концепт ППР „Аеродром Поникве“, без примедби.

Према допису Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине, број 30-02-136/2013-05 од 26.11.2013.г., орган надлежан за припрему Плана генералне регулације, по прибављеном мишљењу органа надлежног за заштиту животне средине и др. заинтересованих органа и организација, треба да одлучи о приступању или не приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину, па је сходно томе Градска управа за урбанизам, изградњу и имовинско-правне послове Града Ужица, дана 30.04.2014.г. донела Одлуку о изради стратешке процене утицаја на животну средину ППР «Аеродром Поникве», VI број 350-44/13-02 и доставила је ЈП «Дирекција за изградњу» Ужице 08.05.2014.г.

«Генералним концептом и идејним пројектом Аеродрома Поникве» урађеним од стране Центра за планирање урбаног развоја ЦЕП, Београд који је достављен Обрађивачу 29.07.2014.г., дошло је до промене локације зоне објеката за јавни ваздушни саобраћај, у односу на локацију зоне у Концепту ППР «Аеродром Поникве» (обе зоне дефинисао Наручилац Плана).

Због измене локације зоне објеката за јавни ваздушни саобраћај као и доношења Одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину ППР «Аеродром Поникве», Комисија за планове Града Ужица дала је своје стручно мишљење, да је потребно израдити нови Концепт плана.

Обзиром да се ради о специфичној намени, и објекту чији утицај прелази границе плана из Одлуке (површине ограничења препрека, бука и др.) у фази израде, новог Концепта плана и стратешке процене утицаја плана на животну средину, анализиран је шири обухват у односу на границу из Одлуке, и дат предлог нове границе обухвата Плана.

Нова граница Плана почиње од тачке бр. 1 на северној страни и иде по правцу дефинисаном тачкама од бр. 1 до бр. 20, који пресеца кат. парцеле бр. 3267/4, 3264/1, 3717/1 и 3294/1 све КО Злодол (Општина Бајина Башта), па наставља по граници кат. парцеле бр. 3540/1 КО Злодол до тачке бр. 21, затим иде по правцу дефинисаном тачкама од бр. 21 до бр. 33 који пресеца кат. парцеле бр. 3283/1, 3719/1, 3527/1 и 3667/1 све КО Злодол (Општина Бајина Башта) па наставља делом кат. парцеле бр. 3540/1 до кат. парцеле бр. 3668/1, обе КО Злодол и наставља границом дела кат. парцеле бр. 3668/1. Затим граница наставља северном границом кат. парцеле бр. 3540/1 КО Злодол (Општина Бајина Башта) до тачке бр. 34 где наставља по правцу дефинисаном тачкама бр. 34 и 35, који пресеца кат. парцелу бр. 3722/1 КО Злодол и наставља источном границом ове парцеле, па затим опет границом кат. парцеле бр. 3540/1 до границе КО Злодол и КО Заглавак (Општина Бајина Башта), где наставља по северној и источној граници кат. парцеле бр. 6756/3 КО Заглавак и иде до границе катастарских општина Заглавак (Општина Бајина Башта) и Стапари (Град Ужице), па наставља по источној граници кат. парцеле бр. 4466/1 КО Стапари (Град Ужице) до тачке бр. 36, па наставља правцем дефинисаним тачкама бр. 36 и 37 који пресеца кат. парцелу бр. 8170/1 КО Стапари, затим наставља на истоку по граници парцеле бр. 4466/2 КО Стапари (Град Ужице) па даље по граници кат. парцеле бр. 8170/1 КО Стапари (Ужице – пут), па иде по граници кат. парцеле бр. 4466/3 КО Стапари и опет наставља по кат. парцели бр. 8170/1 КО Стапари, и по источној граници кат. парцеле бр. 4466/1 КО Стапари (Град Ужице) до тачке бр. 38 где наставља по правцу дефинисаном тачкама од бр. 38 до 49, који пресеца кат. парцеле бр. 4582/5 и 4582/1 обе КО Стапари, па даље обилази кат. парцелу бр. 4578/3 КО Стапари по њеној кат. граници до тачке бр. 50 и наставља по правцу дефинисаном тачкама од бр. 50 до 63 који пресеца кат. парцеле бр. 4585/1 и 4582/3 обе КО Стапари, затим наставља источном границом кат. парцеле бр. 4466/1 КО Стапари па води западном границом исте парцеле

до тачке бр. 64 на граници катастарских општина КО Стапари и КО Биоска (обе Град Ужице), затим наставља правцем дефинисаним тачкама бр. 64 и 65 и пресеца кат. парцелу бр. 9035/1 КО Биоска, па наставља југозападном границом кат. парцеле бр. 9004/1 КО Биоска (Град Ужице) до тачке бр. 66 и даље правцем дефинисаним тачкама од бр. 66 до 71 и пресеца кат. парцелу бр. 1109/1, затим наставља границом кат. парцеле бр. 897/1 КО Биоска, па делом јужном границом кат. парцеле бр. 9042 КО Биоска, и даље делом северне границе исте парцеле до границе кат. парцеле бр. 897/1 КО Биоска на западној страни до тачке бр. 74, па наставља правцем дефинисаним тачкама од бр. 74 до 80 који пресеца кат. парцеле бр. 8998/1, 712/1, 709/1 и 710/1 све КО Биоска до границе КО Биоска (Град Ужице) и КО Пилица (Општина Бајина Башта) и наставља западном границом кат. парцеле бр. 5566/2 КО Пилица (Општина Бајина Башта) до границе КО Пилица и КО Злодол (Општина Бајина Башта) и наставља западном катастарском границом парцеле бр. 3540/1 КО Злодол (Општина Бајина Башта) до тачке бр. 1.

Граница унутар Плана почиње од тачке бр. 81 и иде по правцу дефинисаном тачкама од бр. 81 до 91 који пресеца кат. парцеле бр. 806/1, 803/1, 801/1 800/1, 797/1, 793/1 и 791/1 све КО Биоска и даље наставља делом границе кат. парцеле бр. 897/1 КО Биоска до почетне тачке бр. 81.

Табела бр.1. – Аналитичко-геодетске тачке границе Плана

1	7394103.8100	4863125.2200	38	7397212.8177	4860203.6458
2	7394107.9989	4863127.9104	39	7397217.6682	4860201.8267
3	7394117.6535	4863126.6440	40	7397253.0721	4860183.1390
4	7394180.7663	4863108.4939	41	7397265.6358	4860177.6444
5	7394269.1413	4863083.0788	42	7397278.8680	4860174.0465
6	7394270.2690	4863084.5644	43	7397292.4842	4860172.4227
7	7394269.5584	4863085.7178	44	7397306.1915	4860172.8079
8	7394273.5237	4863088.9925	45	7397332.4777	4860175.4849
9	7394276.5600	4863091.5000	46	7397355.2028	4860177.7993
10	7394280.6262	4863092.5372	47	7397428.9533	4860188.8743
11	7394285.1899	4863085.1303	48	7397440.6571	4860191.4072
12	7394286.7317	4863081.9903	49	7397464.8489	4860200.6504
13	7394287.3490	4863080.3538	50	7397468.1489	4860186.9204
14	7394288.8948	4863078.0611	51	7397462.3002	4860185.7143
15	7394291.3046	4863076.7050	52	7397452.8845	4860181.6735
16	7394293.7289	4863076.0372	53	7397444.2415	4860178.8100
17	7394297.9128	4863077.9799	54	7397435.3858	4860176.6945
18	7394328.2678	4863103.2382	55	7397396.1072	4860170.7958
19	7394335.3249	4863107.4657	56	7397356.8276	4860164.8975
20	7394343.0821	4863110.8310	57	7397332.1692	4860162.3858
21	7394938.0104	4862980.0109	58	7397307.8307	4860159.9076
22	7394944.7702	4862977.5627	59	7397299.7182	4860159.0814
23	7394951.9409	4862977.8415	60	7397284.0729	4860159.7906
24	7394960.9165	4862979.9806	61	7397268.6995	4860162.7806
25	7394961.3532	4862978.1285	62	7397253.9289	4860167.9869
26	7394963.4626	4862969.2789	63	7397213.5948	4860189.1570
27	7394963.9255	4862967.3332	64	7396941.9000	4860220.3600
28	7394961.1600	4862964.9769	65	7396936.1800	4860225.6000
29	7394961.4433	4862961.3535	72	7394585.7600	4861586.2000
30	7395013.0363	4862877.1320	73	7394580.4400	4861612.1400
31	7395135.0500	4862837.3500	74	7394200.6300	4862373.9600
32	7395143.0100	4862836.8700	75	7394198.3700	4862377.9600
33	7395221.2900	4862814.5800	76	7394211.2700	4862385.1100
34	7396730.5489	4862866.7604	77	7394232.3485	4862407.2206
35	7396743.4989	4862857.8304	78	7394224.4083	4862438.6429
36	7397493.8100	4862334.9500	79	7394218.3408	4862462.6539
37	7397529.8793	4862302.9124	80	7394197.0402	4862546.9481
81	7394647.5237	4862187.4727	86	7394734.6860	4862223.0688
82	7394649.1044	4862185.3781	87	7394786.4417	4862251.1264
83	7394654.5365	4862182.7499	88	7394826.5870	4862272.8897
84	7394660.5694	4862182.8891	89	7394860.4980	4862291.2734
85	7394684.0417	4862195.6138	90	7394898.8310	4862312.0543
			91	7394997.1552	4862365.3573

Нова граница Плана дата је у графичком прилогу број 1 – *Катастарско-топографска подлога са границом плана.*

Укупна површина планског подручја је **569ha 72a 33m²**, од чега је 393ha 01a 45m² на територији града Ужица, а 176ha 70a 88m² на територији општине Бајина Башта.

На територији града Ужица обухваћене су катастарске парцеле бр. 897/1, 9042, 1303/5, 1303/6, 1302/2, 1300/2, 1299/2, 1297/4, 1294/2, 1293/4, 1292/2, 9004/1, 897/2, 710/1 део, 709/1 део, 712/1 део, 8998/1 део, 1109/1 део и 9035/1 део, све КО Биоска, катастарске парцеле бр. 4466/1, 4466/6, 8170/1, 1296/17, 4466/3, 4466/2, 4582/4, 4578/3, 4582/3 део, 4585/1 део, 4582/5 део и 4582/1 део, све КО Стапари.

На територији општине Бајина Башта обухваћене су катастарска парцела бр. 6756/3 КО Заглавак, катастарске парцеле бр. 3540/1, 3668/1, 3670/1, 3667/1, 3527/1, 3719/1 део, 3286/1, део 3294/1 део, 3717/1 део, 3264/1 део, 3267/4 део и 3722/1 део све КО Злодол и катастарска парцела бр. 5566/2 КО Пилица.

Табела бр.2. – Парцеле у обухвату Плана

ГРАД УЖИЦЕ				
КО БИОСКА				
Кат. парцела	Начин киришћења земљишта	Врста земљишта	Власнички статус	Површина м ²
897/1	Остало вештачки створено земљиште	Остало земљиште	Град Ужице	2271310,0
9042	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Град Ужице	101688,0
1303/5	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	96,0
1303/6	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	751,0
1302/2	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	962,0
1300/2	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	3 540,0
1299/2	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	5920,0
1297/4	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	2133,0
1294/2	Пашњак 6. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	1158,0
1293/4	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	818,0
1292/2	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	49,0
9004/1	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Град Ужице	7035,0
9006/1	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Град Ужице	174,00 део (9137,0)
1109/1	Пашњак 5. класе	Пољопривредно земљиште	ПИК «Чајетина»	745,00 део (4965,0)
897/2	Остало вештачки створено непл.зем.	Остало земљиште	Град Ужице	38 412,0
710/1 део	Ливада 6. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	282,83 део (4425,0)
709/1 део	Земљиште под зградом део лив.	Грађ. земљ. изван гр. подручја (кућа)	Приватна својина	69,69 део (10352,0)
712/1 део	Њива 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	110,86 део (800,0)
8998/1 део	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	33,89 део (6633,0)
1109/1 део	Пашњак 5. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	2,57 део (4965,0)
9035/1 део	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Град Ужице	33,83 део (17150,0)
КО СТАПАРИ				
4466/1	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	1 439 975,00
4466/6	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	45 288,00
8170/1	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Град Ужице	25 505,00
1296/17	Гробље	Остало земљиште	Град Ужице	2 176,00
4466/3	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	950,00
4466/2	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	1 340,00
4582/4	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	2 287,00
4578/3	Остало вештачки створено непл.зем	Остало земљиште	Град Ужице	39 152,00
4582/3 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	193,31 део (1058,0)
4585/1 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	500,66 део (2943,0)
4582/5 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	94,35 део (3115,0)
4582/1 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	341,60 део (3942,0)

ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА				
КО ЗАГЛАВАК				
Кат. парцела	Начин коришћења земљишта	Врста земљишта	Власнички статус	Површина m ²
6756/3	Остало вештачки створено земљиште	Остало земљиште	Град Ужице	100 425,00
КО ЗЛОДОЛ				
3540/1	Остало вештачки створено земљиште	Остало земљиште	Град Ужице	1 604 329,00
3668/1	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	7 347,00
3670/1	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	3 180,00
3667/1	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	1361,00 део (7496,00 цела)
3527/1	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	3 613,00 део 1066,42 део (22 266,0)
3719/1 део	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Општина ББ	166,36 део (3737,0)
3286/1 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	60,55 део (1306,0)
3294/1 део	Ливада 7. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	276,91 део 83,84 део (6214,0)
3717/1 део	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Општина ББ	95,69 део (22094,0)
3264/1 део	Шума 8. класе	Шумско земљиште	Приватна својина	456,53 део (4422,0)
3267/4 део	Ливада 8. класе	Пољопривредно земљиште	Приватна својина	361,10 део (2412,0)
3722/1 део	Земљиште под зградом некат. пут	Остало земљиште	Општина ББ	856,25 део (4714,0)
КО ПИЛИЦА				
5566/2	Остало вештачки створено земљиште	Остало земљиште	Општина ББ	46 841,00

Табела бр.3.– Биланс коришћења земљишта према евиденцији СКН

ГРАД УЖИЦЕ			
Редни бр.	Начин коришћења земљишта	Површина (m ²)	Процент учешћа (%)
1.	Остало природно неплодно земљиште	3913192,72	68,71
2.	Пољопривредно земљиште	16953,18	0,29
	Површина Плана	569ha72a33m²	/
	Укупна површина – ГРАД УЖИЦЕ	393ha 01a 45m ²	69,0%
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА			
Редни бр.	Начин коришћења земљишта	Површина (m ²)	Процент учешћа (%)
1.	Остало природно неплодно земљиште	1752713,00	30,79
2.	Пољопривредно земљиште	17722,51	0,31
	Површина Плана	569ha72a33m²	/
	Укупна површина – ОПШТИНА Б.БАШТА	176ha 70a 88m ²	31%
	Укупна површина град УЖИЦЕ и општина БАЈИНА БАШТА	569ha72a33m²	69% / 31%

3. АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

Аеродром Поникве се налази на око 12 km северозападно од Ужица. Аеродром је изграђен средином 80-тих година прошлог века за војне потребе и користио се за повремену употребу.

Аеродром располаже полетно-слетном стазом оријентације 108° – 288°, са асфалтном конструкцијом, димензија 3.085 метара дужине и 45 метара ширине

Током НАТО бомбардовања срушен је или оштећен велики број постојећих објеката, као и објеката и мрежа инфраструктуре.

Простор војног комплекса аеродрома Поникве, који је пренет Граду Ужицу, састојао се из три целине: полетно-слетна стаза са рулним стазама и капонирима, контрола летења, простор за смештај војника, простор војне економије и простор складишта и танкване авио горива.

У близини аеродрома, на његовој јужној страни, налази се неколико засеока са мањим бројем становника, а који су изван прилазних равни. У прилазним равнинама, у оба правца, на већим растојањима има засеока, али терен на ком се налазе је у паду, у односу на прагове ПСС. Северни део аеродрома је ненасељен.

У правцу полетања за стазу 29 налази се заштићени Национални парк «Тара». Већ постојеће процедуре полетања и слетања са западне стране избегавају заштићену зону. Плато Поникава је слабо насељен, тако да се не очекују ограничења због негативних ефеката ваздушног саобраћаја.

На западној страни аеродрома, на удаљењу око 8 nm, налази се државна граница са Републиком Српском, односно Босном и Херцеговином, па је потребно посветити пажњу приликом израде ваздухопловних поступака полетања и слетања, да не дође до повреде границе. Као што је познато, свако инструментално летење у близини државне границе, без координације са суседном контролом летења, је забрањено. За обезбеђење безбедности ваздушне пловидбе је потребно организовати договоре, координацију и усклађивање, односно споразумевање и усаглашеност између суседних контрола летења.

3.1. Оцена постојеће изградње и инфраструктурне опремљености

Детаљном анализом постојећег стања аеродрома, закључено је, да аеродром у постојећем стању не испуњава стандардне услове за одвијање међународног цивилног саобраћаја према Закону о ваздушном саобраћају и ИСАО прописима, али да ни један од стандардних аеродромских локацијских услова не прави сметњу конверзији у цивилни аеродром.

Ваздушни саобраћај на аеродрому Поникве тренутно се обавља по инструментима за непрецизан прилаз. Постоје НДБ у Севојну и радио фар и маркер у Стапарима.

Простор који је пренет у власништво Граду Ужицу, са јужне стране делом тангира, а делом пресеца општински пут ОП 24 Дужи (веза са Р112) – Пеар – Кадина Главница – Љубичићи – Станојчићи – Поникве (веза са ОП 22), а од југа ка северу кроз овај простор пролази, а са источне стране тангира га општински пут ОП 22 Студени ДО (веза са Р 112) – Поникве – Кадињача (веза са државним путем ИБ реда бр.23).

За простор у обухвату Плана, нема ажурних података о мрежама водовода и канализације.

Водоснабдевање комплекса аеродрома и 453 сеоска домаћинства, врши се са водоизворишта «Ћосића врело».

У југоисточном делу комплекса, испод војне економије, налази се Ешмерска јама, која није у функцији.

Аеродромски комплекс прикључен је на дистрибутивну мрежу у ТС 10/0,4kV ВП-1, где се налази централно мерење на средњем (високом) напону. Из ове ТС мерени су изводи:

– Извод 1 – за ТС 10/0,4kV ВП-2 за напајање пумпног постројења за воду

– Извод 2 – за ТС 10/0,4kV ВП-3 за контролу лета и ТС 10/0,4kV ВП-4 на писти (само грађевински део)

Постојећа 10 kV мрежа, на коју је прикључен аеродромски комплекс напаја се са ТС 35/10 kV «Теразије» на удаљености од 18 km.

На локацији аеродрома Поникве налази се оптички кабал и каблови приступне мреже. Осим ових каблова, на предметној локацији налазе се још три кабла која припадају Војсци Србије, а по којима још увек ради телефонски саобраћај и чије трасе нису познате «Телекому Србије».

На простору у обухвату Плана нема изграђене мреже гасовода и топловода.

Биланс површина постојеће намене

Ред. број	Намена површина	Површина m ²	%
	ОПЕРАТИВНЕ ПОВРШИНЕ АЕРОДРОМА		
1	Рулна стаза - не реконструисана	10392,21	0,182
2	Платформа - не реконструисана	13724,10	0,241
3	Рулна стаза и платформа реконструисане	26571,48	0,467
4	Рулна стаза (капонири)	10195,51	0,179
5	Полетно-слетна стаза	141860,69	2,492
6	Основна стаза	399358,72	7,015
7	Површине за потребе аеродрома	577287,19	10,143
8	Контрола лета	40166,00	0,705
	САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ		
9	Општински путеви	37327,15	0,656
10	Некатегорисани путеви	18963,83	0,333
11	Интерне саобраћајнице	14888,46	0,261
	ПОВРШИНА ДР. САДРЖАЈА		
12	Станица погонског горива	35207,00	0,618
13	Резервоари погонског горива	36184,00	0,635
14	Резервоари	12878,51	0,226
15	Војна економија	33994,00	0,597
16	Смештај	54979,18	0,966
17	Зелене површине (шуме)	138734,53	2,437
18	Слободне зелене површине	9507,17	0,167
19	Ешмерска јама	1181,16	0,021

20	ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ	4078972,37	71,658
	УКУПНО		
	Обухват Плана	569ha72a33m²	100

3.2. Власнички статус земљишта

Уговором закљученим између Републике Србије и Града Ужице, Граду Ужицу је пренето право коришћења на земљишту површине **569ha72a33m²**, од чега је 393ha 01a 45m² на територији града Ужице, а 176ha 70a 88m² на територији општине Бајина Башта.

Од укупне површине простора у обухвату Плана **569ha72a33m²**, у власништву физичких лица је 3ha 36a 79m², што је 0,6% од укупне површине планског подручја.

Парцела на којој се налази торањ контроле летења, у власништву је Републике Србије, а корисник је Министарство одбране.

Парцеле које се воде на Град Ужице, осим парцела некадашњег војног аеродрома, су парцеле општинских и некатегорисаних путева и парцела гробља.

ГРАД УЖИЦЕ

Власнички статус земљишта према евиденцији СКН

Редни бр.	Власнички статус земљишта	Површина (m ²)	Процент учешћа (%)
1.	Град Ужице и друга правна лица	391.31.23,94	68,70
2.	Приватна својина	1.70.22,87	0,30
	Површина Плана	569ha72a33m ²	/
	Укупна површина – ГРАД УЖИЦЕ	393ha 01a 45m ²	69,0%

ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА

Власнички статус земљишта према евиденцији СКН

Редни бр.	Власнички статус земљишта	Површина (m ²)	Процент учешћа (%)
1.	Град Ужице (на територији Б.Башта)	175.27.13,30	30,71
2.	Приватна својина	1.66.56,09	0,29
	Површина Плана	569ha72a33m ²	/
	Укупна површина – БАЈИНА БАШТА	176ha 70a 88m ²	31,0%

4. ОЦЕНА РАСПОЛОЖИВИХ ПОДЛОГА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

За потребе израде ППР «Аеродром Поникве», урађен је елаборат геодетског снимања Катастарско-топографског плана аеродрома «Поникве» (К.О. Биоска, К.О. Стапари у СКН Ужице, К.о. Злодол, К.О. Заглавак и К.О. Пилица у СКН Бајина Башта) у размери 1:500 и 1:2500, оверен од стране Републичког геодетског завода СКН Ужице и СКН Бајина Башта 25.12.2013.г. и достављен Обрађивачу Плана 30.06.2014.г. Површина снимљеног простора је 570ha.

У складу са чл. 48. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС 132/2014 и 145/2014) и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, број 31/10, 69/2010 и 16/2011), за потребе израде ППР «Аеродром Поникве» прибављени су подаци о постојећој планској документацији, Законом прописане геодетске подлоге, прослеђени су захтеви за достављање података о постојећем стању и капацитетима мрежа инфраструктуре, услове надлежних органа, организација, завода, предузећа, као и друге документације неопходне и значајне за израду Плана.

У табели број 4 дат је преглед тражених и добијених услова надлежних органа, организација, завода и предузећа.

Табела бр.4. – Преглед прикупљених услова

Редни број	Назив институције и адреса	Поднет захтев	Прибављени подаци и услови
1	ЈП Аеродром Поникве Ул.Д.Туцовић 52 Ужице	350-44/13 10-365/13 06.09.2013	Br -3-102/4 10-234/2 29.07.2014г Br-03-102/10-14 10-311/14 23.09.2014 Br-03-102/11-14 10-316/14 26.09.2014
2	Директор цивилног ваздухопловства Републике Србије Одељење аеродрома Ул.Булевар Зорана Ђинђића 155/а Нови Београда	350-44/13 10-330/13 27.08.2013	бр3/607-0155/2013-0003 10-330/1 10.9.13
3	Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA ул.Трг Николе Пашића 10 Београд	350-44/13 10-322/13 26.08.2013	Sns00-58/16 10-322/2-13 17.12.13 Sns10-58/20 10-330/2 24.12.2014
4	Управа царина Републике Србије –министарство финансија Ул.Булевар Зорана Ђинђића 155/а Нови Београда	350-44/13 10-321/13 26.08.2013	Бр. 148-15-351-04-29/4/13 10-321/2 07.11.2013
5	Министарство унутрашњих послова – Управа граничне полиције Ул.Булевар Михаила Пупина 2 Београд	350-44/13 10-324/13 23.08.2013	03/9 бр 28-432/13 10-324/1 10.09.2013г

6	Министарство одбране - Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд, Ул.Немањина 15	350-44/13 10-323/13 26.08.2013	Бр 2709-4 10-323/1 31.10.2013г
7	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за заштиту биља Ул.Омладинских бригада 1 Београд	350-44/13 10-317/13 26.08.2013	10-3172 17.10.2013г
8	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину Гранична ветеринарска инспекција, Ул. Омладинских бригада 1 Београд	350-44/13 10-318/13 26.08.2013	Бр323-07-06752/13-05 10-318/1-13 11.09.2013г
9	Министарство саобраћаја –Сектор за ваздушни саобраћај, Ул. Немањина 22-26 Београд	350-44/13 10-320/13 26.08.2013	
10	Регионални центар за ванредне ситуације Ул.Наде Матић 8 Ужице	350-44/13 10-319/13 26.08.2013	
11	Завод за заштиту природе Србије Н.Београд, Ул.Др.Ивана Рибара, бр.91	350-44/13 10-386/13 10.09.2013 10-297/13 23.08.13	036p020-2049/2-13 10-297/1 13.09.2013г 036p020-2049/5-13 10-297/2 10.10.2013г
12	Завод за заштиту споменика културе Краљево, Ул. Цара Лазара 24 Краљево	350-44/13 10-302/13 23.08.2013	Бр-1614/2-2013 10-302/2-13 19.03.2014г
13	Геодетски Биро Кљајић Ул.Топличка бр 1 Ужице		Бр 955-102/2013 10-205/14 30.06.2014.г 26.12.2013г
14	ЈП "Дирекција за изградњу" Ужице-саобраћајне сигнализације и комуналних објеката и високо градње Ужице, Ул.Вуколе Дабића, бр.1	350-44/13 10-328/13 10-329/13 27.08.2013	10-328/1-13 02.09.2014. 10-329/1-13 02.09..2014
15	ЈКП "Водовод" Ужице Ужице, Ул.Хероја Луна, бр.2.	350-44/13 10-299/13 23.08.2013	03-1956/2 10-299/1 29.08.2013г
16	ПД "Електродистрибуција" Д.О.О.Краљево "Електродистрибуција" Ужице- Дирекција за технички систем Ужице, Ул.Момчила Тешића, бр.13	350-44/13 10-298/13 23.08.2013	Бр 4903/14 10-134/14 19.05.14
17	АД "Ужице-гас" Ужице, Ул.Љубе Стојановића, бр.4	350-44/13 10-300/13 23.08.2013	
18	ЈКП "Градска топлана Ужице" Ужице, Трг партизана, бр.26	350-44/13 10-301/13 23.08.2013	Бр853/13 10-301/1-13 4.09.2013г
19	ЈП "Путеви Србије" АД "Путеви Ужице" Београд, Булевар краља Александра, бр.282	350-44/13 10-316/13 26.08.2013	953-14387/13-1 10-316/1 2.09.13г

Обзиром да је аеродром «Поникве» до 2010.г. био у власништву Војске Србије, јавна предузећа не поседују све податке о постојећим мрежама инфраструктуре, већ углавном оне које је било могуће прикупити визуелним прегледом, тј. пре свега податке о надземним мрежама. Највећи проблем недостатка података о постојећим мрежама инфраструктуре, се односи пре свега на мрежу водовода. На постојећу водоводну мрежу грађену за потребе аеродрома, прикључено је 453 домаћинства. Не постоји снимак трасе секундарне мреже водовода.

Од стране наручиоца посла ЈП «Аеродром Поникве» и носиоца израде Плана, достављена је следећа документација:

- «Студија економског утицаја конверзије постојећег војног аеродрома Поникве у међународни цивилни аеродром Ужице на Златиборски регион из 2008.г. - носилац пројекта Регионална привредна Комора Ужице у оквиру пројекта INTERREG IIIВ CADSES европског RAIRDev програма (Regional Airports Interaction for Regional Development)
- Пројекат «Support to the development of Ponikve airport in Uzice, Republic of Serbia» урађен, од стране предузећа ALAnet GLOBAL, из Брисела, Белгија, који је израђен у оквиру програма помоћи не-европским земљама Европске комисије
- «Генерална концепција аеродрома Поникве» урађена од стране Центра за планирање урбаног развоја ЦЕП д.о.о. Београд, ангажованог од стране предузећа ALAnet GLOBAL, из Брисела, Белгија достављена 29.07.2014.г.
- Студија оправданости конверзије Аеродрома Поникве у аеродром за јавни превоз, аутора Александра Станковског (достављена обрађивачу 29.09.2014.) је саставни део шире студије оправданости конверзије бившег војног аеродрома Поникве у аеродром за јавни саобраћај, која обрађивачу није достављена
- Део Идејног пројекта реконструкције Аеродрома «Поникве», урађен од стране пројектне организације Завод за пројектовање «Граса» - носилац израде пројекта Институт за путеве – Београд, достављен обрађивачу дана 02.10.2014.г.
- Информација о локацији планираних резервоара за потребе аеродрома
- Информација од стране Градске управе за инспекцијске послове и комуналну полицију за локацију за изградњу прихватишта за псе на територији града Ужица VII број 06-80/11 од 17.10.2014.г.

- Након стручне контроле нацрта Плана 15.01.2015.г. , дописом VI број 350-2/15 од 22.01.2015.г. упућеном од стране Носиоца израде Плана, од Обрађивача Плана је захтевано уношење додатних намена у ППР «Аеродром Поникве», и то: простор за пансион за животиње у оквиру локације прихватилишта за напуштене животиње, простор за карантин за животиње, а у оквиру некадашње војне економије планирати делатност интензивног узгоја стоке.

Европска комисија је у склопу програма помоћи не-европским земљама склопила уговор (European Commission External Aid FW contract #2012/289398) са предузећем ALAnet GLOBAL, из Брисела, Белгија, за реализацију пројекта «Support to the development of Ponikve airport in Uzice, Republic of Serbia» Предузеће ALAnet GLOBAL је за израду делова пројекта ангажовало подизвођача предузеће ЦЕП из Београда, које је урадило «Генералну концепцију аеродрома Поникве».

Према члану 113. Закона о планирању и изградњи, за потребе израде Плана ради се Студија оправданости:

«Претходном студијом оправданости утврђује се нарочито просторна, еколошка, друштвена, финансијска, тржишна и економска оправданост инвестиције за варијантна решења дефинисана генералним пројектом, на основу којих се доноси плански документ, као и одлука о оправданости улагања у претходне радове за идејни пројекат и израду студије оправданости. Претходна студија оправданости садржи генерални пројекат из члана 117. овог Закона».

Према члану 131. Закона о планирању и изградњи «Генерални пројекат и идејни пројекат, претходна студија оправданости и студија оправданости за објекте из члана 133. овог закона подлежу ревизији (стручној контроли) комисије коју образује министар надлежан за послове грађевинарства (у даљем тексту: ревизиона комисија)».

Садржај документације достављене Обрађивачу Плана (студије, генерална концепција, пројекти и др.) од стране ЈП «Аеродром Поникве», као и процедура верификовања није у потпуности усаглашена са домаћом законском регулативом (Закон о планирању и изградњи и др.). Такође, постоји одређена неусаглашеност података и смерница развоја аеродрома и коришћења простора, дефинисаних у претходно наведеној документацији.

5. ИЗВОД ИЗ КОНЦЕПТА ПЛАНА

Према Просторном плану Републике Србије, основни циљ просторног развоја ваздушног саобраћаја Републике Србије је, да ваздухопловни систем буде интегрални део европског ваздухопловног система, а ваздухопловни саобраћај постане главни вид транспорта на релацијама дужином од 45 минута летења, уз могућност да сваки регион у будућности има аеродром одређене категорије.

Основна концепција просторног развоја аеродромске инфраструктуре заснива се на реализацији пројеката који стимулишу развој мреже ради повезивања аеродрома унутар Републике Србије и са окружењем, реконструкцији и рехабилитацији мреже локалног карактера, формирању квалитетних база података и стандардизацији и модернизацији аеродрома и пратећих система.

Планирано је да се одређеним војним аеродромима (Батајница и Краљево - Морава) промени намена у мешовите (војно - цивилни). Други мањи аеродроми дефинисани су као потенцијални **регионални аеродроми**, према регионалним могућностима (Суботица, Сомбор, Нови Сад - Ченеј, Вршац, Ваљево, Ужице и Бор).

Комерцијална оправданост активирања и реконструкције војног аеродрома "Поникве" за цивилне намене, може бити заснована по три основа: **туристички потенцијали ове регије** (Златибор, Тара, Дрина), **привреда златиборског управног округа** површине 6140m², 438 градова и насељених места са најмање 335826 становника. Трећи основ локације аеродрома "Ужице- Поникве" који није безначајан је и **близина Републике БиХ** из које се такође могу очекивати путници у ваздушном саобраћају, због релативно добре повезаности путном мрежом, али и незадовољавајуће понуде услуга у ваздушном саобраћају у БиХ.

Просторним плановима, у чијем обухвату ја ППР «Аеродром Поникве» предвиђена је конверзија војног аеродрома у цивилни. Сав простор који је некада био у функцији војног аеродрома, а није неопходан за функционисање и развој цивилног аеродрома, опредељен је задовољењу развојних планова Града и обављања поверених послова из области комуналних делатности и развоју делатности које су у функцији подршке развоју аеродрома

6. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА И ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ ОДРЕЂЕНЕ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТОМ

Простор некадашњег војног комплекса «Аеродром Поникве», у оквиру кога је био простор аеродрома, простор складиштења и танкване авио горива, војне економије и простор за смештај војника, пренет је Граду Ужицу.

Повод за израду Плана, је конверзија војног аеродрома у цивилни. Како простор који је пренет Граду Ужицу, није неопходан у целости за развој цивилног аеродрома, планским решењем обухват Плана подељен је у **зону аеродрома (ЦЕЛИНА 1) и зону ван аеродрома (ЦЕЛИНА 2 И 3)**. Простор ван зоне аеродрома, опредељен је за развој делатности које су у функцији подршке развоју аеродрома, али и задовољењу развојних планова Града и обављања поверених послова из области комуналних делатности.

ЗОНУ АЕРОДРОМА, чини простор неопходан за функционисање аеродрома и састоји се од **Airside** (контролисана страна аеродрома) и **Landside** (јавне стране аеродрома), као и простора резервисаног за **будући развој аеродрома (ЦЕЛИНА 1)**. Планским решењем предвиђено је задржавање објекта контроле летења, задржавање постојеће ПСС и њена реконструкција, као и изградња рулне стазе и платформе, у складу са фазама развоја аеродрома. У првој и другој фази развоја аеродрома, од објеката високоградње планира се изградња објекта путничког терминала, реконструкција постојећег капонира бр. 20 у ватрогасну станицу и реконструкција постојећег капонира бр. 16 у музеј ваздухопловства. У првој фази планирано је и постављање оgrade око контролисана страна аеродрома. У будућим фазама развоја у зони **Airside**, планирана је реконструкција капонира северно од темена 11 за авионе генералне авијације, а простор северно од прага 29 за развој спортског ваздухопловства. Поред објеката ваздушне инфраструктуре, у зони аеродрома планирана је и изградња путне саобраћајне инфраструктуре, приступних саобраћајница, сервисних саобраћајница, паркинг простора за аутомобиле и аутобусе. За снабдевање аеродрома горивом, реконструисаће се постојећи резервоари југозападно од контроле летења непосредно уз општински пут, уколико за то постоји могућност, или изградити нови на истој локацији.

За прву и другу фазу развоја аеродрома, постоје довољни капацитети у постојећој електроенергетској мрежи, али је потребно каблирање свих постојећих далековаода, изградња трафо станица и изградња дизел генераторских трафостаница за потребе аеродрома (путнички терминал и навигација).

Водоснабдевање зоне аеродрома, обезбедиће се из водоизворишта «Ћосића врело» са постојећег примарног вода изградњом секундарне водоводне мреже и потребних објеката (резервоара). Снабдевање водом за противпожарне потребе је са истог изворишта, уз обавезну изградњу резервоара и хидрантске мреже уз платформу и путнички терминал, као и резервоаре за снабдевање аеродрома горивом.

У зони аеродрома нема изграђене фекалне канализационе мреже. Као прелазно решење, до изградње постројења за пречишћавање отпадних санитарно-фекалних вода (са целог планског подручја), за потребе путничког терминала, ватрогасне станице и музеја, могућа је изградња непропусних септичких јама.

Током бомбардовања, у великој мери су оштећени бетонски канали за одвођење атмосферских вода са полетно слетне стазе и платформи. Планом се предвиђа обавезно одвођење атмосферских вода са свих асфалтираних и бетонских површина, и кровова планираних објеката.

Концепција одвођења и пречишћавања атмосферских вода, дефинисана је по локацијама настанка и прикупљања атмосферских вода.

Није дозвољено упуштање отпадних санитарно-фекалних вода у систем одвођења атмосферских вода или обрнуто.

У будућим фазама развоја аеродрома, планира се летење ваздухоплова по инструментима за прецизан прилаз, да би аеродром био оперативан у свим временским условима.

Простор резервисан за будући развој аеродрома (карго), разрадиће се кроз план детаљне регулације, након израде студије оправданости и генералног пројекта за ову фазу.

ЗОНУ ВАН АЕРОДРОМА чини простор северно од полетно слетне стазе ван *Airside*, претежне намене парк-шума (**ЦЕЛИНА 2**), који је готово у целости на територији општине Бајина Башта и простор јужно од зоне аеродрома одређен задовољењу развојних планова Града и обављања поверених послова из области комуналних делатности и развој делатности које су у функцији подршке развоју аеродрома (**ЦЕЛИНА 3**).

Јужно од ПСС, између простора намењеног будућем развоју аеродрома и општинског пута, Планом је предвиђена зона претежно намењена за изградњу складишта роба, у функцији подршке будућем развоју аеродрома, за превоз не само путника већ и робе (**ПОДЦЕЛИНА 3.1**). Веза са општинским путем, планирана је изградњом нових саобраћајница, које истовремено формирају блокове за будућу изградњу.

Простор који је некада био у функцији војне економије и смештаја војника, планом је одређен за задовољење развојних планова Града и обављања поверених послова из области комуналних делатности, и подељен је на две подцеле (подцелина 3.2 и подцелина 3.3).

У **ПОДЦЕЛИНИ 3.2**, као претежне намене, Планом предвиђене, су: «чиста» производња, обновљиви извори енергије, терцијарне делатности (трговина, угоститељство, и др.) и зеленило (шума-парк и заштитно зеленило).

У **ПОДЦЕЛИНИ 3.3**, задржавају се постојећи резервоари са станицом за претакање, који су били у функцији снабдевања војног аеродрома горивом, уз неопходну реконструкцију. Након реконструкције резервоари ће се користити за складиштење запаљивих течности. На простору намењеном за комуналне делатности предвиђена је изградња центра за добробит животиња, карантина за животиње, постројења за пречишћавање отпадних вода, рециклажног дворишта са простором за привремено депоновање грађевинског и отпада од рушења објеката и топлане. У подцелини 3.3. планиран је и простор за обновљиве изворе енергије, «чиста» производња и интензиван узгој стоке. Планирано је подизање заштитног зеленог појаса и шуме парк на површинама великог нагиба, склоним ерозији. Дописом VI број 350-2/15 од 22.01.2015.г. упућеном од стране Носиоца израде Плана, од Обрађивача Плана је захтевано уношење додатних намена у ПГР «Аеродром Поникве», и то: простор за пансион за животиње у оквиру локације прихватилишта за напуштене животиње, простор за карантин за животиње и у оквиру некадашње војне економије, планирати делатност интензивног узгоја стоке.

Постојеће стање инфраструктурне опремљености на целом планском подручју је незадовољавајуће, како за постојеће, тако и за планиране објекте.

Планом је предвиђена реконструкција постојећих, и изградња мрежа и објеката водоводне (водоснабдевање и хидрантска мрежа), канализационе (атмосферска и санитарно-фекална, ППОВ), електроенергетске, телекомуникационе инфраструктуре и топлификације.

Водоснабдевање целог планског подручја, као и околних сеоских домаћинстава вршиће се са изворишта «Ћосића врело». Обзиром да је постојећи водосистем «Поникве» хаварисан, са веома отежаним функционисањем и одржавањем, потребно је урадити његову реконструкцију на основу претходно урађене техничке документације на нивоу главног пројекта. Планом се предвиђа и реконструкција каптаже «Ћосића врело» у циљу његовог потпунијег искоришћења, реконструкција постојеће и изградња нове секундарне водоводне мреже за планиране објекте.

За канализациону мрежу (фекална) на коју су прикључени објекти бивше војне економије и објекти за смештај војника, не постоје подаци и техничка документација. За потребе ових објеката, војска је изградила Ешмерску јаму, која није у функцији. Планом је предвиђена изградња санитарно фекалне канализационе мреже и постројења за пречишћавање отпадних вода, на месту постојеће Ешмерске јаме, које би било димензионисано за потребе целог планског подручја, као и сеоских домаћинстава, за које постоје технички услови прикључења. План даје могућност и реконструкције постојеће санитарно фекалне канализационе мреже, уколико постоје услови за њено прикључење у планирану мрежу.

У планском подручју не постоји изграђена атмосферска канализација. Планом се предвиђа обавезно одвођење атмосферских вода са свих асфалтираних и бетонских површина, и кровова планираних објеката, и њихово пречишћавање зависно од локације настанка. Није дозвољено упуштање отпадних санитарно-фекалних вода у систем одвођења атмосферских вода и обрнуто.

У постојећој електроенергетској средњенапонској мрежи постоје капацитети за прикључење планираних објеката I и II фазе развоја аеродрома. За осталу планирану изградњу потребно је урадити 10кV мрежу из нове ТС35/10кV Кадињача (у близини споменика), као и средњенапонску мрежу са новим трафо станицама.

Простор у обухвату Плана је у највећем делу неизграђен, а Планом се предвиђа изградња на великом подручју. У циљу снабдевања објеката топлотном енергијом, одређен је простор за изградњу централне топлане.

У оквиру регулације општинског пута постављен је оптички кабал.

Табела бр.5 - Подела на целине и зоне

ЗОНА АЕРОДРОМА			ЗОНА ВАН АЕРОДРОМА			
АЕРОДРОМ (ЦЕЛИНА 1)			ЗЕЛЕНИЛО (ЦЕЛИНА 2)	ПРОДУКЦИЈА (ЦЕЛИНА 3)		
Airside 1.1	Landside 1.2	Развој аеродрома 1.3	2.2	3.1	3.2	3.3
			Блокови: 2.1.1.-2.1.5	3.1.1 - 3.1.6	3.2.1-3.2.7	3.3.1-3.3.5

7. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА

Намена површина приказана је на графичком прилогу број 4 – Планирана намена површина Р1:5000, који је у саставу Графичког дела ПГР «Аеродром Поникве»

Претежна намена земљишта јесте начин коришћења земљишта за више различитих намена, од којих је једна преовлађујућа

Површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

Простор у обухвата Плана подељен је на **простор аеродрома** и **подручје ван аеродрома**.

Начин и услови одређивања намене површина аеродрома (целина 1) дати су у складу са «Генералном концепцијом аеродрома Поникве», урађеном од стране Центра за планирање урбаног развоја ЦЕП д.о.о. Београд.

ПРОСТОР АЕРОДРОМА се састоји од:

- Airside – контролисане стране аеродрома
- Landside – јавне стране аеродрома
- Простора резервисаног за будући развој аеродрома

У оквиру Airside – контролисане стране аеродрома разграничене су површине следећих намена:

Површина за кретање ваздухоплова (Movement area) је део аеродрома који се користи за полетање, слетање и кретање ваздухоплова по земљи, а који се састоји од :

- **маневарске површине (Manoeuvring area)** - дела аеродрома или летелишта одређеног за полетање и слетање ваздухоплова (полетно-слетна стаза- Runway) и кретање ваздухоплова у вези са полетањем и слетањем, искључујући платформе
- **платформе (Apron)** - дела аеродрома одређеног за прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари, снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом и паркирање, боравак и одржавање ваздухоплова;
- **платформа за чекање (Holding bay)** је одређена површина намењена за чекање или мимоилажење ваздухоплова да би се олакшало ефикасно кретање ваздухоплова по земљи;

Заштитне површине (Shoulder) за маневарске површине и платформу су површине уз ивицу коловозног застора, одређених димензија, тако припремљене да омогуће прелаз између коловозног застора и суседне површине. Заштитни појас садржи следеће површине:

- **основна стаза полетно-слетне стазе (Runway strip)** је одређена површина која обухвата полетно-слетну стазу и продужетак за заустављање, која је намењена за смањење ризика од оштећења ваздухоплова који скрене са полетно-слетне стазе и заштиту ваздухоплова који је надлеће, за време узлетања односно слетања;
- **заштитна површина краја полетно-слетне стазе (Runway end safety area, RESA)** је простор симетричан у односу на продужену осу полетно-слетне стазе, намењен смањењу ризика од оштећења ваздухоплова при слетању и полетању;
- **претпоље (Clearway)** је одређена правоугаона површина на земљи или води, под контролом оператера аеродрома, одабрана, односно припремљена као одговарајућа површина изнад које авион може да обави део свог почетног пењања до одређене висине;
- **продужетак за заустављање (Stopway)** је одређена правоугаона површина на земљи на крају расположиве полетно-слетне стазе, припремљена тако да буде погодна површина на којој ваздухоплов може да се заустави у случају прекинутог полетања;
- **Површине за аеродромске службе и објекте у оквиру Airside – контролисане стране аеродрома** (прецизно одређени делови пристанишне зграде, робно царинског складишта, а према процени и други објекти у складу са Законом о ваздушном саобраћају, Правилником о аеродромима и домаћим и међународним прописима који дефинишу ову област)

- **Површине за смештај авиона лаке авијације – зона «Б»**

- **Површине за развој спортског ваздухопловства – зона «Ц»**

- **Интерне и сервисне саобраћајнице**

- **У оквиру Airside су и површине за светлосно обележавање ПСС-а, прилазна светла (у случају Аеродрома Поникве делимично), заштитни појас уређаја за инструментално слетање ваздухоплова (LL и GP)**

У оквиру Landside – јавне стране аеродрома, одређене су површине за аеродромске објекте и службе:

- Површине и објекти намењени за прихват и отпрему путника, пртљага, робе и поште (пристанишна зграда, робно царинско складиште);
- Површине и објекти намењени за аеродромске службе (гараже, радионице, трафо станица, електро регулациона постројења, радне платформе, котларница за грејање, магацини, ватрогасно спасилачка служба и складишта и служба за снабдевање горивом и сл.);
- Површине и објекти контроле летења са торњем и техничком службом;
- Резервоари и танквана за снабдевање аеродрома горивом
- Саобраћајнице, паркинзи и гараже за приступ аеродрому

У првој и другој фази изградње, аеродром је планиран као међународни путнички аеродром. Планом се резервише **простор за будући развој аеродрома**, проширење капацитета и развој карго саобраћаја.

У ПОДРУЧЈУ ВАН АЕРОДРОМА (простор у власништву Града Ужица) разграничене су површине следећих намена:

Комуналне делатности

- гробље
- центар за добробит животиња
- карантин за животиње
- локација за одлагање грађев. материјала, рециклажно двориште
- топлана

Водни објекти

- извориште и каптажа
- постројење за пречишћавање отпадних вода

Зелене површине

- шума парк
- парк шума
- заштитно зеленило

Саобраћајне површине

- општински пут
- сабирне саобраћајнице
- остале саобраћајнице
- сервисне саобраћајнице
- паркинг за аутобусе
- паркинг за аутомобиле

Инфраструктура

- трафо станица

- резервоар
- топлана
- Складиштење
  - складиштење запаљивих течности
  - складиштење роба
- Производња
  - «чиста» производња
  - интензиван узгој стоке
  - обновљиви извори енергије
- Терцијарне делатности
  - трговина, угоститељство и туризам
  - занатство и услуге

7.1. Биланс површина планиране намене

Табела бр.6 - Биланс површина планиране намене

Ред. број	Намена површина	Површина m ²	%
	ЗОНА АЕРОДРОМА	299ha47a85m²	51,339
	Airside – контролисана страна	205ha04a07m²	35,150
1	Површине за аеродромске службе и објекте у оквиру Airside	9ha20a08m ²	1,578
2	Површине за смештај авиона лаке авијације	7ha81a50m ²	1,347
3	Површине за спортско ваздухопловство	12ha74a33m ²	2,184
4	Површине за кретање ваздухоплова са заштитним површинама	175ha28a16m ²	30,048
	Landside – јавна зона	16ha28a14m²	2,791
5	Површине за аеродромске службе и објекте у оквиру Landside	10ha09a51m ²	1,730
6	Контрола летења	3ha02a77m ²	0,519
7	Снабдевање аеродрома горивом	3ha15a86m ²	0,542
	Развој аеродрома	78ha15a64m²	13,398
8	Површине резервисане за будући развој аеродрома	78ha15a64m ²	13,398
	ПОДРУЧЈЕ ВАН ЗОНЕ АЕРОДРОМА	229ha22a96m²	39,297
	Површине јавне намене	101ha47a01m²	17,395
	Комуналне делатности	10ha27a08m²	1,761
9	Гробље	0ha95a42m ²	0,163
10	Одлагање отпада	3ha24a34m ²	0,556
11	Топлана	0ha77a39m ²	0,133
12	Центар за добробит животиња	2ha58a56m ²	0,443
13	Карантин за животиње	1ha31a87m ²	0,226
	Водни објекти		
	Извориште и каптажа	0ha10a90m ²	/
	Резервоар	0ha36a00m ²	/
14	Постројење за пречишћавање отпадних вода	1ha39a50m ²	0,239
	Јавна делатност	91ha19a93m²	15,634
15	Пошта	0ha10a00m ²	0,017
	Зелене површине	91ha09a93m²	15,617
16	Шума парк	9ha73a03m ²	1,668
17	Парк шума	71ha92a16m ²	12,329
18	Заштитно зеленило	9ha44a74m ²	1,619
	Површине осталих намена	127ha75a95m²	21,902
	Складиштење	61ha00a18m²	10,458
19	Складиштење запаљивих течности	8ha20a61m ²	1,407
20	Складиштење роба	52ha79a57m ²	9,051
	Производња	49ha34a59m²	8,459
21	Производња «чиста»	22ha29a87m ²	3,823
22	Интензиван узгој стоке	7ha78a37m ²	1,334
23	Обновљиви извори енергије	19ha26a35m ²	3,302
	Терцијарне делатности	17ha41a18m²	2,985
24	Терцијарне делатности Т1 (трговина и угоститељство)	9ha30a48m ²	1,595
25	Терцијарне делатности Т2 (занатство и услуге)	8ha10a70m ²	1,390
26	САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	54ha62a25m²	9,364
	ПОВРШИНА ПЛАНА	583 ha33a06m²	100%

7.2. Планиране површине јавних намена и објекти јавне намене

Површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.);

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти);

У **зони аеродрома** као површине јавних намена и објекти јавне намене, опредељени су:

- Airside – контролисана страна аеродрома (цео простор у оквиру оградe)
- саобраћајне површине у оквиру landside (саобраћајнице, паркинг за аутобусе и аутомобиле, гараже)
- објекти намењени за прихват и отпрему путника, пртљага, робе и поште
- површине и објекти контроле летења са торњем и техничком службом
- резервоари и танквана за снабдевање аеродрома горивом

У **зони ван аеродрома** као површине јавних намена и објекти јавне намене, опредељени су:

- постојеће и планиране саобраћајне површине и објекти,
- површине и објекти јавних служби,
- самосталне зелене површине,
- површине и објекти за спорт и рекреацију,
- површине и објекти комуналне инфраструктуре и комуналних делатности

Површине за јавне намене одређене су координатама регулационих линија.

7.3. Планиране површине за остале намене

Површине за остале намене представљају изграђено и земљиште намењено за изградњу објеката, а које Планом није одређено као површине јавних намена.

Површине за остале намене обухватају простор на коме су као преовлађујуће намене заступљене:

- Складиштење
  - складиштење запаљивих течности
  - складиштење роба
- Производња
  - «чиста» производња
  - интензиван узгој стоке
  - обновљиви извори енергије
- Терцијарне делатности
  - трговина, угоститељство и туризам
  - занатство и услуге

Површине за остале намене дефинисане су у графичком прилогу "Планирана намена површина" и представљају претежну, доминантну намену на том простору, што значи да заузимају више од 50% површине блока, односно подцеле у којој је Планом дата та намена. У оквиру претежне, доминантне намене, могуће су и друге компатибилне, у складу са правилима за одређени блок. На нивоу појединачних парцела, у оквиру блока, намена дефинисана као компатибилна може бити претежна или једина.

III. ПЛАНСКИ ДЕО

8. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

8.1. ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Општим правилима уређења и грађења дефинисана су правила која се примењују као основ за спровођење предметног плана генералне регулације (израду планова детаљне регулације, урбанистичких пројеката и пројеката парцелације и препарцелације) као и основ за дефинисање правила за непосредно спровођење предметног плана генералне регулације.

8.1.1. Правила за уређење простора

Правила за регулацију блока Регулационим линијама (углавном саобраћајница) дефинисан је облик и величина блока. *Регулациона линија* јесте линија која раздваја површину одређене јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене;

У даљој детаљнијој планској разради могуће је уситњавање блокова увођењем нових саобраћајница као јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.) кроз обавезну израду плана детаљне регулације.

Планом генералне регулације вертикална регулација је условљена наменом и типом градње, и дата у распону од – до. Кроз израду планова детаљне регулације могуће је повећање спратности (висине објеката) али без повећања индекса изграђености парцеле. У зонама које се спроводе непосредном применом правила Плана генералне регулације, вертикална регулација је дата као максимална.

Правила за парцелацију и препарцелацију у блоку

Промена граница постојеће парцеле и формирање нових (парцелација и препарцелација) се врши на основу правила за одређену намену и тип блока, дефинисаних овим правилима грађења. Новоформиране парцеле треба да имају геометријску форму што ближе правоугаонику или другом облику који је прилагођен терену, планираној намени и типу изградње.

Приступ новоформираних парцела, на јавну саобраћајницу мора се остварити директно или преко парцеле приступног пута. Ширина парцеле приступног пута је минимим 10m.

Формирање грађевинских парцела спроводи се урбанистичко-техничким документом – пројектом парцелације или препарцелације, у складу са Законом о планирању и изградњи.

Правила за положај објекта

Положај објекта на парцели регулише се дефинисањем грађевинских линија на парцели у односу на: регулациону линију јавне саобраћајнице, бочне суседне парцеле и унутрашњу суседну парцелу. За сваку зону са истим правилима грађења дефинисан је однос грађевинских линија у односу на регулациону линију јавне саобраћајнице, бочне суседне парцеле и унутрашњу суседну парцелу.

Грађевинска линија јесте линија на, изнад и испод површине земље и воде до које је дозвољено грађење основног габарита објекта;

Грађевинска линија подземних етажа или објеката је хоризонтална пројекција грађевинских равни у оквиру којих се граде подземне етаже, односно објекат.

Грађевинске линија подземних етажа и етажа изнад приземља се дефинишу посебно, уколико се не поклапају са грађевинском линијом приземља.

Грађевинска линија је обавезујућа када се зграда мора поставити на њу.

Врста, положај и степен обавезности планираних грађевинских линија дефинише се урбанистичким пројектом, односно локацијском дозволом.

Грађевинске линије морају бити постављене тако да, се у оквиру објекта и на парцели може обављати делатност која је планом предвиђена, да планирани објекат(и) не представљају сметњу при постављању мрежа инфраструктуре и да не угрозе функционисање и статичку стабилност постојећих објеката на парцели и на суседним парцелама.

Подземна грађевинска линија не сме да прелази границе парцеле.

Нису дозвољени еркери ван грађевинске линије.

Правила грађења за објекте

Објект јесте грађевина спојена са тлом, која представља физичку, функционалну, техничко - технолошку или биотехничку целину (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација - кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, прикључак на електроенергетску мрежу, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и сл.), који може бити подземни или надземни;

Зграда јесте објекат са кровом и спољним зидовима, изграђена као самостална употребна целина која пружа заштиту од временских и спољних утицаја, а намењена је за становање, обављање неке делатности или за смештај и чување животиња, робе, опреме за различите производне и услужне делатности и др. Зградама се сматрају и објекти који имају кров, али немају (све) зидове (нпр. надстрешнице), као и објекти који су претежно или потпуно смештени испод површине земље (склоништа, подземне гараже и сл.);

Помоћни објект јесте објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен или може бити саграђен главни стамбени, пословни или објекат јавне намене (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.);

Габарит објекта - је геометријско тело у оквиру кога се може уписати објекат (са финално обрађеним зидовима, без кровних стреха).

Надземна етажа објекта - (за обрачун коефицијента изграђености "Ии"): је приземље и све етаже изнад њега; приземље (П) - је прва надземна етажа у објекту, са КП (кота пода приземља)

Одређивање коте приземља

Кота приземља планираних објеката може бити максимум 1,2 m виша од нулте коте.

Кота приземља планираних објеката на равном терену не може бити нижа од нулте коте.

Кота приземља планираних објеката на стрмом терену са нагибом од улице (наниже), када је нулта кота нижа од нивелете јавног пута, може бити максимум 1,2 m нижа од коте нивелете јавног пута.

Кота приземља планираних објеката на стрмом терену са нагибом ка улици (навише), уколико је кота терена више од 2.0m виша од од нивелете јавног пута, може бити максимум 3.2 m виша од коте нивелете јавног пута.

На стрмом терену са нагибом, који прати нагиб саобраћајнице, кота приземља се одређује у тачки осовине фронта парцеле, а према наведеним елементима.

бруто развијена грађевинска површина јесте збир површина свих надземних етажа објекта, мерених у нивоу подова свих делова објекта - спољне мере ободних зидова (са облогама, парапетима и оградама);

површина под објектом је површина одређена хоризонталном пројекцијом габарита објекта на замишљену хоризонталну раван терена;

индекс заузетости парцеле јесте однос габарита хоризонталне пројекције изграђеног или планираног објекта и укупне површине грађевинске парцеле, изражен у процентима;

индекс изграђености парцеле јесте однос (количник) бруто развијене грађевинске површине изграђеног или планираног објекта и укупне површине грађевинске парцеле;

Планом није дозвољена употреба објеката изграђених на више катастарских парцела. (члан 53а став 2 Закона о планирању и изградњи). Ова одредба Плана не односи се на мреже инфраструктуре, саобраћајнице, све објекте у оквиру контролисаних стране аеродрома (airside), обзиром да постојећи изграђени објекти (полетно-слетна стаза, капонири) и планирани (рулна стаза) су на територији две административне општине (Град Ужице и Општина Бајина Башта).

8.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ЗОНУ АЕРОДРОМА

Све површине са објектима намењеним за обављање прихвата и отпреме ваздухоплова, основне делатности аеродрома и послова који су у вези са тим, назовани једним именом аеродромске површине и објекти, морају, поред општих грађевинских прописа и стандарда, да испуне и ваздухопловне прописе и стандарде.

Простор аеродрома је сложен и дефинисан међусобно зависним параметрима аеродромске инфраструктуре, заштитног појаса и зоне ограничења препрека.

Аеродромске површине подразумевају површине за аеродромску инфраструктуру која укључује и заштитне површине и делимично површине Зоне без препрека.

Заједнички међународни ваздухопловни стандарди су универзални, под сталном су контролом и надзором домаћих и међународних регулаторних и надзорних тела и зато се њихова примена, од плана до реализације, мора строго поштовати. У супротном, аеродром добија ограничења, а у зависности од угрожавања може се изрећи и забрана коришћења. Оператер аеродрома, односно правно или физичко лице које управља аеродромом, не може добити дозволу за коришћење аеродрома ако у тренутку коришћења не испуњава све прописане услове за безбедно одвијање ваздушног саобраћаја.

Приликом израде Плана, неопходно је било да се свеобухватно сагледају сви релевантни ваздухопловни прописи и други прописани захтеви и препоручена пракса, који су специфични за ваздухопловство и утичу на рад и развој аеродрома и уређење овог простора, и то:

- Прописи који уређују безбедност ваздухопловства
- Прописи који уређују обезбеђивање у ваздухопловству од незаконитих радњи
- Прописи који уређују рад радио-навигационих средстава
- Прописи који уређују заштиту животне средине

Димензије маневарских површина аеродрома и платформи са заштитним површинама одређене су према величини и типу тзв. вршног авиона који их користи, врсти саобраћаја, односно опреми за слетање. Овим наведеним елементима се одређује тзв. референтни код аеродрома, који се састоји од кодног броја и кодног слова. За димензионисање аеродромске инфраструктуре **Аеродрома Понишке одређен је референтни код аеродрома - 4D** (ICAO Doc - 9814) и према њему су дефинисане и све заштитне површине аеродрома. Референтним кодом аеродрома се одређује и облик и величина зоне ограничења препрека, која директно одређује удаљеност пристанишне зграде, авио платформе и других објеката од полетно-слетне стазе.

Површине намењене за објекте аеродромске инфраструктуре за кретање ваздухоплова по земљи, прихват и отпрему и паркирање ваздухоплова и њихове заштитне зоне, позиционирају се у односу на полетно-слетну стазу аеродрома јер се у односу на њу успостављају и

„Зона ограничења препрека“ и „Зона без препрека“. Површине намењене за објекте аеродромске инфраструктуре димензионишу се у зависности од тзв. „вршног авиона“ и „вршног оптерећења“ аеродрома.

Заштитне површине полетно-слетне стазе аеродрома су прецизно одређене ваздухопловним прописима, што се тиче димензија и квалитета подлоге у зависности од референтног кода. У ове спадају следеће површине: основна стаза, претпоље (*Clearway*), заштитна површина краја полетно-слетне стазе – RESA, продужетак за заустављање (*Stopway*), заштитне површине осталих маневарских површина и платформе.

Зона забрањене градње је сачињена од заштитних површина аеродрома, и на њој је изузетно дозвољено постављање објеката описаних у тачки 6. Правила ваздушног саобраћаја која су саставни део Плана.

Позиција аеродромских објеката за прихват и отпрему и паркирање ваздухоплова (пристанишна зграда и авио платформа), у складу са захтевима локације као и функционалном и развојном стратегијом аеродрома, одређује се тако да дистанца вожње по земљи авиона од полетно-слетне стазе буде што краћа, али и да паркирани авиони и објекти за прихват и отпрему путника буду довољно далеко да не би угрозили само полетање и слетање, тј. да не „пробију“ зону без препреке

С обзиром на то да сви објекти за прихват и отпрему путника (нискоградње и високоградње) морају да буду ван Зоне без препрека, тј. испод тзв. „прелазне равни“ за заштиту полетно-слетне стазе (описано у одељку 4. Правила ваздушног саобраћаја), сви покретни и непокретни објекти (као што су паркирани авиони на платформама и објекти аеродромских служби) морају бити и довољно далеко да не угрозе Зону без препрека.

Позиција површине за објекте других аеродромских служби (робно царинског складишта, гараже, радионице, трафо станица, електро регулациона постројења, радне платформе, котларница за грејање, магацини, ватрогасно спасилачка служба и складишта и служба за снабдевање горивом и сл.) у принципу не мора да буде на грађевинској линији пристанишне зграде због тога што њихове позиције зависе и од многих других параметара. Препоручује се, на основу искуства, да они никад не буду ближе полетно слетној стази од пристанишне зграде због угрожавања развоја аеродрома.

Саобраћајнице, паркинзи и гараже за приступ аеродрому нису дефинисани ваздухопловним безбедносним прописима, сем ограничене висине објеката.

Површине за кретање ваздухоплова саме по себи нису препрека за летење ваздухоплова, јер су то објекти нискоградње, али авиони на овим површинама могу бити препрека. За критичну висину приликом израчунавања удаљености ових површина од полетно-слетне стазе се узима највиша тачка критичног авиона (најчешће реп авиона).

Други сегмент захтева прописаних Законом о ваздушном саобраћају и Међународним ваздухопловним стандардима, су мере обезбеђивања у ваздуху.

Имајући у виду осетљивост ваздушног саобраћаја на диверзије, на аеродромима који се користе за јавни авио-превоз и на општим аеродромима, обавезно се обавља преглед обезбеђивања путника, ручног пртљага, предатог пртљага, робе и поште и контролише приступ лица и возила у обезбеђивано – рестриктивну зону.

Обезбеђивано – рестриктивна зона аеродрома је контролисана зона аеродрома у коју је, ради обезбеђивања у ваздухопловству, ограничен приступ лица, возила и опреме. Преглед обезбеђивања спроводи оператер аеродрома или друго правно лице кога он одреди, уз непосредан надзор министарства надлежног за унутрашње послове.

Аеродроми који се користе за јавни авио-превоз су дужни, на основу Закона о ваздушном саобраћају, да одреде контролисану површину (зону), службене пролазе и пролазе за путнике и да за то прибаве претходну сагласност надлежног органа - Директората цивилног ваздухопловства

«Контролисана површина аеродрома», која се у међународној ваздухопловној терминологији назива – Airside, и неконтролисана површина тј. «јавна површина аеродрома», која се у међународној ваздухопловној терминологији назива – Landside, су карактеристика сваког аеродрома за јавни авио-превоз и општег аеродрома.

Саставни део Плана је стручни рад «Правила ваздушног саобраћаја», аутора Драгољуба Трговчевића, дипл.инж.вазд.саобраћаја.

8.2.1. Airside - Контролисана зона аеродрома

Контролисана површина означава простор за кретање ваздухоплова и околну земљиште и објекте или њихове делове на које је приступ ограничен. У контролисану зону аеродрома улазе следећи објекти аеродрома: маневарске површине, платформа са заштитним појасом и претпољем, површине за светлосно обележавање ПСС-а, прилазна светла (у случају Аеродрома Поникве делимично), површине за заустављање, заштитни појас уређаја за инструментално слетање ваздухоплова (LL и GP) и прецизно одређени делови: пристанишне зграде, робно царинског складишта, а према процени и други објекти.

Полетно-слетна стаза

Пројектовање и извођење полетно-слетне стазе треба вршити на начин прописан Правилником о аеродромима (*“Службени гласник РС”*, број 23/12 и 60/12)

Полетно слетна стаза је главна инфраструктура, где се одвијају операције ваздухоплова, и она је кључни елемент за аеродром, пошто њене дужина и ширина коловоза одређују који ваздухоплов може да слети на аеродром, а који не.

Основне карактеристике полетно-слетне стазе, које је неопходно дефинисати према намени, односно категорији ваздухоплова, су: носивост, дужина, ширина, уздужни и попречни нагиби, промене нагиба, одводњавање, правац пружања, референтна тачка, положај прага, надморска висина, особине површине (трење), попречни и подужни нагиби, промене уздужног нагиба.

Референтна тачка, правац пружања и надморска висина ПСС стазе су непромењене.

Ширина ПСС на аеродрому Поникве, на основу референтног кода аеродрома 4Д је 45м.

Дужина ПСС на аеродрому Поникве је 3087м. Након бомбардовања 1999.године део ПСС у дужини од 2212м је реконструисан, и тај део је у функцији постојећег одвијања ваздушног саобраћаја (за сопствене и посебне потребе). Постојећа дужина реконструисаног дела задовољава и потребе прве фазе развоја аеродрома за међународни путнички саобраћај.

У другој фази развоја аеродрома, планира се реконструкција преосталог дела ПСС и продужетак рулне стазе. И у другој фази развоја аеродрома, планирано је одвијање међународног путничког саобраћаја.

Застор реконструисаног дела ПСС је асфалт, што је планирано и за преостали део писте.

Дуж оба прага и поред ивица полетно-слетне стазе мора да постоји допунска површина стабилизованог земљишта ради веће безбедности слетања и полетања ваздухоплова (основна стаза).

У продужетку полетно-слетне стазе мора да се обезбеди заштитна површина краја полетно-слетне стазе (Runway end safety areas, RESA).

Све заштитне површине око полетно-слетне стазе, морају да буду стабилизоване површине, изграђене и припремљене тако да издрже оптерећење ваздухоплова у случају његовог излетања са полетно-слетне стазе, без изазивања оштећења структуре ваздухоплова

Укупна ширина полетно-слетне стазе и њених заштитних појасева не може бити мања од прописане за одређено кодно слово аеродрома.

Ширина основне стазе је 300m (150m од осовине ПСС)

Површине заштитних појасева, које су непосредно уз бочну линију полетно-слетне стазе, морају да буду у равни са површином полетно-слетне стазе и њихови попречни нагиби не смеју да износе више од 2,5 %.

На заштитним површинама полетно-слетне стазе не смеју да се налазе непокретни објекти, са изузетком визуелних средстава неопходних за навигацију, која задовољавају захтеве по питању ломљивости (ломљиви зглобови на носачима) и прописаног растојања од стазе.

Коловозну конструкцију дефинисати на основу извршених анализа: саобраћајног оптерећења, климатских и хидролошких услова и физичко-механичког својства тла.

Осовина постојеће полетно-слетне стазе (PSS), као основни регулациони елемент, задржава се и у односу на њу се дефинишу остале регулационе линије аеродрома.

Растојања нових објеката од осовине PSS-е су:

	Растојање од PSS
Осовина паралелне рулне стазе	208.0 m
Ивица платформе	276.5 m
Ивица сервисне саобраћајнице	286.5 m
Грађевинска линија објекта путничке зграде (фасада према платформи)	296.5 m

Полетно-слетна стаза налази се на територији две административне општине и три катастарске општине.

Рулна стаза

Пројектовање и извођење рулне стазе треба вршити на начин прописан Правилником о аеродромима ("Службени гласник РС", број 23/12 и 60/12).

Рулне стазе служе за кретање ваздухоплова на земљи и за повезивање делова аеродрома, и треба да омогуће безбедно и брзо кретање ваздухоплова.

Позиција рулне стазе је на удаљености од 197m од осе полетно-слетне стазе, односно растојање њихових осовина је 208m, на основу највише тачке критичног авиона који ће на њој рулати, тако да он не представља препреку (покретну) за време слетања и полетања других ваздухоплова.

Изградња рулне стазе планирана је у две фазе. Прва фаза изградње рулне стазе од постојеће платформе уз праг 11 ПСС, мора испуњавати услове у складу са захтевима коначне фазе развоја аеродрома.

Иако се у првој фази очекује саобраћај махом авиона ГА и мањих авиона из групе Ц (ATR72), потребно је обезбедити услове за проходност већих авиона који се могу повремено појавити у саобраћају (B757) или у случају ванредних ситуација (IL76). Рулна стаза је планирана са ширином профила од 23m. Такође ивични радијуси се морају пројектовати за двосмеран саобраћај критичног авиона.

Попречни нагиб рулне стазе на целој дужини мора износити 1.5%. Ширина рулне стазе је 23m са обостраним асфалтним банкама од 1m. Остатак ширине банке износи по 13.5m обострано са попречним падом од 2.5% ка спољној ивици. Нагиби косина су 1:2.

Коловозну конструкцију дефинисати на основу извршених анализа: саобраћајног оптерећења, климатских и хидролошких услова и физичко-механичког својства тла.

Рулна стаза се налази на територији две административне општине и три катастарске општине.

Платформа

Пројектовање и извођење платформе треба вршити на начин прописан Правилником о аеродромима ("Службени гласник РС", број 23/12 и 60/12).

Платформа је део аеродрома одређен за прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари, снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом и паркирање, боравак и одржавање ваздухоплова.

Позиција платформе тј. грађевинска линија платформе је постављена дуж рулне стазе, на удаљености од 220m од осе полетно-слетне стазе, на основу највише тачке критичног авиона који ће се на њој паркирати и параметара који дефинишу референтни код аеродрома.

Планом је предвиђена изградња платформе у две фазе. Платформа у првој фази развоја аеродрома, планирана је као део будуће платформе предвиђене у оквиру друге фазе.

Димензије платформе су усвојене на основу прогнозираног броја авиона које је потребно истовремено опслужити и услова максималне флексибилности коришћења у односу на тип авиона.

У првој фази, основна конфигурација паркинг позиција је 6 паркинг места за ГА авионе распона крила 20m и дужине трупа 20 m. Авиони се паркирају у два реда по дубини платформе и три колоне по дужини платформе. Ширина платформе са рулном стазом платформе је 80 m, а дужина 157,5 m. На платформи је могуће опслуживање једног авиона Ц групе, с тим што се у том случају смањује број расположивих паркинг места за авионе генералне авијације.

У другој фази, основна конфигурација паркинг позиција је 8 паркинг места за ГА, авионе распона крила 20m и дужине трупа 20m. Авиони се паркирају у два реда по дубини платформе и четири колоне по дужини платформе. Ширина платформе са рулном стазом платформе је 80m, а дужина 275,00m.

Коловозну конструкцију дефинисати на основу извршених анализа: саобраћајног оптерећења, климатских и хидролошких услова и физичко-механичког својства тла.

RESA (Runvai End Safeti Area) - сигурносна површина краја полетно-слетне стазе

Сигурносна површина – RESA, краја ПСС, мора бити обезбеђена на сваком крају основне стазе ПСС. За планирани кодни број аеродрома, дужина сигурносног подручја мора бити минимално 240m за инструментални прилаз.

Ширина RESA краја ПСС мора бити двострука ширина ПСС тј. $2 \times 45m = 90m$.

Уређени терен RESA краја ПСС не сме прелазити нагиб од 5%.

На простору RESA нису дозвољени објекти који могу угрозити сигурност ваздухоплова.

Носивост сигурносне површине краја ПСС, мора бити таква да не може доћи до оштећења ваздухоплова уколико дође до слетања на њу, и да се омогући брже заустављање ваздухоплова, као и кретање возила и средстава спасилачко-ватрогасне службе.

Приликом пројектовања придржавати се Правилника о аеродромима ("Службени гласник РС", број 23/12 и 60/12).

Основна стаза ПСС

Полетно-слетна стаза и стазе за заустављање улазе у основну стазу. Основна стаза полетно-слетне стазе се пружа испред прага и иза краја полетно-слетне стазе или стазе за заустављање, у дужини од минимум 60m. Основна стаза полетно-слетне стазе се пружа ширином на обе стране полетно-слетне стазе, симетрично од осовине и продужене осе, при чему је њена минимална ширина са сваке стране ПСС 150m.

Осим визуелних средстава за навигацију или оних који се морају поставити на основној стази због сигурности ваздухоплова, а израђени да испуњавају услове ломљивости који су дефинисани Правилником о аеродромима, на основној стази није дозвољено постављање никаквих непокретних објеката унутар 60m од осовине ПСС.

Највећи дозвољени подужни нагиб основне стазе ПСС је 1,5%. Нагле промене нагиба уређеног појаса основне стазе нису дозвољене.

Попречни нагиб основне стазе мора бити изведен тако да се спречи задржавање воде на површини.

Ограда

Аеродром у постојећем стању нема ограђену Airside зону, па је у првој фази развоја предвиђено њено ограђивање.

Граница контролисане зоне аеродрома Airside, одређена је за максималан просторни развој аеродрома и за услове прецизног инструменталног слетања, тј. обезбеђења основне стазе ширине 2x150m. Предложена траса ограде је постављена тако да обезбеђује одговарајућа удаљења од основне стазе. Обезбеђено је да се околни путеви сачувају, како би се задржали сви јавни приступи пољопривредним парцелама у окружењу.

Ограда мора имати укупну висину од мин. 2,40m, од чега су 0,35m носачи. Ради потпуне сигурности аеродрома, одводни канали морају имати сигурносне препреке. Линија ограде мора бити јасно видљива без икаквих препрека.

Дужина ограде је око 9230m.

На местима где зграде представљају део физичке баријере и инкорпориране су у линију ограде, морају се предузети мере за ограничавање неовлашћених пролаза кроз зграду.

Потребно је уградити и систем видео надзора.

Пројектовање и постављање ограде извршити у складу са документима Међународне организације за цивилно ваздухопловство ИСАО.

Зграда за прихват и отпрему путника (путнички терминал)

Сви аеродромски објекти високоградње који служе за прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари (роба, пртљак, пошта), складишта, гараже, хотели и слични, граде се ван утврђених површина за заштиту полетно-слетне стазе, рулних стаза и авио-платформе, а што се тиче висине граде се тако да не пробију утврђене површи за ограничење препрека.

Планом је омогућена фазна изградња путничког терминала, у складу са фазама развоја аеродрома.

У првој фази развоја аеродрома, зграда за прихват и отпрему путника треба да у вршном часу задовољи ниво услуге "С". Токове путника кроз зграду димензионисати за ниво услуге "С". С обзиром на међународни карактер аеродрома, предвидети обавезне контроле путника у доласку и одласку, канцеларије полиције, царинску контролу, пасошку контролу, контролу и издавање пртљага и др. У оквиру објекта обезбедити неповредивост границе Landside-Airside. У оквиру објекта путничког терминала предвидети у првој фази и административни део аеродрома.

Објекат путничког терминала је лоциран у зони прага 11.

Грађевинска линија аеродромске зграде према Airside зони је постављена на растојању од 296,5m у односу на осовину ПСС.

Повећање капацитета путничког терминала, мора пратити будући развој аеродрома.

Спратност објекта је Пр+Гал. (приземље + галерија).

Идејним пројектом (ЦЕП Центар за планирање урбаног развоја, Институт за путеве - Београд) је дефинисан садржај етажа аеродромске зграде.

Ватрогасно - спасилачка станица

За прву фазу развоја аеродрома планирана је ватрогасно-спасилачка станица, која се састоји из два дела: део за боравак особља и део за гаражирање возила. За гаражирање возила и смештај пожарне опреме искоришћен је постојећи закљон за авионе (капонир), означен на графичком прилогу - Планирана намена површина, који се реконструише у делу улаза где се формира улазни портал. Од капонира се предвиђа директна веза са планираним објектом за смештај (боравак) особља просторије за ватрогасно особље и простор за лекарски пункт.

Постојећи објекат, капонир, налази се на територији две административне општине.

У будућим фазама развоја ватрогасно-спасилачку службу димензионисати према ватрогасној категорији аеродрома.

Заштитне зелене површине, унутар контролисане стране аеродрома Airside, су травнати појас између стаза за возњу, у ширини од 150 метара од полетно-слетне стазе, које се морају осигурати према Правилнику о аеродромима.

Трава и друго растиње на основним стазама не смеју бити висине веће од 30cm, а трава око светиљки система светлосног обележавања мора се одржавати тако да се осигура стална видљивост светиљки из ваздухоплова приликом слетања и полетања и кретања по оперативним површинама. Трава се мора редовно косити да не би била превиока. Осим обавезног одржавања, максимално допуштене висине траве и шиља, обавезно је и одржавање носивости подлоге, збијањем тла и уклањањем неравнина.

Навигација

У складу са Законом о ваздушном саобраћају („Сл.гласник РС“, бр.73/10), члан 113., објекти, инсталације и уређаји чија се изградња планира на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја, могу да се поставе тек када се прибави потврда Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, да се њима не утиче на одржавање прихватљивог нивоа безбедности ваздушног саобраћаја.

Услове које морају да испуњавају потенцијалне препреке у околини аеродрома прописује Правилник о аеродромима („Сл.гласник РС“, бр.23/12 и 60/12).

Такође, према члану 115. Закона о ваздушном саобраћају, објекти, инсталације и уређаји који се налазе на подручју или изван подручја аеродрома, а који услед емисије или рефлексије радио-зрачења могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја, могу да се поставе тек када се прибави потврда Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, да се њима не утиче на одржавање прихватљивог нивоа безбедности ваздушног саобраћаја.

Услове које морају да испуњавају објекти и инсталације у близини радио-уређаја који се користе за пружање услуга у ваздушној пловидби, прописује Правилник о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација или уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење („Сл.гласник РС“, бр.122/14).

Предложена граница ППР „Аеродром Поникве“ обухвата простор у непосредној околини аеродрома. Са становишта навигационих поступака, неопходно је обухватити знатно ширу област у којој би било потребно ограничити висину градње нових објеката у циљу заштите поступака инструменталног летења. Наиме, поједине равни за ограничавање препрека по Правилнику о аеродромима

(„Сл.гласник РС“, бр.23/12 и 60/12) за инструменталне стазе, простиру се чак до 15km од аеродрома. Слично је и са равнима и површима наведеним у Правилнику о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација и уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење („Сл.гласник РС“, бр.122/14). Сходно овоме, након усвајања ППР «Аеродром Поникве» потребно је покренути иницијативу за измену и допуну ППГ Ужица и ППО Бајина Башта.

Да би се оставила могућност имплементације поступака прецизног инструменталног прилаза за ПСС 28 у будућности, приликом планирања је потребно узети у обзир и услове који се односе на систем за инструментално слетање (ILS), а који су дефинисани у Правилнику о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација и уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење. Систем за инструментално слетање би се вероватно састојао из локалјазера (LOC) и глјадпата колоцираног са уређајем за мерење растојања мале снаге (GP/DME). Антена LOC уређаја би се налазила северозападно од краја ПСС у продуженој осиписте, а на удаљености од 300m од краја ПСС (RWY END 28). Удаљеност LOC од краја ПСС произилази из препоручене дужине заштитне површине ПСС (RESA). За ПСС са кодним бројем 4 (као што је према фази II предвиђено) препоручена дужина RESA зоне износи 240m од краја основне стазе ПСС, а основна стаза ПСС се завршава 60m од краја ПСС (RWY END 28).

GP антена би могла да се инсталира са било које стране осе ПСС, на бочној удаљености од 120m од осе (типична бочна удаљеност), док подужна удаљеност у овом тренутку није позната, будући да зависи од нагиба терена и номиналног угла равни понирања (у случају када је подужни нагиб терена испред GP антене 0°, а номинални угао равни понирања 3°, удаљеност између прага ПСС и GP износи 28m). Будући да је позиција GP везана за положај прага ПСС 28, подразумева се да би се пре инсталације ILS претходно извршила реконструкција комплетне дужине ПСС и да је праг ПСС 28 измештен на своју коначну позицију.

Према приложеном концепту реконструкције, рулна стаза би се налазила са леве стране ПСС 28 (гледано из перспективе ваздухоплова који се налази на прилазу), па би из аспекта оперативне употребе ILS повољнија била локација која се налази са супротне (десне) стране осе ПСС (због мањег утицаја ваздухоплова који се крећу по рулној стази).

На контролном торњу АКЛ Поникве (WGS84 координате 43°53'30.0"N, 019°42' 52.9"E) налазе се и предајни и пријемни VHF/UHF радио центар за које су Правилником о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација и уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење дефинисане заштитне зоне које је потребно узети у обзир приликом планирања изградње објеката у комплексу аеродрома и окружењу.

У плану је поновна инсталација VHF радио-гониометра (VDF) на некој од локација на аеродрому. VDF се раније налазио на локацији са WGS координатама 43°54'2.11"N, 019°41'48.56"E, али није неопходно да се и нови уређај налази на истој локацији. Уколико се процени да би нека алтернативна локација обезбеђивала боље покривање, VHF радио-гониометар би се инсталирао на тој локацији. За потребе израде Плана потребно је обезбедити заштиту некадашње локације VDF, у складу са Правилником о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација и уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење.

У овом тренутку не постоји план за имплементацију других радио-навигационих средстава на аеродрому. Прелиминарна анализа упућује на закључак да се инсталацијом DVOR/DME уређаја не би постигло значајно смањење OCA/OCH (Obstacles Clearance Altitude or Heights) за слетање на стазу RWY 28 у односу на већ објављене процедуре приласка по NDB уређајима. Уколико би се у будућности разматрала примена DVOR/DME уређаја, највероватнија локација уређаја би била на растојању од приближно 3300m од RWY END 28, ако се имају у виду трошкови инсталације.

Сервисна саобраћајница

Уз ивицу платформе планирана је изградња сервисне саобраћајнице која треба да обезбеди приступ мобилне опреме за опслуживање авиона на платформи. Истовремено сервисна саобраћајница повезује источни и западни део ове зоне. Геометрија и носивост коловозне конструкције сервисне саобраћајнице усвојена је према меродавним возилима за прихват и отпрему авиона (ватрогасно возило, цистерна за гориво). Коначна ширина профила сервисне саобраћајнице је 10m у зони авиоплатформе, док је од авиоплатформе до краја због економичности сведена на 7.5m.

Попречни нагиб сервисне саобраћајнице износи 2.5%.

Уз сервисну саобраћајницу формиран је тротоар за приступ згради за пријем и отпрему путника.

Дуж унутрашње стране аеродромске ограде, планирана је једносмерна сервисна саобраћајница део профила 4-4 са ширином коловоза 4m, дужине L=8366m

Површине за смештај авиона лаке авиације

Северно од прага 11, на простору између основне стазе (300m) и ограде комплекса предвиђен је простор за смештај авиона лаке авиације. Постојећи капонири могу се реконструисати за ове потребе, а могућа је и изградња нових објеката за ове потребе. Спровођење плана врши се кроз обавезну израду урбанистичког пројекта у складу са ваздухопловним прописима.

Површине за развој спортског ваздухопловства

Северно од прага 29, на простору између основне стазе (300m) и ограде комплекса предвиђен је простор за развој спортског ваздухопловства. Постојећи капонири могу се реконструисати за ове потребе, а могућа је и изградња нових објеката за ове потребе. Спровођење плана врши се кроз обавезну израду урбанистичког пројекта у складу са ваздухопловним прописима.

8.2.2. Landside - неконтролисана површина аеродрома

Јавна површина је део аеродрома и околног земљишта и објеката или њихових делова на које приступ није ограничен, односно све остале површине аеродрома ван контролисане површине и све аеродромске површине намењене за аеродромске или друге делатности које су у вези са аеродромом. Доступне су под једнаким условима које пропише носилац права располагања аеродромом или други власник, укључујући саобраћајнице и паркинге.

Јавна зона је у потпуности одређена у делу који се граничи са контролисаном зоном аеродрома. У осталом смеровима јавна зона се не одређује ваздухопловним прописима сем у погледу висине објеката које дефинишу Зоне ограничења препрека. С обзиром на то да је сваки аеродром врло динамичан простор, који се практично стално гради и дограђује ради усклађивања са динамиком раста и променом карактера саобраћаја, целу јавну зону је потребно пажљиво испланирати, што је предмет плана детаљне регулације.

Приступна саобраћајница

Ширина коловоза приступне саобраћајнице аеродромској згради је 6m. У зони хоризонталне кривине радијуса 60m ширина коловоза је проширена на 7m ради мимоилажења два аутобуса. Банкина је земљана обострано ширине 1m. Труп целокупне саобраћајнице се налази у наслупу ради лакшег одржавања.

Паркинг

Испред зграде за пријем и отпрему путника формиран је плато са паркингом за путничка возила. Уз сам тротоар формирана су проширења ширине 3m за пристајање аутобуса са путницима. Ширина саобраћајнице у оквиру платоа за паркирање је 6m и има попречни пад од 2.5%. Паркирање је управно, дужине паркинг места 5m са попречним падом 2% ка саобраћајници. Надвишење паркинга у односу на

саобраћајницу обезбеђује се обореним ивичњаком 12/18 у висини од 4цм. Саобраћајница у зони паркинга је према тротоару и банкени оивичена бетонским ивичњаком 18/24 надвишења 12цм. Тротоари су ширине 1м и оивичене су ивичњаком 12/18 према паркингу са надвишењем од 8цм, тј. оборен према зеленим површинама. Кроз средину платоа формирана је пешачка стаза ширине 10м оивичена обореним ивичњаком 12/18 ради олакшаног кретања особа са инвалидитетом или ручних колица са пртљагом.

Музејска зграда

Планирана је пренамена и реконструкција постојећег објекта за заштиту авиона (капонира), који се налази ван аеродромске оgrade, у музеј (означен као простор за реконструкцију на графичком приказу "Регулационо и нивелационо решење" лист бр. 2.), спратности Пр+Гал. (приземље + галерија).

Идеја реконструкције капонира у музејску зграду произашла је из потребе да се прикаже један део историје овог, накада војног аеродрома. Реконструкцијом капонира у музејску зграду у оквиру аеродромског комплекса, употпунио би се садржај и омогућио бољи квалитет у погледу разноврсних туристичких садржаја овог краја. Реконструкцију капонира у музејску зграду планирати тако да задовољи потребе малог савременог музеја са једном сталном поставком и једном привременом поставком.

8.3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ВАН ЗОНЕ АЕРОДРОМА

8.3.1. Саобраћајне површине

Постојеће стање

Локалну путну мрежу у обухвату Плана чини мрежа општинских и некатегорисаних путева.

Општински путеви су асфалтног застора, скромне ситуационе и нивелационе геометрије (прилагођени топографији терена), често нарушеног, најчешће некомплетног попречног профила.

Некатегорисане путеве, представљају прикључци и прилазни путеви локалних засеока и дислоцираних постројења Аеродрома, општинским путевима. Као такви, најчешће чине "преке" везе између самих општинских путева. Одликује их неадекватна ситуациона и нивелациона геометрија, непотпуног попречног профила саобраћајнице. Претежно су макадамског, местимично и асфалтног коловозног застора, без система одвођења атмосферских вода. Њихов капацитет, испод свих прописа и норми, обично задовољава кориснике за чије су потребе и саграђени (колски прилаз домаћинствима, пољопривредне машине и сл.).

Планско решење

У складу са потребама и могућностима, концепција саобраћајног решења постављеног Планом базирана је на надградњи постојеће локалне путне мреже са циљем подизања нивоа саобраћајне услуге исте, те опслуживања утврђених функционалних целина. С тим у вези, планирана је реконструкција постојећих и изградња нових саобраћајница.

Планско саобраћајно решење, поштујући граничне елементе ситуационог и нивелационог плана, урађено је у складу је са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута («Службени гласник РС», број 50/2011), поштујући и осталу законску и подзаконску регулативу.

Локалну путну мрежу у обухвату Плана чине:

Примарне саобраћајнице - представљају везе предметног локалитета са мрежом државних путева. Према категоризацији постављеној Просторним планом Града Ужица, то су општински путеви II категорије бр.22 Студени До-Поникве-Кадинача (веза са државним путем IB реда бр.23) и бр.24 Дужи-Пеар-Кадина Главница-Љубичићи-Станојчићи-Поникве (веза са ОП бр.22), укупне дужине L=6215m у обухвату Плана. Постојећом ситуационом и нивелационом геометријом, и планираном доградњом елемената њихових попречних профила (профил 1-1, 6,00m), предметни путни правци представљају саобраћајнице највишег ранга. Општински путеви друге категорије према ППГ Ужица, повезују ваћа насељена места унутар територије града или више група насељених места, а могу да послуже и као алтернативни правци за државне путеве или општинске путеве прве категорије.

Секундарне саобраћајнице – сабирне и приступне саобраћајнице утврђеним функционалним целинама. Формирање секундарне путне мреже планирано је:

(1) реконструкцијом ситуационе и нивелационе геометрије и доградњом попречних профила и деоница постојећих некатегорисаних путева, и

(2) изградњом нових саобраћајница.

Из услова ниског саобраћајног оптерећења и економичности, усвојени су профили 3-3 секундарних саобраћајница ширине коловоза 5,00m. Профили планиране ширине коловоза 5,50m (профил 2-2) и 6,00m (профил 1-1) су усвојени из услова функције планиране саобраћајнице, те услова проходности меродавног возила.

Саобраћајнице унутар граница Аеродрома

Планирано саобраћајно решење унутар комплекса Аеродрома формирано је тако да обезбеђује нормално функционисање аеродрома.

Унутар комплекса Аеродрома планиране су следеће саобраћајнице:

1) приступне саобраћајнице рулној стази, профила 5-5, укупне дужине L=1988m;

2) сервисна саобраћајница-веза аеродромске зграде, аеродромске платформе и ватрогасне станице са приступним саобраћајницама, профили 6-6 и 7-7, укупне дужине L=559m;

3) једносмерна сервисна саобраћајница трасирана унутрашњом страном (ка комплексу) аеродромске оgrade, део профила 4-4 са ширином коловоза 4,00m, дужине L=8366m;

4) реконструкција постојећих саобраћајница и изградња нове двосмерне саобраћајнице са спољне стране аеродромске оgrade дужине L=8014m.

Пешачки саобраћај

Пешачки коридори у обухвату Плана формиран су у складу са садржајем и наменом формираних функционалних целина. Као пешачке површине планиране су обостране банке ширине 1,00m у оквиру профила саобраћајница свих функционалних рангова. Положај и распоред пешачких површина дат је у графичким прилозима бр.8.1 и 8.2 - "Аналитичко-геодетски елементи и нивелација са попречним профилима саобраћајница".

Јавни градски превоз

Одвија се средствима аутобуског јавног градског превоза преко стајалишта. Испред аеродромске зграде планирана су 2 паркинг места за аутобусе. У оквиру приступне саобраћајнице планирано је аутобуско стајалиште са издвојеном нишом. Позиција аутобуског

стајалишта дата је у графичком прилогу бр.8.1 "Аналитичко-геодетски елементи и нивелација са попречним профилима саобраћајница". До планираног комплекса постоји и линија градског превоза Ужице АС-Град-Кадинача-Поникве.

Паркирање

Планирањем саобраћајних површина водило се рачуна о неопходном броју паркинг места за потребе Аеродрома. Уз комплекс Аеродрома планирано је 68 паркинг места од чега су 24 постојећа. Испред аеродромске зграде планиран је паркинг са 44 места. Положај и број паркинг места дат је у графичким прилозима бр. 8.1 и 8.2 "Аналитичко-геодетски елементи и нивелација са попречним профилима саобраћајница".

Све саобраћајнице су планиране у складу са важећим "Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута" ("Службени гласник РС", број 50/2011).

Као меродавно возило усвојен је аутобус.

Правила за изградњу саобраћајне мреже

Постојеће саобраћајнице које се овим решењем задржавају треба регулисати, а нове саобраћајне површине треба формирати према датом урбанистичком решењу.

Ивичњаци морају бити беле боје. Тротоаре и паркинге градити од асфалта или од монтажних бетонских елемената који могу бити и у боји све у функцији вођења, раздвајања и обележавања различитих намена саобраћајних површина.

Изградњу паркинга извршити у складу са СРПС У.Ц4.234 којим су дефинисане мере и начин обележавања места за паркирање за различите врсте паркирања.

Такође је потребно извршити резервацију паркинга у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности ("Службени гласник РС", бр. 19/2012), члан 36. који се односи на просторне потребе особа са посебним потребама у зградама и околини.

На прелазу преко коловоза и дуж тротоара где је подужни нагиб тротоара мањи од 8%, извршити типско партерно уређење тротоара у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности («Службени гласник РС», бр.19/2012), чланови 33, 38 и 39 који се односе на несметано кретање лица са посебним потребама у простору.

На прелазу колског прилаза парцелама преко тротоара нивелационо решење колског прилаза мора бити такво да је тротоар у континуитету и увек у истом нивоу. Овакво решење треба применити ради указивања на приоритетно кретање пешака у односу на возила која се крећу колским прилазом.

Извршити анализу постојећих саобраћајница и предузети неопходне мере у складу са условима из Плана.

Потребне коловозне конструкције саобраћајница димензионисати на основу анализе:

-саобраћајног оптерећења,

-климатских и хидролошких услова и

-физичко-механичког својства тла.

Потребни минимални профили саобраћајница су унутар аеродромске оgrade:

(1) Приступни путеви који воде до ПСС и рулне стазе мин.11m, (профили 5-5):

– коловоз 2x4,5m,

– банке 2x1,0m.

(2) Сервисна саобраћајница која служи као веза аеродромске зграде, аеродромске платформе и ватрогасне станице са приступним саобраћајницама мин. 9,5m, (профили 6-6 и 7-7):

– коловоз 2x3,75m,

– банке 2x1,0m.

(3) Саобраћајнице унутар подручја резервисаног за будући развој аеродрома (профили 1-1):

– коловоз 2x3,0m

– банке 2x1,0m

(4) Једносмерна сервисна саобраћајница која се налази са унутрашње стране аеродромске оgrade мин.6,0m (део профила 4-4):

– коловоз 1x4,0m

– банке 2x1,0m

Потребни минимални профили саобраћајница ван зоне аеродрома:

(1) Општински путеви II реда, приступни путеви до аеродромске зграде, планираног резервоара за снабдевање аеродрома горивом и постојећег резервоара, мин. 8,0m (профил 1-1):

– коловоз 2x3,0m,

– банка 2x1,00m

(2) Некатегорисани путеви који спајају ОП бр.22 и бр.24 мин.7,50m (профил 2-2)

– коловоз 2x2,75m

– банка 2x1,0m

(3) Остали некатегорисани путеви мин.7,0m (профил 3-3):

– коловоз 2x2,50m

– банка 2x1,00m

Одвод атмосферских вода са свих саобраћајних површина решити према условима хидротехнике. У зонама у којима се очекује појава уља и полутаната, тј. у зонама паркирања авиона и паркирања путничких аутомобила и аутобуса предвидети сепараторе за пречишћавање отпадних вода, пре него што се воде испусте у реципијенте.

8.3.2. Површине за инфраструктурне мреже и објекте

Трасе планираних комуналних инфраструктурних мрежа начелне су и коначно ће се одредити кроз израду локацијских дозвола. Линијски објекти мрежа инфраструктуре у начелу се полажу унутар појаса регулације саобраћајница, док се објекти (трафо станице, резервоари, црпне станице и др.) постављају на засебним грађевинским парцелама.

8.3.2.1. Водоводна мрежа и објекти

Постојећи водосистем «Поникве» се састоји од примарног система и секундарне водоводне мреже.

Примарни део система сачињава каптажа «Тосића Врело», пешчани филтер, црпна станица са црпним базеном, потисно-разводни цевовод и резервоар «Буковик», док секундарни део чине одвојци секундарне водоводне мреже са прикључцима. На потисно-разводном

цевоводу, се налазе прикључци са контролним водомерима, и на секундарну мрежу прикључено је 210 домаћинстава у МЗ Стапари, 238 домаћинстава у МЗ Биоска и 5 домаћинстава у МЗ Вољујац, а постоје и захтеви 77 заинтересованих потенцијалних корисника у МЗ Стапари, 34 домаћинства у МЗ Биоска и 80 домаћинстава у МЗ Вољујац, за прикључење на овај водовод.

«Хосића Врело» у Биосци је непотпуно каптирано. Део воде који се појављује поред каптаже је некаптиран и слободно отиче у поток који се формира од вишка воде из каптираног дела извора, а не потискује у водоводну мрежу, и још једног карстног некаптираног врела лоцираног североисточно од овог.

Постојеће «Хосића врело» има довољно капацитета за задовољење потреба корисника на планском подручју и домаћинстава у окружењу, за водоснабдевање и противпожарну заштиту.

Предуслов, за развој водоводне мреже је реконструкција каптаже, филтерског постројења, црпне станице са црпним базеном. Како је постојећи водосистем хаварисан током бомбардовања, са веома отежаним одржавањем и функционисањем, потребно је урадити његову реконструкцију, на основу претходно урађене техничке документације. Реконструкција подразумева, комплетну реконструкцију потисно-разводног цевовода од црпне станице до резервоара «Буковик» у укупној дужини од око 4000m. Потребно је извршити и контролу водоиздрживости резервоара «Буковик», и по потреби санирати проциривања.

Обавезно предвидети мерне уређаје за контролу протока воде и мерења притиска у црпној станици и на везама примарног потисно-разводног цевовода са одвојцима секундарне водоводне мреже.

Правила грађења

- Ископ рова за полагање цеви врши се ручно или машински. Ширина рова условљена је пречником цевовода, а дубина мин. 120 cm. Уколико се цеви постављају у улици са великим саобраћајним оптерећењем, дубина мора бити већа;
- После ископа врши се фино планирање дна рова са тачношћу + 2 cm;
- На дно рова, целом дужином, нанети слој песка или ситног шљунка (0-7 mm) дебљине 10 cm;
- Положити цеви у потребном паду, у слој песка, а затим извршити насипање у слојевима од 10 - 20 cm са набијањем од 92 % по Проктору од темена цеви. Укупна висина слоја песка износи 10 cm изнад темена цеви;
- Затрпавање рова јаловином у преосталом делу рова до површине терена и око шахтова. Набијање извршити вибро плочом у слојевима од 20-30 cm до потребне збијености;
- Рачунска брзина кретања воде у цевима узима се око 1-1,5 m/s, а највише 2.0 m/s, да би се ублажили шумови, водени удари и отпори у цевима;
- Слободан надпритисак треба да буде најмање 10 m воденог стуба изнад највишег тачећег места;
- Израда шахтова се врши од армираног бетона марке МВ 20 и МВ 30. Испод подне плоче шахта поставља се слој шљунка, дебљине 15 cm;
- Малтерисање унутрашњих површина зидова и дна шахта вршити цементним малтером са глачањем површинског слоја до црног сјаја. Први слој у размери 1:2 дебљине 1,5 cm. Други слој у размери 1:1 дебљине 1 cm;
- Уградња ливено-гвоздених пењалица, како би се омогућио улазак у шахт;
- Уградња металног поклопца Ø 60 cm са оквиром за саобраћајно оптерећење од 400 kN;
- Постављање комплетне хидромеханичке опреме у шахту;
- Мин. дозвољено растојање при паралелном вођењу са другим инсталацијама износи:

– међусобно водовод и канализација	0,4 m
– до гасовода	0,3 m
– до топловода, електричних и телефонских каблова	0,5 m.

8.3.2.2. Канализациона мрежа и објекти

Кишна канализација

Прикупљање и одвођење атмосферских вода у обухвату Плана, конципирано је по месту настанка и прикупљања атмосферских вода:

- Прикупљање и одвођење атмосферских вода са полетно-слетне стазе, рулне стазе и платформи
- Прикупљање и одвођење атмосферских вода са саобраћајних површина (саобраћајнице и паркинзи)
- Прикупљање и одвођење атмосферских вода са објеката високоградње

Забрањено је испуштање атмосферских вода у систем одвођења санитарно-фекалних вода и обрнуто.

Атмосферске воде са полетно-слетне стазе, рулне стазе и платформе одводиће се системом атмосферске канализације до локације таложника – сепаратора масти и уља, ради третмана прикупљених вода.

Атмосферске воде са саобраћајних површина (саобраћајнице и паркинзи), као и локација планираних за складиштење и претакање запаљивих течности и авио горива, одводиће се системом атмосферске канализације до локације таложника – сепаратора масти и уља, за третман прикупљених вода.

Условно чисте атмосферске воде са објеката високоградње прикупљаће се системом кровних ригола и кровних вертикала, и спроводиће се на зелене површине и околни терен.

Како у обухвату Плана нема природних реципијената (поток, река), третиране атмосферске воде ће се испуштати у слободне зелене површине.

Детаљан начин и услови одвођења атмосферских вода, као и прикључења објеката, дефинисаће се кроз израду идејног решења одвођења атмосферских вода на подручју Плана, а у складу са датом концепцијом.

Трасе планираних мрежа атмосферске канализације по могућству водити у појасу регулације саобраћајница, пре свега у зеленом појасу или испод пешачких комуникација.

Правила грађења

- Усвојени минимални пречник цеви који се примењује у изградњи градске мреже кишне канализације на подручју Ужица износи Ø300 mm.
- Ископ рова за полагање цеви врши се ручно или машински. Ширина рова условљена је пречником цевовода и износи мин. 80 cm.
- После ископа, врши се фино планирање дна рова са тачношћу +2 cm.
- На дно рова, целом дужином, нанети слој песка дебљине 10 cm.
- Положити цеви, у потребном паду, у слој песка, а затим извршити затрпавање цеви насипањем песка у слојевима од 10-20 cm са набијањем до збијености од 95 % по Проктору. Укупна висина слоја песка износи мин. 10 cm изнад темена цеви.
- Затрпавање рова земљом из ископа или јаловином у преосталом делу рова до површине терена и око шахтова. Набијање извршити у слојевима од 20-30 cm са набијањем до збијености од 95 % по Проктору.

- Израда канализационих шахтова од префабрикованих бетонских прстенова, за пречнике до 300 mm и касетастих шахтова од АВ30, за пречнике веће од 300 mm, са обрадом кинете.
- Малтерисање унутрашњих површина зидова и дна шахта вршити цементним малтером у размери 1:3.
- Уградња металног поклопаца Ø 60 cm са оквиром. У зависности од места уградње бира се одговарајући метални поклопац за оптерећење од 125 kN, 250 kN или 400 kN.

Фекална канализација

У свом допису 03-1956/02 од 28.08.2013.г., ЈКП «Водовод» наводи да приликом примопредаје војног комплекса «Аеродром Поникве» није им предата никаква техничка документација постојећег водовода «Поникве», тако да не поседују податке о постојећој водоводној и канализационој мрежи, и објектима у обухвату планског подручја.

У југоисточном делу комплекса, испод војне економије, налази се Ешмерска јама која није у функцији.

У планираном стању основна концепција одвођења санитарно фекалних вода, заснива се на гравитационом одвођењу и прикупљању фекалних санитарних вода до црпних станица које даље отпадну воду препумпавају до следећег гравитационог колектора и до планираног ППОВ, на локацији постојеће Ешмерске јаме.

Положај потисних и гравитационих колектора у графичком прилогу је начелан и уколико се кроз детаљнију разраду покаже рационалније решење, њихови коридори се могу променити.

Трасе колектора водити првенствено у регулационом појасу саобраћајнице и то у зеленом (ивичном или средњем појасу) или у тротоару исте. Уколико ови простори не постоје или су физички попуњени другим инфраструктурним водовима или њиховим заштитним зонама колектори се постављају испод коловоза.

Минимални профили главних колектора су Ø300mm, а потисних у складу са хидрауличким прорачуном.

Као прелазно решење до реализације уређаја-постројења за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода, дозвољена је изградња вишекоморне, водонепропусне септичке јаме, чији капацитет мора бити дефинисан у складу са процењеним количинама отпадних вода конкретне објекта и меродавним возилом за транспорт отпадних вода на даљи третман, преко надлежног комуналног предузећа;

Планом је опредељена локација ППОВ, површине 1ха39а49м².

Правила грађења

- Ископ рова за полагање цеви врши се ручно или машински. Ширина рова условљена је пречником цевовода и износи мин. 80 cm.
- После ископа, врши се фино планирање дна рова са тачношћу +2 cm.
- На дно рова, целом дужином, нанети слој песка или ситног шљунка дебљине 10 cm.
- Положити цеви, у потребном паду, у слој песка, а затим извршити затрпавање цеви насипањем песка у слојевима од 10-20 cm са набијањем од 95 % по Проктору. Укупна висина слоја песка износи мин.10 cm изнад темена цеви.
- Затрпавање рова земљом из ископа или јаловином у преосталом делу рова до површине терена и око шахтова. Набијање извршити у слојевима од 20-30 cm са набијањем од 95 % по Проктору.
- Израда канализационих шахтова од префабрикованих бетонских прстенова, за пречнике до 300 mm и касетастих шахтова од АВ30, за пречнике веће од 300 mm, са обрадом кинете.
- Малтерисање унутрашњих површина зидова и дна шахта вршити цементним малтером у размери 1:3.
- Пењалице се уграђују накнадно, како би се омогућио улазак у шахт.
- Уградња металног поклопаца Ø 60 cm са оквиром, за саобраћајно оптерећење од 400 kN.
- Мин. дозвољено растојање при паралелном вођењу са другим инсталацијама износи:
  - - међусобно водовод и канализација 0,4 m
  - - до гасовода 0,3 m
  - - до топловода, електричних и телефонских каблова 0,5 m

8.3.2.3. Електроенергетска мрежа и објекти

Аеродромски комплекс је прикључен на дистрибутивну мрежу у ТС 10/0,4 kV ВП-1, где се налази централно мерење на средњем (високом) напону. Из ове ТС мерени су изводи: извод 1 – за ТС 10/0,4 kV ВП-2 за напајање пумпног постројења за воду и извод 2 – за ТС 10/0,4 kV ВП-3 за контролу лета и 10/0,4 kV ВП-4 на писти (само грађевински део).

У зони плана постоји шест трафо станица:

- ТС - Контрола летења (за њихове потребе). Контрола летења поседује и дизел генераторску трафо станицу
- ТС код прага 29
- ТС «Буквићи» (дистрибутивна)
- ТС «Поникве» за потребе бившег војног комплекса економија и смештај
- ТС «Гадићи»
- ТС каптажа «Ћосића врело» (за потребе црпне станице), уз њу постоји и дизел генераторска ТС.

Постојећа 10 kV мрежа, на коју је прикључен аеродромски комплекс, напаја се са ТС 35/10kV «Теразије» на удаљености од 18km.

Задатак планирања развоја електродистрибутивне мреже је одређивање стратегије развоја мреже која мора да задовољи и извесна ограничења, и одређивање временског распореда увођења нових компонената у мрежу.

За дистрибутивну мрежу техничка ограничења односе се на: задовољење захтева потрошње (ограничење на снази), дозвољене падове напона (ограничење по напону), дозвољено оптерећење елемената мреже – водова и трансформатора, дозвољени ниво губитака у елементима мреже и поузданост напајања потрошача.

Приоритет изградње електроенергетских објеката биће усклађен са фазама развоја планског подручја.

Планским решењем предвиђена је изградња нових електроенергетских објеката:

- ТС уз зграду путничког терминала и ТС са дизел генератором
- ТС за потребе аеродромских објеката
- Две ТС за потребе планираних објеката у зони складиштења (блокови 3.1.1. и 3.6.6)
- ТС за потребе планираних објеката у зони будућег развоја аеродрома
- ТС за потребе планираних објеката у зони парк шума (блок 2.1.5)
- Уз постојећу ТС код прага 29, планирана је дизел генераторска ТС
- Уз постојећу ТС ВО «Поникве», планирана је дизел генераторска ТС

Прва фаза изградње електроенергетске мреже биће обезбеђена са ТС 35/10kV Кремна изградњом далековода или кабл вода 10kV од ТС «Јанковићи» Биоска до ТС «Ћосића врело» у дужини од 1km.

Будуће фазе изградње електроенергетске мреже биће са планиране ТС 35/10 «Кадињача» код споменика.

На подручју обухвата Плана, није планирана изградња надземних електроенергетских водова. Сви постојећи надземни електроенергетски водови морају се каблирати.

Правила грађења за електроенергетску мрежу

Изградња електроенергетских објеката на планском подручју може се вршити на основу одобрене инвестиционо техничке документације и прибављених одговарајућих решења и дозвола сагласно Закону о планирању и изградњи.

Код постојећих и изградње нових надземних водова високог напона потребно је испунити следеће услове:

- на раздаљини од 3km не смеју бити далеководи високог напона који секу правац полетно-слетне стазе,
- а на раздаљини од 1km не смеју бити далеководи високог напона који су паралелни са полетно-слетном стазом (Правилник о пројектовању, изградњи и реконструкцији цивилних аеродрома и њихова класификација 7-12/08)

Код изградње надземних водова средњег и високог напона заступљених у обухвату ПГР „Аеродром Поникве“ утврђују се и обезбеђују трасе и заштитни коридори у којима се не могу градити друге врсте објеката, и то:

10m	за далеководе 10 kV
15m	за далеководе 35 kV
25m	за далеководе 110 kV

При томе се морају поштовати и други услови дефинисани Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Сл.лист СФРЈ“, бр.65/88 и „Сл.лист СРЈ“, бр.18/92).

Надземни нисконапонски водови могу се градити према Правилнику о техничким нормативима за изградњу нисконапонских водова („Сл.лист СФРЈ“, бр.6/92) и Правилнику о техничким нормативима за заштиту од атмосферских пражњења („Сл.лист СФРЈ“, бр.11/96).

Електроенергетски кабловски водови се могу полагаати уз услов да су обезбеђени потребни минимални размаци у односу на друге врсте инсталација објеката који износе:

0,4m	у односу на цеви водовода и канализације
0,5m	у односу на телекомуникационе каблове и у односу на локалне и сервисне саобраћајнице
0,6m	од спољне ивице канала за топловод
0,8m	у односу на гасовод у насељу

Ако се потребни размаци не могу обезбедити, енергетски каблови се полажу у заштитну цев, дужине најмање 2m са обе стране места укрштања или целом дужином код паралелног вођења, при чему најмањи размак не може бити мањи од 0,3m.

Није дозвољено код паралелног вођења, полагање енергетског кабла изнад или испод цеви водовода и канализације, гасовода и топловода.

Код укрштања са телекомуникационим каблом енергетски кабл се полаже испод истог, а угао укрштања треба да је најмање 30°, што ближе 90°.

На прелазу преко саобраћајница енергетски кабл се полаже у заштитну цев на дубини минимално 0,8m испод коловоза.

Јавна расвета

У постојећем стању, стубови јавне расвете постоје уз прилазни пут објекту контроле летења, у делу некада намењеном за смештај војника и на локацији претакалишта.

Јавном расветом, потребно је осветлити све јавне саобраћајне површине. Приликом извођења јавне расвете, светиљке треба одабрати у складу са наменом простора који се осветљава, а интензитет ускладити са функционалним рангом саобраћајница и саобраћајних површина. Јавна расвета може се поставити на стубове, носиву челичну ужад и фасаде објеката. За јавну расвету планирана је кабловска канализација у појасу регулације саобраћајница.

Јавну расвету у оквиру Airside, изводити према потребама аеродрома а у складу са Правилником о аеродромима («Сл.гласник РС» бр. 73/10 и 57/11).

8.3.2.4. Телекомуникациона мрежа и објекти

Планирани објекти у првој и другој фази изградње аеродрома могу се прикључити на телефонску мрежу преко оптичког кабла који је удаљен од објекта око 700m. Потребно је ископати ров 0,4x1,2 m од пута до објекта и положити цев Ø40 mm у који је потребно удувати кабл TOSM 03(2x6)XPx0.4x3.5 CMAN, од наставка N7 до објекта. Пут је потребно подбушити да би се увукла цев за оптику.

Прикључак на јавну телефонску мрежу може се извести и са резерве постојеће приступне ТК мреже MSAN „Поникве“ (бакарни привод) полагањем кабла TK-DSL(30)-59 20x2x0.4ГМ или већег капацитета, у зависности од потреба за телефонским саобраћајем, у ров 0,4x0,8m до унутрашњег извода у планираном објекту, где ће се завршити дистрибутивни разводни кабал и формирати концентрација телефонских водова разводне мреже за прикључке. Дуж приступне саобраћајнице положити кабл на 0,5m од ивице пута. Уз кабл положити и оптичку ПЕ цев Ø40mm од тачке 2 до места прикључења (наставак оптичког кабла бр.N7), а за потребе будуће дигитализације (за оптички привод).

На постојећој локацији најбрже се телефонски прикључак може реализовати помоћу бежичне CDMA технологије. Потребно је само поднети захтев за телефонски прикључак.

Кабл (оптички или бакарни) завршити на одговарајућим реглетима у разводном ормару. Разводни телефонски орман уградити у приземљу објекта, на месту где ће се према пројекту налазити унутрашња телефонска концентрација. Изградња унутрашњих инсталација којим ће се објекат повезати на постојећу мрежу Телекома обавеза је Инвеститора објекта. Инсталацију планирати одговарајућим кабловима. Полагање инсталационих каблова планирати у цев у зиду. РО орман треба уземљити применом посебног уземљивача максималног отпора уземљења $\leq 30\Omega$, у односу на громобранско и ЕЕ уземљење.

Правила грађења

- Целокупна телекомуникациона мрежа мора бити каблирана, до телефонских извода;
- Дубина полагања тк водова мора бити најмање 0,8 m;
- Цеви за телекомуникациону канализацију полагаати у рову преко слоја песка дебљине 0,1m.
- Дубина рова за постављање телекомуникационе канализације у тротоару је 1,10 m, а у коловозу 1,30 m.
- Растојање планираних каблова од остале постојеће инфраструктуре мора бити према прибављеним условима, а од планиране инфраструктуре према важећим прописима;
- Телекомуникациону мрежу полагаати у зеленим површинама поред тротоара и коловоза, или испод тротоара на растојању најмање 0,5m од регулационе линије;
- При укрштању са саобраћајницом кабл мора бити постављен у заштитну цев, а угао укрштања треба да буде 90°;

- При паралелном вођењу са електроенергетским кабловима, најмање растојање мора бити 0,5m за каблове напона 1 kV и 10 kV, односно 1 m за каблове напона 35 kV;
- При укрштању са енергетским кабловима најмање растојање мора бити веће од 0,5 m, а угао укрштања треба да буде у насељеним местима најмање 30°, по могућству што ближе 90°, а ван насељених места најмање 45°. По правилу телекомуникациони кабл се полаже изнад енергетских каблова;
- Уколико не могу да се постигну размаци из претходно наведене две тачке на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m;
- При паралелном вођењу са цевима водовода, канализације и топловода најмање растојање мора бити 1,0 m. При укрштању, најмање растојање мора бити 0,5 m. Угао укрштања треба да буде 90°;
- Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мањем од 0,2 m;
- Телекомуникациону мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима;
- На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се телекомуникациони каблови уводе у објекте, телекомуникационе каблове поставити кроз заштитне цеви.
- Базне радио-станице и радио–релејне станице са припадајућим антенским системима и инфраструктуром градити по техничким препорукама и светским стандардима из ове области, а непосредни простор око антенског стуба оградити (100 m²) и спречити блиску изградњу која ће смањити ефикасност функционисања (умањити или спречити сигнал).

Инвеститор је дужан да обезбеди све дозволе за извођење радова на ископу рова, као и да у потпуности сноси трошкове прикључења објекта на ТК мрежу. Сав потребан материјал и предвиђене радове финансираће инвеститор, а извођач радова мора имати лиценцу за изградњу ТК мреже.

У току пројектовања дистрибутивног кабла приступне мреже за прикључак објекта, придржавати се прописа ЗППТ и прописа о изради техничке документације. Пројектну документацију доставити на сагласност Извршној јединици Телеком-а. Трасу рова за прикључак објекта одредити уз сагласност стручне службе Телеком-а и власника других подземних инсталација и органа Града Ужица. Пре почетка радова (7 радних дана) Инвеститор је у обавези да писмено обавести ИЈ Телеком Ужице ради изласка на лице места у циљу обележавања трасе постојећих каблова приступне мреже.

Инвеститор је у обавези да по завршетку радова на полагању ТК каблова изврши пренос основних средстава за новоизграђени део у корист Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. како би у складу са законом могло да се спроводи њихово редовно одржавање.

Инвеститор је дужан да по завршетку радова изврши геодетско снимање са картирањем за новоизграђени део ТК мреже, изради техничку документацију изведеног стања и да уз одговарајућу потврду и елаборат о геодетском снимању достави Телекому.

8.3.2.5. Топлификација

Некадашњи војни објекти за смештај војника, имају сопствену котларницу у којој се као енергент користило лож уље.

Према ПП града Ужица није предвиђена гасификација и топлификација овог подручја, као и према условима надлежних предузећа.

ПП града Ужица, планирана је конверзија војног аеродрома у цивилни. Након усвајања Просторног плана, извршен је пренос права коришћења земљишта на Град Ужице, тако да у овом документу нема детаљнијих смерница за простор у обухвату овог ППР-а.

Како је Планом осим простора предвиђеног за развој аеродрома, планирана и изградња других објеката, намеће се потреба решавања грејања планираних објеката.

Планом се резервише простор за изградњу реонске котларнице којом би се покриле потребе за топлотном енергијом целог подручја у обухвату Плана. Пожељно је као енергент користити обновљиве изворе енергије, и енергенте чије сагоревање не утиче битно на појаву веће количине полутаната у ваздуху.

Под појмом котларнице подразумева се топоводно енергетско постројење–котларница изведена као самостални објекат, контејнер котларница и котларница у објекту корисника, која служи за производњу топлотне енергије – топле воде до 110°C или паре надпритиска до 0,5bar.

Као гориво за потребе котларнице предвиђа се: гасовито гориво (природни земни гас и течни нафтни гас), течном гориво (лако лож уље) и чврсто гориво. Положај и величина објекта котларнице, дефинисана је инсталираним топлотним капацитетом и врстом горива које се користи у котларницама. Котларница мора да задовољи све важеће законе и прописе у погледу заштите човекове околине.

Простор на коме се гради котларница као самостални објекат мора бити ограђен. Ограђивање комплекса котларнице изводити транспарентном оградом од цеви или кутијастих профила.

Ограда мора да испуњава следеће услове:

- између ограде и спољних зидова котларница мора постојати заштитна зона од најмање 2m ;

- ограда не сме бити нижа од 2m;

- улаз у котларнице, односно у ограђени простор мора бити обезбеђен вратима која се отварају на спољну страну, чије су димензије најмање 3x2m;

- до сваког објекта котларнице, мора се обезбедити приступни пут до најближе јавне саобраћајнице, минималне ширине 3m.

Топлотна подстананица је део топоводног система, односно система даљинског грејања. Намена топлотних подстананица је предаја–пренос топлотне енергије са примарне топоводне мреже (примарна страна) топоводној мрежи потрошача, односно кућној грејној инсталацији (секундарна страна топлотне подстананице). Поред преноса топлотне енергије са примарне на секундарну страну потрошача у ПС се остварује: мерење утрошене топлотне енергије, регулација температуре полазне воде кућне грејне инсталације у функцији спољне температуре ваздуха, регулација притиска, протока примарног флуида и испорука потрошене топле воде.

Објекти подстананица могу бити зиданог или монтажног типа (контејнерске подстананица). Зидани објекти се предвиђају за веће потрошаче и смештају се у објекте корисника – у подрумском или приземном делу објекта.

Монтажни објекти подстананица се предвиђају за мање објекте, који немају услове за смештај ПС у објекту корисника.

Постављање топлотних подстананица дозвољено је у оквиру објекта и на слободном простору у оквиру блока.

Топловодна мрежа може да се постави подземно (каналски, предизоловано и цеви заливане изолационом масом) и надземно. Трасу топовода треба одабрати тако да она испуњава оптималне техничке и економске услове. Топловодна мрежа се води до потрошача и завршава се у предајним станицама.

Траса топоводне мреже се поставља у регулационом појасу саобраћајнице и то у зеленом (ивичном или средњем појасу) или у тротоару исте. Уколико ови простори не постоје или су физички попуњени другим инфраструктурним водовима или њиховим заштитним зонама ТО се поставља испод коловоза.

Правила грађења

Топловод се мора трасирати тако:

- Да не угрожава постојеће или планиране објекте, као и планиране намене коришћења.
- Да се подземни простор и грађевинска површина рационално користе.
- Да се поштују прописи који се односе на друге инфраструктуре.
- Да се води рачуна о геолошким особинама тла, подземним и питким водама.
- Топловод трасирати, уколико је могуће, у зеленом појасу, у оквиру регулације саобраћајнице или у тротоарима.
- Полагање топловода у коловозу може се дозволити само изузетно и са посебним мерама заштите.
- Уколико није могућа траса у оквиру регулације саобраћајнице, топовод водити границом катастарских парцела или преко катастарских парцела, уз сагласност власника, односно корисника парцела.
- Топловод се по правилу полаже испод земље.
- На парцелама производних погона или у неким изузетним случајевима (прелаз преко јаруга, водотокова, канала и сл.) топовод се може водити и надземно.
- Минимална дубина укопавања топловода је 1,0m.
- На крајим деоницама може се дозволити дубина укопавања мања од 1m, али не испод 0,8m, уз примену мера заштите од слегања слоја изнад топловода.
- Када се топовод поставља на каменитим теренима, дубина укопавања не може бити мања од 0,6m, уз примену мера заштите од слегања слоја изнад топловода.
- Под дубином укопавања подразумева се минимално растојање између спољне површине цеви и нивоа терена.
- Подземни топовод се води бесканално (у непроходном земљаном рову), од предизолованих цеви потребног пречника, према техничким прописима и на одговарајућој дубини или у бетонском каналу од челичних цеви прописно изолованих.
- Бетонски канал се изводи под нагибом, до најближег шахта који мора имати дренажу.
- Када се топовод води паралелно са путевима вишег и нижег реда, његово одстојање од спољне ивице одводног канала, ножице усека или насипа мора бити мин. 1,0m.
- У делу тротоара и зеленим површинама топовод водити на мин. дубини од 1,0m.
- Испод саобраћајница, цевовод водити у заштитној подлози или у бетонском каналу прорачунатом за носивост од 50t, на дубини од минимално 1,0m.
- Приликом укрштања или паралелног вођења топловода са другим инфраструктурним објектима (другим топоводима, гасоводима, водоводом и канализацијом, ел. кабловима, ТТ кабловима и сл.) придржавати се минималних растојања прописаних важећим правилницима и осталим важећим законским и техничким прописима за ове врсте инсталација.
- Минимално растојање ближе ивице топловода до темеља објекта је 0,5m.
- Минимална висина полагања надземних топловода, до доње ивице топловода:
  - на местима пролаза људи, али не и транспорта: 2,5m
  - на местима где нема транспорта и пролаза људи: 0,5m
- Приликом преласка надземног топловода преко саобраћајница, придржавати се минималних висина постављања надземних топловода које прописују важећи правилници и остали законски прописи.
- На месту рачвања и уласку топловода у бетонски канал, земљани ров или прикључни објекат, поставити бетонске шахте, са поклопцем минималне димензије Ø600mm.
- Минималне димензије шахте су 1000 x 1000mm, потребне дубине, а најмање растојање ивице цеви до дна канала износи 200mm.
- Димензије шахта морају бити такве да се обезбеди несметано руковање и опслуживање топлификационе инсталације унутар шахта.
- Поред претходно наведених општих услова, при пројектовању и извођењу топлификационе мреже, придржавати се: услова надлежног јавног предузећа које управља овим системом (ЈКП „Градска топлана Ужице“), свих важећих законских и техничких прописа, као и правила струке за ову врсту инсталација.

8.3.3. Комуналне површине и објекти

8.3.3.1. Гробља

Гробљем се сматра земљиште које је одговарајућим урбанистичким планом или одлуком скупштине општине одређено за сахрањивање умрлих (*Закон о сахрањивању и гробљима*, ("Сл. гласник СРС", број 20/77, 24/85-др.закон, 6/89-др.закон, "Сл. гласник РС", број 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 101/05-др.закон, 120/12-УС).

Пружање погребних услуга и одржавање градских гробља обавља јавно комунално предузеће које је основано за обављање те комуналне делатности, друго предузеће или самостални предузетник коме су ти послови поверени. Поступак поверавања послова регулише се посебним актом Скупштине општине Титово Ужице (*Одлука о сахрањивању и гробљима*, "Сл. лист општине Титово Ужице" бр. 6/79).

У обухвату Плана налази се постојеће сеоско Буквића гробље, површине комплекса око 21,34a.

Правила уређења и грађења у комплексу гробља

Планом је предвиђено проширење постојећег сеоског гробља. Планирана површина гробља је око 95a, проширење површине око 74a.

Комплекс гробља треба да садржи: површине за сахрањивање, саобраћајне површине, зелене површине и објекте у функцији гробља.

Комплекс гробља оградити оградом минималне висине 2m.

У случају интервенције на постојећим гробљима, на којима постоје стари надгробници, неопходно је остварити сарадњу са Заводом за заштиту споменика културе Краљево.

Површине за сахрањивање су: гробови у низу и гробнице, при чему је укупна површина свих површина за сахрањивање минимално 50% од површине комплекса гробља.

Основни елементи за димензионисање површина за сахрањивање:

- за двојне гробнице бруто површина око 12m²

Имајући у виду да се у пракси реализује пет врста гробница (од гробница I реда - капацитета 12 места за сахрањивање, БРГП око 16m² до гробница V реда - капацитета 2 места за сахрањивање, БРГП око 5,5m²) дата је просечна вредност БРГП за двојне гробнице.

- за гробове бруто површина у низу око 5m²

Сваком гробном месту обезбедити са најмање три стране пешачки прилаз минималне ширине 0,6m.

Обезбедити да свако гробно место буде максимално 20m удаљено од колског прилаза (главне алеје или колске стазе).

Интерне саобраћајне површине у комплексу гробља

Дозвољена је изградња приступног трга, трг за испраћај, интерне комуникације при чему је укупна површина свих саобраћајних површина максимално 20% од површине комплекса гробља. Ширина приступних стаза уз гробна поља је мин 3.5 m.

Зелене површине у комплексу гробља

Планом је предвиђено формирање заштитног зеленог појаса ободом комплекса у ширини од 8-12 m. Планирано зеленило има примарно заштитну функцију. На гробним местима и око њих дозвољено је сађење украсног биља, али само тако да оно не омета приступ осталим гробним местима и да их не заклања, док је сађење листопадног дрвећа забрањено. У близини улаза и прилаза гробљу као и уз главне пешачке стазе на гробљу поставити клупе за одмор посетилаца гробља, посуде за отпатке чесме и сл.

Објекти у комплексу гробља

Дозвољена је изградња административно-комеморативног објекта, капеле. Укупна површина свих објеката до 2% од површине комплекса гробља.

У оквиру гробља предвидети и сабирно место за отпад.

Мобилијар у комплексу гробља

У оквиру гробља дозвољено је постављање чесме, фонтане, клупе, корпе за отпад.

8.3.3.2. Центар за добробит животиња

Планом је предвиђен простор центра за добробит животиња, површине око 2ha 59a. Основни садржај центра за добробит животиња је прихватилиште за напуштене животиње (у даљем тексту: прихватилиште). Поред прихватилишта, у оквиру овог простора могућа је изградња објеката пансиона за животиње као и изградња и уређење простора за обуку и школовање животиња.

Изградња прихватилишта планирана је у фазама, у првој фази за збрињавање 200 животиња и у другој фази за збрињавање још 200 животиња (укупно 400 животиња, паса и мачака).

У оквиру прихватилишта неопходно је обезбедити: пријемни део, стационарни део (затворени и отворени простор), сервисни део (складиштење, припрема хране и др.) и управни део.

Пансион за животиње функционално је сличан прихватилишту, али је комерцијалног карактера, јер се услуга збрињавања наплаћује. Капацитет планираног пансиона је до 50 животиња.

Планом је остављена могућност за уређење простора за школовање паса (спасилачки пси, пси за помоћ особама са посебним потребама и др.).

Локација центра за добробит животиња мора бити комунално опремљена водоводном мрежом, канализационом (фекално-санитарна и атмосферска) и електроенергетском мрежом.

Комплекс мора да буде звучно и визуелно изолован од околине, ограђен оградом која онемогућава неконтролисани улаз и излаз животиња и људи и повезан са главним саобраћајницама.

Максимални индекс изграђености парцеле – 0,3

Максимална спратност објекта П+1 (приземље и један спрат)

Планом је предвиђено формирање заштитног зеленог појаса, ободом комплекса у ширини од 10 -12m.

Минимално удаљење грађевинске линије од регулационе линије општинског пута је 10m.

Минимално удаљење грађевинских линија од граница суседних парцела је 10m.

Неизграђени делови комплекса који нису намењени за коришћење животиња морају се користити као зелене површине.

У оквиру отвореног простора намењеног животињама, неопходно је формирати мање групе листопадног дрвећа које ће у летњим месецима побољшати микроклиматске услове за боравак животиња.

Приликом уређења површина унутар комплекса, мора се водити рачуна о заштити тла, па у том смислу површине за игралиште и растрчавање животиња могу бити од набијеног шљунчаног материјала и сл.

Површине пешачких стаза унутар комплекса морају бити поплочане каменом или бетонским плочама, а простор намењен за паркирање возила асфалтом.

Приликом пројектовања објеката обавезно се придржавати Правилника о условима које морају да испуњавају прихватилишта и пансиони за животиње („Службени гласник РС”, број 19/12) и других подзаконских аката за ову врсту објеката.

Спровођење Плана се врши кроз израду Урбанистичког пројекта.

8.3.3.3. Карантин за животиње

Планом је предвиђен простор за потребе карантина за животиње у унутрашњем промету и карантина за животиње из увоза, површине око 1ha 32a.

Према Закону о ветеринарству, карантин за животиње јесте објекат у којем се држе животиње, репродуктивни материјал и јаја за приплод под условима потпуне изолације, а ради провере и утврђивања њиховог здравственог стања;

Круг око карантинског објекта мора бити довољно простран да би се обезбедила функционална повезаност појединих делова и ограђен оградом високом најмање два метра. Карантин мора имати само један улаз, преко кога се контролише кретање људи и животиња и промет хране за животиње и другог материјала. Улаз у круг карантинског објекта и улаз у карантински објект морају бити обезбеђени дезинфекционом баријером за возила и особље и пунктом са опремом за дезинфекцију обуће, одеће и личну дезинфекцију радника

Локација карантина мора бити снабдевена довољним количинама питке воде, системом за прихватање и епизоотолошки безбедно одвођење отпадних и атмосферских вода. Ђубриште карантинског објекта мора бити удаљено најмање 50m од карантинског објекта и изграђено тако да је немогуће загађивање околине и разношење биолошких агенаса;

Карантински објекат мора бити изграђен од чврстог материјала и мора удовољавати стандардним нормативима хигијене, смештаја и држања за сваку врсту животиња.

Максимални индекс изграђености парцеле – 0,3

Максимална спратност објекта П+1 (приземље и један спрат)

Планом је предвиђено формирање заштитног зеленог појаса, ободом комплекса у ширини од 10 -12m.

Минимално удаљење грађевинске линије од регулационе линије општинског пута је 10m.

Минимално удаљење грађевинских линија од граница суседних парцела је 10m.

Неизграђени делови комплекса који нису намењени за коришћење животиња морају се користити као зелене површине.

Приликом уређења површина унутар комплекса, мора се водити рачуна о заштити тла.

Приликом пројектовања објеката обавезно се придржавати Закона о ветеринарству, Правилника о условима и трајању карантина за увезене животиње („Службени лист СФРЈ”, бр. 6/88) и других подзаконских аката за ову врсту објеката.

Спровођење Плана се врши кроз израду Урбанистичког пројекта.

8.3.3.4. Површине за одлагање отпада

У подручју ван зоне аеродрома, Планом је предвиђен простор за одлагање отпада површине 3ha24a.

На овом простору могуће је формирати *сакупљачку станицу за неопасан и инертни комунални отпад*, а у складу са Локалним планом управљања отпадом у Граду Ужицу 2011-2020, којим је дефинисан програм управљања комуналним чврстим отпадом кроз примарну селекцију на сеоском подручју. У том смислу треба створити предуслове, односно уредити локације за одлагање отпада, изградњом ваљане подлоге и ограђивањем пластифицираном оградом висине 2m. Локације морају бити доступне за пражење возилима комуналног предузећа у свим временским условима. Ограђени простор би се поделио на простор за суви, односно мокри отпад (грађани би кесе са отпадом одлагали у њега). У овај простор би се одлагао и кабасти отпад и остали отпад из домаћинства. На сакупљачкој станици, за поједине врсте отпада, предвиђен је засебан контејнер (папир, картон, пластика и PET, стакло, текстил и обућа, кабасти отпад, отпадне гуме и сл.).

Такође, на овом простору могуће је и привремено депоновање грађевинског отпада (отпад од грађења и рушења). Грађевински отпад - обухвата отпадне материје које настају при грађевинским радовима, углавном инертне материје као што су: грађевински шут (цигле, цреп, фасадни материјал), ископи разне земље, отпад при радовима на путевима и др. Уситњен грађевински отпад може се користити као инертни материјал за насипање, на простору у обухвату Плана.

Планом је предвиђено формирање заштитног зеленог појаса, ободом комплекса у ширини од 10 -12m.

8.3.4. Јавне зелене површине, спорт и рекреација

Територија Поникава припада највећем крашком појасу на територији Западне Србије тј. појасу Тара-Поникве-Дрежничка градина. Рељеф ове области се карактерише типичном крашком морфологијом. Развијени су сви облици краса, и површински и подземни. Са хидролошког аспекта ово значи да површинских вода нема много, али је подземна хидрографска мрежа веома изражена. Терен у обухвату Плана се посебно одликује вртачама, пониквама, које се сматрају елементарним површинским обликом карста. То су затворене депресије, најчешће овалног облика, пречника од 75 до 150m.

Газдовање шумама и шумским земљиштем на овом подручју треба засновати на претежном коришћењу општекорисних функција шуме, тј. при газдовању тежити трајном побољшању услова за јачање антиерозивних, хидролошких, туристичко-рекреативних, еколошких, и других корисних функција шуме.

Новопланиране зелене површине треба да имају следеће функције:

- Заштита писте и саобраћајница од ветра и снежних наноса
- Заштита земљишта од ерозионих процеса
- Хидролошка функција (регулација отицања и пречишћавање вода)
- Спорт и рекреација
- Естетско-декоративна функција
- Очување биодиверзитета

Планиране зелене површине:

- Шума-парк
- Парк-шума
- Заштитно зеленило
- Зелене површине у оквиру парцела планираних намена (интегрисано зеленило)
  - Коридори заштитног зеленила уз саобраћајнице (у свим зонама)
  - Заштитно-изолациони појасеви (у оквиру центра за добробит животиња, гробља, локације постројења за пречишћавање отпадних вода)
  - Зеленило у оквиру фотонапонске станице

Најизраженији ветрови су северозападни (јачи од 20 чворова) и југозападни (од 16 до 20 чворова). Заштиту од ветра и снежних наноса ће пружати заштитно зеленило са североисточне стране и парк-шума са северне и северозападне стране, као и коридори зеленила лоцирани уз саобраћајнице.

Шума-парк

На западној страни обухвата Плана планира се подизање шуме парка, тј. шуме која би имала заштитну функцију, с обзиром да је у питању терен у великом нагибу, и која би подразумевала минимално уређење за рекреативно коришћење.

Потребно је:

- Основати шуму користећи врсте које треба да одговарају природној потенцијалној вегетацији
- Обележити правце кретања (уређивање и одржавање основних пешачких праваца, уколико је могуће и планинарских стаза)
- Уређивање видиковаца на посебно атрактивним местима и то на начин који одговара природном амбијенту шуме
- Обележавање опасних делова шуме где није безбедно кретање
- Уређивање ливада унутар шумског комплекса

У шума-парковима су дозвољени само они захвати и радње чија је сврха њено одржавање и уређење: уклањање сувих и болесних стабала, уклањање у случају општег интереса утврђеног на основу закона, садња новог дрвећа и нега стабала.

Парк-шума

У северном и североисточном делу комплекса планира се подизање парк-шуме, површине 72ha која би се граничила са *airside* делом комплекса. Новопланирана зелена површина би имала и ветрозаштитну функцију, посебно значајну зими, јер би спречавала наносе снега на површину писте. Ова површина би имала спортску и рекреативну функцију, и требало би да омогући услове за викенд и празничну рекреацију, коришћење као излетишта и развој свих видова коришћења. Предвиђа се и могућност грађења објекта за пансионски смештај путника.

Како је у питању терен углавном обрастао клеком, жбунастом вегетацијом или шикаром, понегде високом вегетацијом, у неким деловима је у питању девастиран терен као последица антропогених утицаја, постоји део на коме су две мање водене површине уз пратеће тршњаке, основни задатак је урадити анализу простора и станишта, те на основу тога, поштујући еколошке услове, засновати и подићи парк-шуму, а потом и увести различите садржаје.

Планирану зелену површину обликовати тако да буде уклопљена у карактеристичан предео, који се одликује богатством контраста, хармоничном комбинацијом лишћарских и четинарских врста, сменом пашњака и шума. Пратити предеоне пејзажне карактеристике терена околног простора и истаћи геоморфолошке облике рељефа.

За озелењавање користити аутохтоне врсте. Шири простор, тј. Тарски регион, се карактерише мноштвом угрожених и реликтних врста које су заштићене, те би у озелењавање овог простора требало укључити и ове врсте чиме би се допринело побољшању и очувању генетичког фонда. Такође, избор врста би требало да буде адекватан заштитној и естетској функцији.

За очување биодиверзитета, прво је потребно идентификовати најзначајније фрагментисане шумске екосистеме, а затим почети са њиховом регенерацијом. При томе је важно да се не угрозе сегменти биодиверзитета, који се ослањају на екотонска станишта (ивице шума, пропланке, прогале и сл.), изворни шибљаци и друга нешумска станишта.

Парк-шуме се уређују у функцији рекреације, што подразумева решене саобраћајне услове, увођење рекреативних садржаја и пратећих објеката за опслуживање рекреативаца. Услове за уређивање и опремање прилагодити очувању, унапређењу и афирмацији њихове еколошке вредности. Извођењу радова се може приступити по изради и прихватању главног пројекта парка, урађеног у складу са планском документацијом.

На територији парк-шуме потребно је обезбедити две основне функционалне зоне:

1. излетнички део (зона пасивног одмора) – заузима главни део територије парк-шуме, удаљен мин 250m од саобраћајнице, капацитета 1-3 посет./ha, са максималним учешћем застртих површина од 2.5%. У овим зонама довољно је планирати само основну опрему (шетне и планинарске стазе, рекреационе ливаде).
2. зона са уређеним просторима за физичку рекреацију (зона активног одмора) - шетне, бицикличке, трим стазе, ски стазе, мини голф, спортска и дечија игралишта, као и пратеће садржаје (објектима за опслуживање посетилаца-ресторани и сл.). Капацитет зоне је 5-9 посет./ha, са макс. учешћем застртих површина од 5%, од површине зоне. Могуће је предвидети и објекат за пансионски смештај путника.

Парк-шуме морају бити саобраћајно приступачне, са уређеним паркиралиштима на прилазима.

Приликом планирања стаза у парк-шуми омогућити кружно кретање са хијерархијом стаза, и обезбеђењем стаза за снабдевање објеката. Пожељно је да шетне стазе буду лоциране на местима постојећих шумских путева и прогала.

Предлаже се планирање кондиционих стаза за трчање, научних и програмских стаза, трим стаза које дају могућност рекреирања трчањем и кондиционим тренингом на елементима за вежбање, постављеним непосредно уз стазу. Пожељно је предвидети и бицикличке стазе. Опрему парк-шуме (клубе, надстрешнице) и места за заклон од непогода лоцирати на сваких 15-20 min хода.

Оријентација у парк-шумама је јако важна, зато треба предвидети табле и знакове за оријентацију и сл. Треба предвидети пропланке за сунчање, породичну и групну ужину, места за паљење ватре, уређивање видиковца.

При планирању вегетације у парк-шумама, тежити формирању структурно разнородних, вишеспратних састојина. Избор преовлађујућих врста дрвећа треба да одговара природној потенцијалној вегетацији. Дуж стаза, прогала, рекреационих ливада користити разноврснији избор врста дрвећа и шибља. Планирати степенасту, хармонично изграђену унутрашњу и спољашњу ивицу шуме, са великим учешћем листопадног дрвећа и жбуња, нарочито цветних врста, врста са јестивим плодовима и врста са богатим пролећним и јесењим колоритом.

Заштитно зеленило

У зонама 3.3.1., 3.2.7., 3.3.5. и 3.3.3. где су површине неповољне за градњу (јаруга и вртаче са великим нагибом терена) предвиђено је подизање заштитног зеленила. Ове зелене површине оформити од четинарског и листопадног дрвећа са јаким кореновим системом, како би функција заштите од ерозије била појачана.

Зелене површине у оквиру парцела планираних намена (интегрисано зеленило)

Коридори заштитног зеленила уз саобраћајнице (у свим зонама)

Увођење заштитног зеленила уз саобраћајнице треба да је ширине минимално 15m, и лоцирано посебно са северозападне и југозападне стране. Пејзажно уређење прилагођава се карактеру околног пејзажа. Решења морају да буду у складу са "духом" простора и да се прилагоде особеностима пејзажне структуре и типу пејзажа. Решења уређења земљишног појаса мора да обезбеди возачу добру оријентацију у простору, вођење те безбедну и пријатну вожњу. Удаљење од ивице коловоза је минимум 4m, уз услов да се не угрози комунална инфраструктура која се поставља у оквиру регулације.

Ови коридори треба да се састоје од високог, четинарског дрвећа са густом крошњом (како би имала што бољи ефекат заштите од ветра и наноса снега), у комбинацији са листопадним дрвећем и вишеспратним спратом жбуња.

Заштитно-изолациони појасеви

У зонама са наменама: центар за добробит животиња, гробље, локација постројења за пречишћавање отпадних вода, топлана, одлагање отпада, рециклажно двориште, карантин за животиње, интензиван узгој стоке, оформити изолационо-заштитне појасеве минималне ширине 10m, који ће визуелно одвајати ове намене од околног предела и истовремено утицати на микроклиму ових површина. У свим зонама где просторне могућности то дозвољавају, планирати већу ширину заштитних појасева.

Зеленило комплекса фотонапонске станице

За намену комплекса фотонапонске станице, није планирано озелењавање комплекса, осим травнатих површина и евентуално ниског жбунастог раста уз ограду комплекса, које неће заклањати осунчаност површина под панелима, а које не припада групи инвазивних врста. Високе саднице лишћара могуће је посадити само уз северну границу парцеле, а врсте за озелењавање такође треба да су неинвазивне. Дуж саобраћајница у обухвату Плана планирано је подизање континуалног линеарног зеленила, састављеног од високих лишћара.

8.3.5. Објекти јавних служби

8.3.5.1. Објекти посебне намене (контрола летења)

Постојећи објекат контроле летења изграђен је на катастарској парцели 4466/6 КО Стапари у оквиру блока 1.2.4. Део катастарске парцеле контроле летења се изузима за потребе постављања ограде и изградње рулне стазе у другој фази развоја аеродрома.

Планом се омогућава реконструкција постојећег објекта, контролног торња, према развојним плановима аеродрома Поникве.

8.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА

8.4.1. ПОДЦЕЛИНА 3.1 -

Јужно од ПСС, између простора намењеног будућем развоју аеродрома и општинског пута, Планом је предвиђена зона претежно намењена за изградњу складишта роба, у функцији подршке будућег развоја аеродрома за превоз робе.

Новопланираним саобраћајницама, подцелина 3.1 подељена је на 6 блокова.

Бр. блока	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.1.4	3.1.5	3.1.6
Површина	6ha01a66m ²	8ha40a00m ²	11ha60a03m ²	13ha72a98m ²	4ha81a20m ²	8ha23a68m ²
Претежна намена	Складишт. роба	Складишт. роба	Складишт. роба	Складишт. роба	Складишт. роба	Складишт. роба

8.4.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити у подцелини

У подцелини 3.1 (у свим блоковима) дозвољена је изградња објеката основне намене и то:

- магацина и складишта робе и сировина
- робно-транспортне услуге; за изградњу у овом комплексу примењују се параметри дефинисани Планом тако да у обрачун степена заузетости парцеле, осим објеката, улазе све манипулативне површине и паркинзи.

Осим претежне намене, дозвољена је као алтернативна намена производња, објекти сервисно-услужних делатности и пословни објекти (комерцијалне услуге у области промета роба и услуга, осигурање имовине и лица, банкарство и остале финансијске организације, дирекције и представништва фирми из других области, и др. пословне услуге), макс. 20% од укупне површине подцелине 3.1.

Дозвољена је изградња производних погона мале привреде за које се, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.135/04) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.114/08), утврди да није потребна израда студије Процене утицаја на животну средину, односно за које се на основу израђене студије Процене утицаја на животну средину установи да у погледу планираног производног и техничко-технолошког процеса, врсте и количине енергије, као и процене врсте и количине отпадака, загађења ваздуха, земљишта, воде и другог не угрожавају животну средину, односно да се планираним мерама на спречавању пропратних негативних утицаја производне делатности, негативно дејство у потпуности може уклонити, или свести на законом утврђене дозвољене норме.

8.4.1.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У оквиру подцелине 3.1 није дозвољена изградња следећих објеката:

- стамбени објекти
- стамбено-пословни објекти
- производни објекти, који врстом и карактером делатности могу угрозити животну средину разним штетним утицајима - буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, за које је потребна израда Процене утицаја на животну средину, односно за које се кроз израду Процене утицаја на животну средину потврди могућност штетних дејстава на животну средину, који ни уз примену допунских мера заштите не могу у потпуности да се уклоне, на начин потпуног обезбеђења околине од загађења.

8.4.1.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоуганика или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Величина грађевинских парцела утврђује се у односу на услове формирања парцела унутар појединачних блокова, а у зависности од намене и врсте објекта који ће се градити.

Ширина грађевинских парцела утврђује се према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, уличном потезу, односно према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

Табела – Правила за формирање парцеле и регулацију

Намена	Број блока	Мин. п парцеле (m ²)	Мин. ширина парцеле (m)	Мин. дубина парцеле (m)	Растојање рег и грађ. лин.	Растојање ГЛ од бочних граница		Растојање од задње границе
						Са јужне стране	Са северне	
Складиштење	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	2500	40	60	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m		
Складиштење	3.1.3 3.1.4	5000	60	80	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m		
Робно-транспортне услуге	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	45000	200	150	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m, за манипулативне површине и паркинге мин 1,5m		
Производња	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	5000	60	80	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m		
Објекти сервисно-услужних делатности	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	2500	40	60	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m		
Пословни објекти	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	2500	40	60	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m		

Парцелација је дозвољена до утврђеног прописаног минимума.

Деоба, као и укрупњавање грађевинских парцела утврђује се Пројектом парцелације односно препарцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаним овим Планом.

8.4.1.4. Параметри за изградњу по типовима

Табела - Урбанистички параметри за изградњу по типовима

Намена	Број блока	Индекс изграђености	Индекс заузетости	Спратност	Спратност помоћних објеката	Зелене површине	Паркирање	Паркирање – норматив
Складиштење	3.1.1 3.1.2 3.1.3 3.1.4 3.1.5 3.1.6	1,0	60%	Пр+1С	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 200м ²
Робно-транспортне услуге	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	0,6	80%	Пр+1С	Пр	20%	На парцели	/
Производња	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	0,8	50%	Пр+1С	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 200м ²
Објекти сервисно-услужних делатности	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	0,6	30%	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 100м ²
Пословни објекти	3.1.1 3.1.2 3.1.5 3.1.6	1	50%	Пр+2С	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 70м ²

За сваку грађевинску парцелу у оквиру Плана мора се обезбедити колски приступ. На парцеле у оквиру подцелине 3.1, није дозвољен директан прикључак на општински пут.

Смештај возила – камиона и радних машина (виљушкари и др.), које су неопходне за обављање делатности планиране у склопу објеката унутар Плана, решавају искључиво у оквиру парцеле, у складу са условима организације и уређења парцеле.

8.4.1.5. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле се са уличне стране могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0,9m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом до висине 2,0m.

Ограђивање парцела за обављање делатности чија изградња захтева посебне услове у погледу функционалног издвајања или заштите непосредног окружења, може се вршити зиданом оградом висине до 2,2m.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Ограђивање према суседним парцелама може се решити и живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине 2,0m, која се поставља на међи тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Ограда може бити делом пуна, провидна или делимично провидна у складу са условима постављања – (према улици, према суседу и др.), изведена од опеке, дрвета, метала, комбинације материјала и као жива ограда.

Колске и пешачке капије у склопу уличних ограда по правилу су исте висине као ограда, са крилима која се морају отворити ка унутрашњости парцеле, с тим да могу бити и посебно наглашене, обликоване и обрађене.

8.4.2. ПОДЦЕЛИНА 3.2

У оквиру подцелине 3.2 планиране су следеће намене као претежне: «чиста» производња, обновљиви извори енергије, терцијарне делатности (трговина, угостителство, занатство и услуге и др.) и шума-парк и заштитне зелене површине.

Реконструкцијом постојећих и изградњом новопланираних саобраћајница, у оквиру подцелине формира се седам блокова.

Блок Бр.	П блока	Намена претежна	Површина	Намена претежна	Површина	Јавна намена	Површ.
3.2.1	7ha62a10m ²	Терцијарне дел. (Т1)	7ha62a10m ²	/	/	/	/
3.2.2	15ha68a20m ²	Терцијарне дел. (Т1)	1ha68a38m ²	Терцијарне дел. (Т2)	2ha98a59m ² 1ha28a21m ²	Шума парк	9ha73a03m ²
3.2.3	16ha42a61m ²	Обновљиви извори енергије	10ha86a88m ²	Производ.	5ha45a73m ²	Пошта	10a00m ²
3.2.4	6ha18a93m ²	Производња	6ha18a93m ²	/	/	/	/
3.2.5	3ha42a03m ²	Производња	3ha42a03m ²	/	/	/	/
3.2.6	5ha17a11m ²	Производња	5ha17a11m ²	/	/	/	/
3.2.7	3ha76a10m ²	Производња	98a38m ²	/	/	Заштитно зеленило	2ha77a72m ²

8.4.2.1. Врста и намена објеката који се могу градити у подцелини

У оквиру блокова (3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6.и 3.2.7) подцелине 3.2, основне намене производња, дозвољава се изградња производних објеката различитог спектра привредних делатности (производње, производног занатства и других делатности рада – услуге, складиштење и сл.). Уз ове објекте, могу се градити и пословни објекти, угоститељски објекти, објекти спорта и рекреације, комунални објекти, њихова заступљеност на нивоу блока може бити до макс. 10%.

У оквиру блока (3.2.1) подцелине 3.2, основне намене терцијарне делатности Т1 – трговина и угоститељство, дозвољава се изградња објеката трговине (тржни центри, мега маркети и сл.), објеката туризма и угоститељства (хотели, ресторани, мотели и сл.). Уз ове објекте, могу се градити и пословни објекти, објекти спорта и рекреације, њихова заступљеност на нивоу ове намене може бити до макс. 10%.

У оквиру блока (3.2.2) подцелине 3.2, основне намене трецијарне делатности Т2– занатство и услуге, дозвољава се изградња објеката производног и услужног занатства, и услуга. У оквиру ове намене, могу се градити и пословни објекти као и објекти угоститељства (ресторани, посластичарнице и сл.). Њихова заступљеност на нивоу ове намене може бити до макс. 10%.

У оквиру блока (3.2.2) подцелине 3.2, основне намене трецијарне делатности Т1 – трговина и угоститељство, дозвољава се изградња објеката трговине (тржни центри, мега маркети и сл.) објекти туризма и угоститељства (хотели, ресторани, мотели и сл.). Уз ове објекте, могу се градити и пословни објекти, објекти спорта и рекреације, њихова заступљеност на нивоу ове намене може бити до макс. 10%.

У оквиру блока (3.2.2) подцелине 3.2, основне намене шума парк, дозвољава се изградња простора за рекреативно коришћење – шетне, бициклистичке, трим стазе и уређивање видиковца на посебно атрактивним местима и то на начин који одговара природном амбијенту шуме.

Правила грађења за изградњу фотонапонске електране у оквиру блока (3.2.3) подцелине 3.2, и у оквиру блока (3.3.1) подцелине 3.3 дата су у поглављу 8.5.5.

8.4.2.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У оквиру блокова (3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6.и 3.2.7) подцелине 3.2, основне намене производња, није дозвољена изградња следећих објеката:

- стамбени објекти
- стамбено-пословни објекти

У оквиру блока (3.2.1 и 3.2.2) подцелине 3.2, основне намене трецијарне делатности – трговина и угоститељство, није дозвољена изградња следећих објеката:

- стамбени објекти
- стамбено-пословни објекти
- производни објекти, сервисно-услужни, складишта

У оквиру блока (3.2.1 и 3.2.2) подцелине 3.2, основне намене трецијарне делатности – занатство и услуге, није дозвољена изградња следећих објеката:

- стамбени објекти
- стамбено-пословни објекти
- складишта

У оквиру блока (3.2.1) подцелине 3.2, основне намене шума парк, није дозвољена изградња објеката, осим уређења пешачких стаза и уређивање видиковца на посебно атрактивним местима и то на начин који одговара природном амбијенту шуме

8.4.2.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоуганика или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Величина грађевинских парцела утврђује се у односу на услове формирања парцела унутар појединачних блокова, а у зависности од намене и врсте објекта који ће се градити.

Ширина грађевинских парцела утврђује се према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, уличном потезу, односно према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

Величина парцеле мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање прописаног индекса заузетости земљишта.

Намена	Број блока	Мин. п парцеле (m ²)	Мин. ширина парцеле (m)	Мин. дубина парцеле (m)	Растојање рег и грађ. лин.	Растојање од бочних граница	Растојање од задње границе
«Чиста» производња	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1500	30	40	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m	
Угоститељство у оквиру намене производња	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1200	30	30	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m	
Складиштење	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1500	30	40	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m	

Занатство и услуге	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1000	30	30	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m
Туризам	3.2.1 3.2.2	2500	40	50	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m
Угоститељство	3.2.1 3.2.2	2000	40	40	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m
Трговина Тржни центар, мега маркет	3.2.1 3.2.2	5000	60	80	5m, 10m од РЛ општ. пута	½ висине објекта, али не мање од 4m

Парцелација је дозвољена до утврђеног прописаног минимума.

Парцелација и препарцелација унутар блока треба да је усмерена на корекцију затечене парцеле, и у смислу исправке граница парцела, уколико су оне у погледу правца пружања оформљене под неповољним углом у односу на нову регулацију улица, у ком случају корекцију треба извршити јединствено, за целокупан обухваћени блок.

Деоба, као и укрупњавање грађевинских парцела утврђује се Пројектом парцелације, односно препарцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаним овим Планом.

Положај објеката у односу на регулациону линију дефинише се грађевинском линијом, која представља линију до које се објекат може градити.

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за објекте свих намена планираних на простору у границама Плана износи 5,0m, а удаљење грађевинске линије од регулационе линије општинског пута 10,0m. Минимална међусобна удаљеност објеката изграђених на истој парцели/комплексу као и у односу на објекте на суседним парцелама/комплексима треба да износи половину висине вишег објекта, уз услов обезбеђења минималног трајања директног дневног осунчања других објеката (мин. половина трајања дневног осунчања), **као и да су задовољени услови противпожарне заштите.**

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за објекте у оквиру којих је у надземној или подземној етажи уличног фронта планирана гаража по правилу треба да је 6,0m.

8.4.2.4. Параметри за изградњу по типовима

Намена	Број блока	Индекс изграђености	Индекс заузетости	Спратност	Спратност помоћних објеката	Зелене површине	Паркирање	Паркирање - норматив
«Чиста» производња	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1,0	50%	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 100m ²
Угоститељство у оквиру намене производња	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	0,6	40	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 2 постављена стола са 4 столице угоститељског објекта
Складиштење	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1,0	60%	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 200m ²
Занатство и услуге	3.2.3 3.2.4 3.2.5 3.2.6 3.2.7	1,0	50%	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 100m ²
Туризам	3.2.1 3.2.2	1,5	50%	Пр+3	Пр	20%	На парцели	Према нормативу за категорију објекта
Угоститељство	3.2.1 3.2.2	0,8	50	Пр+1	Пр	20%	На парцели	1ПМ на 2 постављена стола са 4 столице угоститељског објекта
Трговина	3.2.1	1,0	60	Пр+1	/	20%	На парцели	1ПМ на 50m ²

Тржни центар, мега маркет	3.2.2						продајног простора
------------------------------	-------	--	--	--	--	--	-----------------------

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља свих планираних објеката утврђена је у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

Кота приземља објеката треба да је виша од коте нивелете јавног или приступног пута, односно да је од нулте коте објекта виша за мин. 15cm. Кота пода приземља може бити највише 1,20 м виша од нулте коте објекта.

Није условљено да се помоћни објекти граде у склопу габарита основног објекта, за које су наменски везани.

Смештај возила – камиона и радних машина (виљушкари и др.) које су неопходне за обављање делатности планиране у склопу објеката унутар Плана, решавати искључиво у оквиру парцеле, у складу са условима организације и уређења парцеле.

8.4.2.5. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле се са уличне стране могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0,9m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом до висине 2,0m.

Ограђивање парцела са објектима намењеним за обављање делатности чија изградња захтева посебне услове у погледу функционалног издвајања или заштите непосредног окружења, може се извести зиданом оградом висине до 2,2m.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови оградне и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Ограђивање према суседним парцелама може се решити и живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине 2,0m, која се поставља на међи, тако да стубови оградне буду на земљишту власника оградне.

Ограда може бити делом пуна, провидна или делимично провидна у складу са условима постављања – (према улици, према суседу и др.), изведена од опеке, дрвета, метала, комбинације материјала и као жива ограда.

Колске и пешачке капије у склопу уличних ограда по правилу су исте висине као ограда, са крилима која се морају отворити ка унутрашњости парцеле, с тим да могу бити и посебно наглашене, обликоване и обрађене.

8.4.3. ПОДЦЕЛИНА 3.3

У подцелини 3.3 задржавају се постојећи резервоари са станицом за претакање који су били у функцији снабдевања војног аеродрома горивом, али не за потребе цивилног аеродрома. Планом су предвиђене следеће намене: центар за добробит животиња, постројење за пречишћавање отпадних вода, рециклажно двориште са простором за депоновање грађевинског и отпада од рушења објеката, топлана, обновљиви извори енергије и чиста производња.

Подцелина 3.3 подељена је на пет блокова.

Бр.блока	3.3.1	3.3.2	3.3.3	3.3.4	3.3.5
П блока	20ha10a31m ²	20ha10a31m ²	20ha10a31m ²	20ha10a31m ²	3ha10a53m ²
Намена	Интензиван узгој стоке	ППОВ	Заштитно зеленило	Скл.запаљ. течности	Заштитно зеленило
Површина	7ha78a37m ²	1ha39a50m ²	0ha71a72m ²	3ha91a87m ²	2ha02a84m ²
Намена	Обновљиви извори енерг.	Центар за добр. живот.	/	/	производња
Површина	8ha39a48m ²	2ha58a56m ²	/	/	1ha07a69m ²
Намена	Заштитно зеленило	Одлагање отпада	/	/	/
Површина	3ha92a46m ²	3ha24a34m ²	/	/	/
Намена		Скл.запаљ. течности	/	/	/
Површина		4ha28a74m ²	/	/	/
Намена		Карантин за животиње	/	/	/
Површина		1ha31a87m ²	/	/	/
Намена		топлана	/	/	/
Површина		0ha77a39m ²	/	/	/

*Површине јавне намене

8.4.3.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру блока (3.3.1) подцелине 3.3, основне намене производња, дозвољава се изградња производних објеката различитог спектра привредних делатности (производње, производног занатства и других делатности рада – услуге, складиштење и сл.). Уз ове објекте, могу се градити и пословни објекти, угоститељски објекти, објекти спорта и рекреације, комунални објекти, њихова заступљеност на нивоу блока може бити до макс. 10%. У овом блоку важе иста правила као за блокове подцелине 3.2 (3.2.4, 3.2.5, 3.2.6 и 3.2.7)

У оквиру блока (3.3.2) подцелине 3.3 Планом су дефинисане намене комуналних делатности, центра за добробит животиња, постројења за пречишћавање отпадних вода, рециклажног дворишта са простором за депоновање грађевинског и отпада од рушења објеката и не могу се градити објекти других намена.

8.4.3.2. Складиштење запаљивих течности

За потребе снабдевања војног аеродрома «Поникве» авио горивом, изграђени су резервоари са претакалиштем. Током бомбардовања 1999.г., резервоари и претакалиште су делом оштећени.

Планом се задржава постојећа намена – складиштење запаљивих течности са претакалиштем, али постојећи резервоари неће бити у функцији цивилног аеродрома. Предвиђена је реконструкција постојећих подземних резервоара у блоку 3.3.4, два по 4000m³ и један капацитета 1300m³, без повећања постојећих капацитета. Од постојећих резервоара постоји цевовод до локације претакалишта у блоку 3.3.2 и они чине једну функционалну целину.

Планом је предвиђена и реконструкција и проширење постојећег приступног пута резервоарима.

Постојеће претакалиште у блоку 3.3.2 може се реконструисати и доградити, односно могуће је повећање капацитета.

Безбедносно растојања између пумпи и осталих објеката који нису у склопу претакалишта износи 30m према тачки 6.1.2.1

Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности («Сл.лист СФРЈ», број 20/71 и 23/71).

Безбедносна растојања измађу утакачких места од осталих објеката који нису у склопу претакалишта и јавних путева, износи најмање 30m, према тачки 6.1.2.1 *Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности* («Сл.лист СФРЈ», број 20/71 и 23/71).

Приликом пројектовања придржавати се *Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима* («Службени гласник РС», бр. 44/77, 45/85, 18/89, «Службени гласник РС», бр. 53/93, 67/93, 48/94), *Закона о заштити од пожара* («Службени гласник РС», бр. 111/09 и 20/15), *Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности* («Сл.лист СФРЈ», број 20/71 и 23/71), *Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара* («Сл.лист СФРЈ» број 20/71 и 30/91) и других важећих законских и подзаконских аката за ову област.

Спровођење Плана се врши кроз израду Урбанистичког пројекта.

8.4.3.3. Обновљиви извори енергије

У подцелини 3.2 блок 3.2.3 и подцелини 3.3 блок 3.3.1, предвиђена је изградња фотонапонске електране. Изградња фотонапонске електране могућа је као јединствен комплекс, који ће бити реализован кроз фазну изградњу или као **две или више** засебних електрана, а у зависности од потреба и заинтересованости потенцијалних инвеститора.

У оквиру комплекса **фотонапонске електране** планирани су следећи објекти као делови система електране:

- Расклопно постројење
- Командно – надзорна зграда
- Фотонапонски панели
- Инвертори
- Трансформаторске станице

У комплексу су планирани и паркинг простор и интерне саобраћајне и манипулативне површине.

Индекс заузетости парцеле (без сервисних саобраћајница) је мах. 70%

Висину планираних објеката, расклопног постројења и командно - надзорне зграде, одредити у складу са одабраном технологијом.

Грађевинска линија, објеката предвиђених за изградњу (расклопно постројење и командно - надзорна зграда), је удаљена од регулационе линије минимум 10m, а панели се морају постављати на удаљености од границе парцеле мин. 10m.

Између зоне у којој се постављају панели и регулационе линије (ограде) и граница парцеле, налази се зона сигурности ширине око 10m, у оквиру које је планирана и сервисна саобраћајница.

У оквиру комплекса електране планиране су сервисне саобраћајнице по ободу грађевинске површине, које су повезане са јавном саобраћајном површином.

Њихова функција је да, поред приступа механизације током градње, обезбеде и неометан приступ интервентних возила, у случају кварова и акцидентних ситуација.

Саобраћајница треба да се налази мин. 1,0m од ограде комплекса. Ширина коловоза је мин. 3,5m са обостраним банкинама од мин 0,5m (за једносмерни саобраћај) и са мин. полупречником унутрашњих кривина од 7,0m.

Паркирање возила у комплексу електране обезбеђује се у оквиру ограђеног дела комплекса, по правилу као службени паркинг.

У циљу обезбеђења материјалних средстава и опреме соларна електрана је по правилу ограђена и видно обележена забраном приступа неовлашћеним лицима.

Комплекс фотонапонске електране оградити транспарентном оградом висине максимално 2,20m.

8.4.3.4. Интензиван узгој стоке

У подцелини 3.3 блок 3.3.1, предвиђена је изградња објеката за интензиван узгој стоке. За ову намену Планом је опредељена површина од 7ha 78a 37m².

Према *Правилнику о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића* ("Сл. гласник РС", бр. 81/2006), фарма јесте газдинство у којем се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића (у даљем тексту: животиње).;

У једном објекту на фарми не може да се држи више врста животиња.

Фарма мора да буде изграђена тако да омогући одговарајуће микроклиматске и зоохигијенске услове зависно од врсте животиња.

Прилазни путеви и путеви у кругу фарме морају да буду довољно широки и изграђени од чврстог материјала или морају да имају подлогу од шљунка. Испред сваког објекта на фарми мора бити бетонирани или асфалтирани површина за лакше кретање возила. Путеви у кругу фарме морају бити погодни за чишћење и прање, а уз њих мора да се налази довољан број хидраната и сливника.

Путеви који се користе за довоз животиња, хране за животиње, чистих простирки и опреме не смеју да се укрштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња.

Фарма мора бити снабдевена довољном количином воде за пиће из јавног водовода или сопственог бунара. Вода за пиће мора бити контролисана и мора да испуњава стандарде прописане за пијаћу воду. За прање објеката и путева може се користити и вода која не испуњава прописане стандарде за пијаћу воду.

Отпадне воде које настају током производног процеса или прања објекта и опреме морају се сакупљати у водонепропусне испусте и морају да се пречишћавају пре испуштања у природне реципијенте. Фекалне воде сакупљају се и испуштају у фекалну канализацију.

Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објекта мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине и ширење узрочника заразних болести животиња и људи, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен најмање 50 метара од објекта за животиње.

Фарма са више од 100 условних грла копитара и папкара мора да има одвојен колски и пешачки улаз. На колском и пешачком улазу морају бити изграђене дезинфекционе баријере димензија 6,0 x 3,0 x 0,25 метара и 1,0 x 0,5 x 0,05 метара и испуњене воденим раствором дезифицијенса. Дезинфекционе баријере морају бити изграђене на начин који омогућава њихово чишћење и прање, као и испуштање раствора кроз дренажни отвор.

У зависности од врсте и броја животиња, одредиће се минимална површина парцеле фарме.

Обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

Приликом пројектовања придржавати се *Закона о ветеринарству и Правилника о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића* ("Сл. гласник РС", бр. 81/2006), као и других закона и подзаконских аката.

8.4.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА И ОБЈЕКТА

8.4.4.1. Заштита непокретних културних добара

Увидом у списак проглашених непокретних културних добара, Завод за заштиту споменика културе Краљево, утврдио је да се у близини граница ПГР «Аеродром Поникве» налази меморијални комплекс Кадињача који је проглашен и категорисан за непокретно културно добро – споменик културе од изузетног значаја («Сл. гласник РС», бр. 14/79).

Увидом у документацију Завода за заштиту споменика културе Краљево, као и изласком на терен, утврђено је да у границама Плана генералне регулације *«Аеродром Поникве»*, постојање три споменика кенотафа.

Координате споменика

Споменик 1	7.396.131,8	4.861.485,6
Споменик 2	7.395.901,1	4.861.499,7
Споменик 3	7.394.811	4.861.0469

Споменици су исклесани од квалитетног белог мермера, облика су квадра, са горњим делом који се сужава у пирамиду. На споменицима су очувани текстови који сведоче о храбрости локалних становника настрадалих у биткама Првог светског рата. Будући да су ови споменици сведоци историје краја, неопходно их је сачувати у изворном стању, а било би пожељно и адекватно их презентовати будућим посетиоцима аеродрома.

Археолошки локалитети специфични су са становишта заштите јер се налазе испод површине земље и често није могуће знати за њихово постојање, тако да је приликом било каквих земљаних радова могуће наићи на остатке материјалне културе из прошлости.

Споменици кенотафи и археолошки локалитети уживају претходну заштиту на основу самог Закона о културним добрима (*„Службени гласник РС”, бр.71/94, 52/2011-др.закон, 99/2011-др.закон*), према чл. 4., 7. и 27. Закона.

Према Решењу надлежног Завода број 1614/2-2013 од 28.01.2014.г датог за потребе израде ППР *«Аеродром Поникве»*:

- Забрањује се уклањање или измештање старих споменика крајпуташа без сагласности службе заштите.
- Забрањује се складиштење материјала и стварање депонија у непосредној близини споменика крајпуташа.
- У случају да се приликом земљаних радова појаве остаци археолошке материјалне културе инвеститор/извођач мора моментално да обустави радове и обавести надлежни Завод.
- Извођач је у обавези да предузме мере заштите како добро под претходном заштитом не би било уништено и оштећено.
- Забрањено је неовлашћено прикупљање археолошког материјала.
- Уколико се приликом било каквих земљаних радова наиђе на археолошку материјалну културу, археолог који прати радове или врши увид на терену може да их обустави и у зависности од ситуације налаза да изда додатне услове под којим се дата локација може даље истраживати.
- Трошкови истраживања, заштите, чувања, публикација и излагања добра које ужива претходну заштиту, све до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите сноси инвеститор.

8.4.4.2. Заштита природе и природних добара

Увидом у достављену документацију, Централни регистар заштићених природних добара Србије и своју документацију, Завод за заштиту природе Србије, утврдио је да на предметном подручју нема заштићених природних добара, а ни међународно значајних подручја (ИРА, ИВА, РВА, Ramsar), укључујући и природна добра планирана за заштиту (евидентирани или она за која су отпочете активности, као што су теренска истраживања и др.).

Предметно подручје није део јединствене Еколошке мреже Републике Србије.

У обухвату ППППН НП *«Тара»* је део простора обухваћен ППР *«Аеродром Поникве»*. Планско подручје није у границама Националног парка *«Тара»*.

У непосредној близини је граница шире зоне заштите акумулације Врутци (зона надзора), која обухвата целокупан слив на коме се формирају воде које притичу у акумулацију *«Врутци»* према Одлуци о одређивању зона и појасева санитарне заштите изворишта водоснабдевања акумулације Врутци (*«Сл лист Општине Ужице» бр.5/87*).

У току је израда новог елабората о зонама санитарне заштите акумулације *«Врутци»*. У графичком прилогу број 11 – Зоне заштите и ограничења који је у саставу Графичког дела ППР *«Аеродром Поникве»* дата је граница треће зоне заштите из овог елабората.

8.4.4.3. Заштита и унапређење животне средине

Еколошка валоризација подручја Плана генералне регулације „Аеродром Поникве”

На основу утврђених потенцијала и ограничења у простору на подручју Плана генералне регулације *„Аеродром Поникве”*, карактеристика непосредног и ширег окружења (извориште водоснабдевања, Национални парк Тара, зоне становања), као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату Плана са еколошког аспекта. Основни циљеви еколошког вредновања простора су:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликта и ограничења (просторних, еколошких);
- процена просторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана:

- дефинисање еколошке целине и еколошких зона;
- утврђивање услова за имплементацију Плана (урбанистичких целина, инфраструктуре, осталих садржаја), услова за активности у простору, услова за спречавање просторних, еколошких и прекограничних конфликта и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране намене простора у Плану;
- утврђивање обавезних еколошких мера и услова за реализацију планиране еколошке целине и интегралних еколошких зона са локацијама, објектима, радовима, делатностима и осталим активностима у простору Плана.

Подручје Плана генералне регулације *„Аеродром Поникве”*, је валоризовано на основу постојећег - затеченог стања, процењених утицаја у границама Плана, непосредног и ширег окружења, планираних пројеката-објеката, садржаја и инфраструктуре, идентификованих ограничења и условљености у простору (зоне и локације високог еколошког ризика, зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања, Национални парк Тара). Валоризација је извршена у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости.

Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана заснован је на:

- заштити простора,
- санацији постојећих локација високог ризика,
- заштити изворишта водоснабдевања,
- заштити земљишта, подземних вода,

- превенцији и контроли потенцијалних облика и извора загађивања,
- превенцији удеса и удесних ситуација,
- интегралној заштити животне средине и
- мониторингу стања медијума животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима и животном средином, извршена је валоризација простора у обухвату Плана. Да би се проценили могући утицаји, ефекти и последице по природну и животну средину, здравље и безбедност становништва и корисника простора, извршено је вредновање Плана са аспекта заштите животне средине, као подлога за најбоље понуђено варијантно решење за даљи, одрживи развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализаног подручја, потенцијала, ограничења, постојећих садржаја, планираних пројеката и пратећих садржаја, обавезујућих смерница и планираних мера заштите животне средине које су услов за имплементацију Плана и реализацију планираних пројеката, подручје Плана генералне регулације се вреднује као јединствена еколошка целина „Аеродром Поникве”.

Еколошка целина „Аеродром Поникве” представља специфично функционално подручје војног објекта у процесу трансформације за намену и функцију цивилног аеродрома. Избор локације за претходну намену са пратећим комплексом и условљеним зонама заштите, представља полазну основу за вредновање простора за даљи развој. Просторно, анализирано подручје је планински плато источног дела планине Тара. Административно, простор захвата део територије града Ужица и део територије општине Бајина Башта. За валоризацију еколошке целине „Аеродром Поникве”, од значаја је идентификација и анализа постојећих и планираних објеката и површина, који представљају посебне функционалне еколошке зоне:

- „Аеродром“;
- „Капонири 1,2,3“;
- „Економија“;
- „Комунална зона“;
- „Складишни резервоари 1,2,3“

Обавезујуће смернице и мере заштите простора и животне средине за еколошку целину и функционалне еколошке зоне:

- изграђени објекти и површине у функцији аеродрома чија се намена задржава и за планирану намену са планираним пратећим објектима и површинама (полетно-слетна писта, платои, контролни објекти и остали пратећи аеродромски објекти) који представљају зону са условима за реализацију и мерама заштите животне средине;
- изграђени објекти и површине који нису бомбардовањем оштећени, који се пренамењују за потребе планираног аеродрома (капонири);
- објекти који су оштећени, а чија је санација и деконтаминација завршена (капонири);
- објекти на којима није вршена деконтаминација и санација, који представљају локације високог ризика (капонири) са посебним процедурама за трансформацију и пренамену;
- зона „економија“ са потенцијалом за могуће пројекте, објекте и садржаје, уз претходно утврђивање „нултог“ стања медијума животне средине, мерама санације и заштите животне средине;
- постојећи комплекси резервоарског простора за нафтне деривате, који у првој фази реализације нису планирани у функцији аеродрома, за које важе мере превенције, и заштите животне средине са мониторингом;
- планиран комплекс резервоарског простора за потребе аеродрома, са мерама заштите животне средине и пратећи мониторинг;
- комунална зона са планираним постројењем за пречишћавање отпадних вода и комплексом центра за добробит животиња;
- извориште водоснабдевања: „Врутци”, са зонама санитарне заштите и „Носића врело” каптирано за потребе „Аеродрома Поникве” и локалног становништва, остала локална изворишта, врела и издани.

Посебан аспект од значаја за валоризацију еколошке целине има и пакет стена којим структурирано подручје Плана представља кречњачку масу као носиоца подземних вода. Због значајних карактеристика, свака неконтролисана и непредвидива активност у оквиру еколошке целине „Аеродром Поникве” или непосредној околини, повећава ризик од контаминације и деградације земљишта, подземних вода, а посредно и непосредно и изворишта водоснабдевања. Због наведених ограничења, сви радови и активности на подручју Плана, комплексима и појединачним локацијама планираног аеродромског комплекса морају се спроводити уз стални надзор и контролу, што обухвата:

- све припремне радове и активности за реализацију циљева Плана;
- радове и активности на отклањању последица бомбардовања;
- радове и активности на конверзији, реконструкцији и отварању аеродрома;
- радове и активности у току изградње објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре у функцији аеродрома;
- активности у току редовног рада аеродрома, пратећих објеката, садржаја и инфраструктуре у функцији аеродрома;
- радове и активности у комуналној зони; радове на реализацији и контроли ефикасности рада постројења за пречишћавање отпадних вода; радове и активности у комплексу центра за добробит животиња;
- активности у случају акцидента и удесних ситуација на подручју Плана;
- радови и активности за случај престанка рада пројеката на подручју Плана;

У циљу контроле свих радова и активности на:

- отклањању последица бомбардовања у зонама са локацијама високог ризика,
- припреми терена, реконструкцији писте, изградњи објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре,
- изградњи планираног резервоарског простора и радова на постојећим резервоарским комплексима,
- реализацији комуналне зоне: постројења за пречишћавање отпадних вода и комплекса центра за добробит животиња,

обавезно је успостављање мониторинга животне средине са утврђеним параметрима контроле, динамиком, носиоцима активности и извештавањем.

На основу вредновања простора са аспекта потенцијала, постојећих ограничења и планираних намена, еколошку целину „Аеродром Поникве“ чине **еколошке потцелине:**

- „Аеродром”,
- „Зеленило”
- „Производња”

Еколошка потцелина „Аеродром”- састоји се од:

- Airside (контролисана страна аеродрома),
- Landside (јавне стране аеродрома),
- простора резервисаног за будући развој аеродрома.

У оквиру **Airside** – контролисана страна аеродрома разграничена су површине следећих намена:

- Површина за кретање ваздухоплова (Movement area) је део аеродрома који се користи за полетање, слетање и кретање ваздухоплова по земљи, а који се састоји од: маневарске површине (Manoeuvring area), платформе (Apron), платформе за чекање (Holding bay);
- Заштитне површине (Shoulder) за маневарске површине и платформу су површине уз ивицу коловозног застора, одређених димензија, тако припремљене да омогуће прелаз између коловозног застора и суседне површине. Заштитни појас садржи следеће површине: основна стаза полетно-слетне стазе (Runway strip), заштитна површина краја полетно-слетне стазе (Runway end safety area, RESA) претпоље (Clearway), продужетак за заустављање (Stopway), површине за аеродромске службе;
- Површине за снабдевање аеродрома горивом - планирана је реконструкција постојећих резервоара југозападно од контроле летења непосредно уз општински пут, уколико за то постоји могућност, или изградња нових на истој локацији;
- Површине за смештај авиона лаке авијације;
- Површине за развој спортског ваздухопловства;

У првој и другој фази развоја аеродрома, од објеката високоградње планира се изградња објекта путничког терминала, реконструкција постојећег капонира бр.20 у ватрогасну станицу и реконструкција постојећег капонира бр.16 у музеј ваздухопловства. У првој фази планирано је и постављање ограде око контролисана страна аеродрома. У будућим фазама развоја у зони *Airside*, планирана је реконструкција капонира северно од темена 11 за авионе генералне авијације, а простор северно од прага 29 за развој спортског ваздухопловства. Поред објеката ваздушне инфраструктуре, у зони аеродрома планирана је и изградња путне саобраћајне инфраструктуре, приступних саобраћајница, сервисних саобраћајница, паркинг простора за аутомобиле и аутобусе.

У оквиру **Landside** - јавне стране аеродрома, одређене су површине за аеродромске објекте и службе:

- Површине и објекти намењени за прихват и отпрему путника, пртљага, робе и поште (пристанишна зграда, робно царинско складиште);
- Површине и објекти намењени за аеродромске службе (гараже, радионице, трафо станица, електро регулациона постројења, радне платформе, котларница за грејање, магацини, ватрогасно спасилачка служба и складишта и служба за снабдевање горивом и сл.);
- Површине и објекти контроле летења са торњем и техничком службом;
- Саобраћајнице, паркинзи и гараже за приступ аеродрому.

Простор резервисан за **будући развој аеродрома** разрадиће се кроз план детаљне регулације, након израде студије оправданости и генералног пројекта за ову фазу.

Обавезне смернице и мере заштите животне средине еколошке потцелине „Аеродром”

- обавезно је у *близини Airside* зоне уклонити и искрчити сво високо растиње и заменити га ниским травнатим површинама које треба одржавати до граница дозвољене оптималне висине, како би се избегла појава ситних глодара и птица, пре свега из безбедносних разлога;
- обавезно је постављање хидрантске мреже и резервоара уз платформу, путнички терминал и резервоаре за снабдевање аеродрома горивом;
- обавезна је уградња водонепропусног материјала (премаза, фолија, фео-текстила) приликом изградње стазе, платоа и паркинг површина како би се онемогућило (спречило) продирање потенцијално загађених атмосферских вода и вода од прања и одржавања у водоносну средину;
- оперативни платои морају бити изведени са бетонским риголама за прикупљање атмосферских вода
- потенцијално зауљене и загађене атмосферске воде са авиоплатоа, коловоза, паркинг површина, се морају третирати у таложницима-сепараторима уља пре испуштања у реципијент или на слободне травнате површине;
- чишћење таложника-сепаратора уља и масти се мора поверити искључиво овлашћеном оператеру који има дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман. Учесталост чишћења одредити током експлоатације пројекта;
- квалитет пречишћених вода, пре испуштања у реципијент или на слободне травнате површине, мора да одговара захтеваном нивоу квалитета, у складу са законском регулативом;
- у еколошкој потцелини „Аеродром” забрањено је свако узгајање, кретање и испаша стоке;
- случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезна је хитна санација угрожене локације - одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;
- обавезна је изградња вишекоморних непропусних септичких јама као прелазног решења до изградње постројења за пречишћавање отпадних санитарно-фекалних вода (са целог планског подручја), за потребе путничког терминала, ватрогасне станице и музеја,
- обавезно је одвођење атмосферских вода са свих асфалтираних и бетонских површина;
- забрањено је упуштање отпадних санитарно-фекалних вода у систем одвођења атмосферских вода и обрнуто;
- проциување загађујућих материја (уља, нафта, хемкалије) које могу да захвате подземне воде/издан. У том смилу, градилиште обезбедити тако да се спрече потенцијалне хаварије: допремање потребног грађевинског материјала треба да буде минимално, транспорт материја које су по свом саставу штетне за подземне воде (нафта и нафтни деривати) дозвољено је да се обавља само атестираним превозним средствима. Испод привремених депонија грађевинског материјала и градилишног паркиралишта поставити непропусне фолије, отпорне на угљоводонике, уз адекватан дренажни систем,
- прање свих површина (асфалтираних, бетонираних, поплочаних), на којима се очекује таложење загађујућих материја, вршити према програму;отпадне воде од прања површина морају бити третирани у таложнику сепаратору масти, уља и нафтних деривата пре упуштања у реципијент;
- одлеђивање, прање авиона као и осталих пратећих возила, је могуће изводити само на специјалним местима која имају потребне филтере, односно уређаје за третман тако насталих отпадних вода; Све поправке, замена уља и остало на возилима у функцији аеродрома, врше се искључиво у радионици за возила, где се успоставља управљање отпадом (неопасним и опасним) у складу са

планом управљања отпадом за Аеродром Поникве; отпадне воде из радионице подлежу третману пречишћавања у таложницима - сепараторима уља и масти.

- поступање са отпадом који настаје од чишћења преосталих капонира у којима се налазе заостале авио-бомбе, авио-летилице, убојна средства и остали материјали, подлеже посебним процедурама утврђивања степена радиоактивности и карактера отпада преко акредитованих институција, а управљање ће се вршити преко овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, у складу са законском регулативом;

- обавезно упознати и обучити запослене о условима и мерама заштите од загађивања изворишта водоснабдевања,

Еколошка потцелина „Зеленило” - чини простор северно од полетно слетне стазе ван *Airside*, претежне намене парк-шума, који је готово у целости на територији општине Бајина Башта и простор јужно од зоне аеродрома одређен задовољењу развојних планова Града и обављања поверених послова из области комуналних делатности и развоја делатности које су у функцији подршке развоју аеродрома.

Обавезне смернице и мере заштите животне средине еколошке потцелине „Зеленило”

- забрањена је сеча и неконтролисана прореда високог растиња у циљу очувања степена шумовитости подручја, заштите од ерозије и осталих облика деградације;
- забрањено је слободно испуштање непречишћених отпадних вода на земљиште парк-шуме еколошке потцелине „Зеленило”;
- обавезан је одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности еколошке потцелине „Зеленило”;
- обавезне су интензивне мере неге (проредима) и спровођењем других мера превентивне и репресивне заштите парк-шуме.;
- за нову садњу, решења и избор биљног материјала задовољаваће захтев минималног одржавања и неге

Еколошка потцелина „Продукција” - јужно од ПСС, између простора намењеног будућем развоју аеродрома и општинског пута, Планом је предвиђена зона претежно намењена за изградњу складишта роба, у функцији подршке будућем развоју аеродрома, за превоз не само путника већ и робе. Веза са општинским путем, планирана је изградњом нових саобраћајница, које истовремено формирају блокове за будућу изградњу. У еколошкој потцелини „Продукција” Планом је предвиђена „чиста” производња, обновљиви извори енергије, терцијарне делатности (трговина, угоститељство, и др.). У овој зони се налазе резервоари са станицом за претакање, који су били у функцији снабдевања војног аеродрома горивом, који ће се задржати, уз неопходну реконструкцију. Након реконструкције резервоари ће се користити за складиштење запаљивих течности.

На простору намењеном за комуналне делатности предвиђена је изградња центра за добробит животиња, постројења за пречишћавање отпадних вода, рециклажног дворишта, топлане и сл. Планирано је подизање заштитног зеленог појаса и шуме парк на површинама великог нагиба, склоним ерозији.

Обавезне смернице и мере заштите животне средине еколошке потцелине „Продукција”

- све активности на подручју еколошке потцелине „Продукција”, морају обезбедити заштиту зона подземних вода, односно, забрањено је свако испуштање свих категорија и типова отпадних вода, без претходног пречишћавања, у и на тло, упојне бунаре, вртаче, на зелене површине, путне и остале јарке, како не би дошло до загађивања подземних вода;
- обавезна је уградња водонепропусног материјала (премаза, фолија, фео-текстила) приликом изградње прихватишта за псе и саобраћајница, како би се онемогућило (спречило) продирање потенцијално загађених атмосферских вода и вода од прања и одржавања у водоносну средину;
- пројектом предвидети такво решење резервоара за гориво са станицом за претакање, којим ће се обезбедити водонепропусност, редовна контрола, потребна сигнализација у случају квара или процуривања, као и друге заштитне мере од евентуалног загађивања подземних вода;
- ради спречавања процуривања горива и еколошког загађења подземних вода, резервоаре изградити са два плашта (двослојне). Резервоаре за гориво сместити у водонепропусне бетонске танкване отпорне на нафту и деривате са одговарајућим оцедним каналом према контролном шахту. У танкване уградити опрему за сигнализацију процуривања течности из резервоара у танквану;
- око резервоара горива извести дренажни систем са сабирно-црпним шахтом и везом са сепаратором уља како би се обезбедило прикупљање процедних вода; Развод горива планирати у водонепропусним каналима отпорним на нафтне деривате и са падом према сабирном шахту;
- реализацију прикључних и интерних саобраћајница извршити према меродавном саобраћајном оптерећењу, како би се обезбедила добра саобраћајна проточност;
- успоставити организовано управљање свим врстама отпада које могу настајати у еколошкој потцелини „Продукција”, како у фази реализације планских решења, тако и при редовном раду планираних пројеката:
  - грађевински отпад привремено депоновати на водонепропусној подлози и предавати га надлежном комуналном предузећу на даљи третман;
  - комунални отпад прикупљати у контејнерима за ту намену и предавати надлежном комуналном предузећу;
  - опасан отпад који ће настајати приликом чишћења резервоара и таложника сепаратора се не сме чувати на локацији; Чишћење и третман овог отпада се поверава акредитованој организацији-оператеру са дозволом за управљање опасним отпадом;
- обавезно је грађевински отпад организовано уклањати са планског подручја према условима надлежног комуналног предузећа-оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10);
- одлагање комуналног отпада који ће настајати у потцелини „Продукција”, као последица боравка запослених и корисника услуга вршити према условима надлежног комуналног предузећа у одговарајуће врсте контејнера са поклопцем. Обавеза Носиоца Пројекта је да у поступку реализације Пројекта, у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 36/2010) и нормативом локалне управе склопи уговор са надлежним комуналним предузећем или оператером који поседује дозволу за управљање комуналним отпадом;
- у случају процуривања нафтних деривата, уља и мазива, у току уређивања простора за планиране пројекте, изградње објеката, праћењих садржаја и инфраструктуре или у току редовног рада, обавезно је одмах спровести мере одговора на удес, у складу са захтевом удесне ситуације;
- у циљу адекватног управљања заштитом од удесних ситуација, узимајући у обзир изразиту осетљивост планског подручја (мере ограничења, забране и услови зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања), обавезан је план заштите од удеса са мерама за одговор на удесну ситуацију за сваки пројекат посебно.

Обавезне смернице и мере заштите животне средине еколошке целине „Аеродром Поникве“ за хијерархијски нижи ниво:

- све активности на планском подручју морају бити контролисане и морају обезбедити заштиту зона санитарне заштите подземних вода и водоизворишта акумулације Врутци односно, забрањено је свако испуштање свих категорија и типова отпадних вода без претходног третмана до захтеваног нивоа (у складу са законском регулативом и водним условима), у и на тло, упојне бунаре,

вртаче, на зелене површине, путне и остале јарке, како би се спречило свако посредно/непосредно загађивање подземних вода и изворишта водоснабдевања, обзиром да је основна стенска маса подручја кречњачког порекла;

- радови који обухватају претходна истраживања, отклањање последица бомбардовања, радове на уређењу терена, земљани и остали радови, изградња, редовни рад, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту земљишта, површинских и подземних вода и изворишта водоснабдевања „Врутци“, „Ћосића врело“, осталих локалних изворишта и врела, свих површинских и подземних вода;
- при извођењу радова на подручју Плана, свако градилиште мора бити уређено тако да се спречи свако евентуално (случајно) просипање, процуривање загађујућих материја (уља, нафта и остали нафтни деривати, хемикалије, отпади) које могу да загаде подземне воде/издани. У том смилу, градилишта морају бити обезбеђена тако да се спрече потенцијалне хаварије: контролисано допремање потребног грађевинског материјала; транспорт материја које су по свом саставу штетне и опасне за подземне воде (нафта и нафтни деривати) мора се обављати само атестираним превозним средствима; испод привремених депонија грађевинског материјала и грађевинског отпада и градилишног паркиралишта, постављају се непропусне фолије, отпорне на угљоводонике, уз адекватан контролисани дренажни систем за прикупљање потенцијално зауљених отпадних вода, са сталним надзором;
- управљање санитарно-фекалним отпадним водама, реализација канализационе мреже, колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода, представља обавезни услов за даљи развој функција на подручју Плана;
- обавезна је контрола ефикасности рада уређаја/постројења за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода, контрола количина и квалитета отпадних вода пре и после третирања; обавезан је мерач протока са местом за узорковање на изливу из постројења, а пре упуштања у реципијент; отпадне воде из ресторана, кухиње, радионице, пре упуштања у интерну канализациону мрежу, морају се третирати на сепаратору уља и масти;
- изузетно, као прелазно решење до реализације уређаја-постројења за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода, дозвољена је изградња вишекоморне, водонепропусне септичке јаме, чији капацитет мора бити дефинисан у складу са процењеним количинама отпадних вода конкретнег објекта и меродавним возилом за транспорт отпадних вода на даљи третман, преко надлежног комуналног предузећа;
- одвођење вода са сваке појединачне инфраструктурне површине (полетно-слетне стазе, рулне стазе, платформе, паркинг простора, гараже, перионица, простора за одлеђивање авиона и осталих локација где настају и могу настати потенцијално зауљене/загађене воде) предвидети уз уградњу адекватног водонепропусног материјала (премази, фолије, геотекстил) којима би се онемогућило продирање загађивача у водоносну средину и тиме спречила свака намерна или случајана контаминација подземних вода/издани у предметној еколошкој целини. Обавезни су уређаји за третман потенцијално зауљених вода (сепаратори-таложници уља и масти) на прикључку сливних површина. Квалитет третираних вода се мора довести до захтеваног нивоа квалитета који се може упустити у реципијент или околни терен, у складу са законском регулативом, а према водним условима надлежног водопривредног предузећа;
- планирани комплекс са резервоарима (четири укопана резервоара) који ће се користити за снабдевање ваздухоплова горивом (запремине $2 \times 25 \text{m}^3$ и $2 \times 12,5 \text{m}^3$) мора бити изведен у складу са свим захтевима за заштиту површинских и подземних вода; обавезна смерница за заштиту животне средине је, у складу са Водним условима, двоструки плашт/водонепропусна бетонска танквана/полутанквана са оцедним каналом према контролном шахту; танкване морају бити опремљене уређајима за сигнализацију процуривања течности из резервоара; око резервоара мора бити изведен дренажни систем са сабирно-црпним шахтом и везом са таложником-сепаратором уља, како би се обезбедило прикупљање процедних вода; развод горива мора бити планиран, пројектован и изведен у водонепропусним каналима отпорним на нафтне деривате и са падом према сабирном шахту; дренажни систем око резервоара погонских горива са сабирно црпним шахтом и везом на таложник-сепаратор уља, да би се обезбедило прикупљање процедних вода које могу бити у малим концентрацијама загађене дериватима нафте;
- на планском подручју, током коришћења аеродромског комплекса и сваког његовог појединачног објекта и садржаја, на пратећим комплексима и локацијама у функцији аеродрома, локацијама и комплексима који нису у функцији аеродрома, није дозвољено складиштење опасних и штетних материја и отпада (опасног и неопасног) ван простора намењеног за ту намену; за складиштење опасних и штетних материја и опасног отпада, потребно је дефинисати функционално складиште са мерама за спречавање просипања и неконтролисаног разливања у животну средину материја које могу да загаде земљиште, подземне воде, изворишта водоснабдевања;
- повезивање планираних садржаја на комплексу аеродрома решити путем сервисних саобраћајница, искључиво на Планом предвиђене прикључке (улаз и излаз у/из аеродромског комплекса);
- предвидети ограду ваздушне стране аеродрома (Airside) са потребним улазима/излазима за службена и сервисна лица, возила у пристанишном комплексу, као и улазе/излазе за ватрогасна возила и возила за одржавање;
- у зонама утицаја ваздушне стране аеродрома, зеленило (појединачна стабла, групације и жбунасте врсте), морају бити уклоњене; еколошком компензацијом, у зонама дозвољеног пејзажног уређења, надокнадити губитак зеленила;
- непосредно уз ограду, целом дужином, предвидети сервисни пут за кретање возила безбедности због свакодневних контрола као и за потребе ватрогасних возила;
- предвидети и обезбедити заштитни појас и појас контролисане градње;
- у циљу контроле животне средине на планском подручју, прописивања, спровођења и контроле над применом мера за заштиту животне средине, обавезно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте и радове, потенцијалне значајне изворе загађивања ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

ЖИВОТНА СРЕДИНА

Ваздух

Загађење ваздуха на подручју Плана генералне регулације „Аеродром Поникве“ може се очекивати као последица емисије загађујућих материја у току реализације планираних пројеката, у поступку санације и деконтаминације микролокација (последике бомбардовања и „напуштених локација“), од ваздушног и других пратећих видова саобраћаја у зони утицаја. Аерозагађење као последица експлоатације, као један од критеријума који дефинише однос аеродрома и животне средине, могуће је квантификовати само ако се узму у обзир сви параметри који суштински одређују ову појаву (метеоролошки, топографски, саобраћајни, грађевински и др.). Заштита ваздуха на подручју Плана генералне регулације „Аеродром Поникве“, се мора спроводити како би се избегло кумулирање негативних утицаја планираних садржаја у обухвату Плана, на окружење али и из окружења. Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју Плана, обухвата мере превенције, спречавања и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањено њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи. Планом је предвиђено стварање услова за реализацију планираних садржаја (изградњу, реконструкцију, промену намене зона, објеката и површина) и отварање аеродрома за цивилини саобраћај. Заштита ваздуха обухвата планирање мера за имплементацију Плана, које могу имати сложени карактер, кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха, што подразумева:

- планирање мера за временски и просторно ограничене утицаје у фази реализације појединачних пројеката, санације и деконтаминације микролокација (последике бомбардовања и „напуштених локација“), линијске и комуналне инфраструктуре (припрема терена, грађевински радови, радови на деконтаминацији, санацији, ремедијацији);
- редовни рад и експлоатација постојећих и планираних пројеката и садржаја.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр.36/09 и 10/13-30);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух („Сл. гласник РС”, бр.71/10 и 6/11-исправка);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр.11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о методологији прикупљања података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС”, бр.81/10).*

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити на основу програма мониторинга, са мерним местом за праћење квалитета ваздуха за „Аеродром Поникве“, који мора бити интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју града Ужица;
- за случај прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, предузети додатне техничко-технолошке мере, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- избор енергената за загревање објеката извести уз максималну примену еколошки прихватљивих енергената (обновљиви извори); фазно повећавати енергетску ефикасност и степен коришћења еколошки прихватљивих извора енергије;
- у оквиру граница Плана није дозвољено спаљивање отпадног и других горивих материјала;
- извршити фазну реконструкцију приступних саобраћајница у функцији и за потребе аеродрома и пратећих садржаја и изградњу планираних у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем и тиме обезбедити бољу саобраћајну проточност;
- у циљу контроле животне средине и заштите ваздуха од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (*“Сл. гласник РС”, бр. 114/2008*) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину.

Воде

Мере заштите површинских, подземних вода и изворишта водоснабдевања ће се спроводити у складу са циљевима заштите животне средине: очувања живота и здравља људи, смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода на овом подручју, обезбеђења водоснабдевања и несметаног коришћења вода за различите намене, заштите водених екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине. Стратешка процена утицаја на животну средину даје основне мере заштите вода које је неопходно даље спровести, на хијерархијски нижем нивоу (разрада и конкретизација кроз поступак процене утицаја на животну средину и Студију о процени утицаја на животну средину за сваки пројекат за који се захтева процена утицаја). Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга у циљу очувања живота и здравља живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене. Са хидрогеолошког становишта пакет стена којим је структурирано подручје Плана представља кречњачку масу као носиоце подземних вода, и управо њихова пропусност резултира све важније одлике кречњачког аквифера, односно водног тела акумулираног у њему. Подземне воде се одликују калцијско-хидрокарбонатним типом и ниском минерализацијом. Њихов квалитет је веома добар (углавном I и II класа воде за пиће). У подини кречњака леже непрпусне стене доњег тријаса или палеозојски шкриљци, док местимично непрпусни покривач представља дијабаз-ројначка формација. Површински отицај са перидотита и стена дијабаз-ројначке формације одвија се до кречњака, где се воде губе преко више понора у ту пропусну средину, да би се у подножју појавиле на више врела. Карстна површ Поникава, северно од Ђетиње, празни се преко „Стапарског“ врела ($Q_{min}=10 \text{ l/s}$; Q_{sg} око 90 l/s) и врела „Ћосића врело“ ($Q_{min}=130 \text{ l/s}$, Q_{sg} око 210 l/s). Врело „Ћосића врело“ каптирано је за потребе „Аеродрома Поникве“ и представља извориште водоснабдевања. Са постојећег водовода, осим комплекса „Аеродрома Поникве“ тренутно се снабдева 453 домаћинства (210 у МЗ Стапари, 238 у МЗ Биоска, 5 домаћинства у МЗ Волујац), а 191 домаћинство је заинтересовано за прикључење на водовод, па би заштита вода представљала приоритет приликом реализације Планских решења. Јужно од границе Плана, на око 3km, налази се извориште водоснабдевања акумулација „Врутци“, са зонама санитарне заштите. Од укупне површине Планског подручја, које износи 569,24 ha, трећој зони санитарне заштите акумулације „Врутци“ припада 509,39 ha. У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на површинске и подземне воде, као и извориште водоснабдевања, неопходно је спроводити строге мере заштите приликом планирања и реализације планираних пројеката и садржаја.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- *Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12);*

- Уредбом о класификацији вода („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);
- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода водотокова („Сл.гласник РС”, бр.96/10);
- Правилником о одређивању граница подсливова („Сл.гласник РС”, бр.54/11);
- Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС”, бр. 92/08);
- Правилником о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ”, бр.42/98 и 44/99);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског састава површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл.гласник РС”, бр.74/11);
- Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
- Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
- Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Сл. гласник СРС”, бр. 47/83 и 13/84 (исправка));
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС”, бр.67/11 и 48/12);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС”, бр.24/14);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС”, бр.50/12);
- Уредба о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл.гласник РС”, бр.88/10)

Смернице и мере за заштиту вода и изворишта водоснабдевања:

- забрањено је директно и индиректно загађивање површинских и подземних вода у обухвату Плана генералне регулације „Аеродром Поникве“;
- све активности на планском подручју, у свим фазама имплементације Плана и реализације планираних пројеката, објеката, садржаја, инфраструктуре: радови који обухватају претходна истраживања, уређење терена, земљани и остали радови, изградња, редовни рад, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту изворишта водоснабдевања „Носића врело” и акумулације „Врутци”, остала изворишта и врела, све површинске и подземне воде;
- при извођењу свих, напред наведених радњи, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања површинских, подземних вода и земљишта;
- све активности на планском подручју морају обезбедити заштиту зона подземних вода, односно, забрањено је свако испуштање свих категорија и типова отпадних вода, без претходног пречишћавања, у и на тло, упојне бунаре, вртаче, на зелене површине, путне и остале јарке, како не би дошло до загађивања подземних вода, обзиром да је основна стенска маса кречњачког порекла;
- дозвољено је, уз поштовање законске регулативе, коришћење подземних вода (бунари) који би истовремено служили као осматрачки репери за праћење квалитета и нивоа подземних вода;
- у широј зони заштите акумулације „Врутци” (зоне III), није дозвољено повремено ни трајно коришћење земљишта без контролисаног, санитарног и безбедног сакупљања, каналисања и пречишћавања отпадних вода или одвојења отпадних вода ван слива акумулације на постројење за пречишћавање отпадних вода;
- у зонама свих локација и комплекса резервоара и складишта нафтних деривата, вршити контролу и праћење стања заштите објеката и контролу стања подземних вода, у складу са важећом законском регулативом;
- приликом изградње/реализације планираних пројеката, објеката и садржаја, градилиште обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација:
- нафту и нафтне деривате транспортовати атестираним транспортним средствима,
- утврдити место за привремено депоновање грађевинског материјала и градилишно паркирање и обезбедити га непропусном фолијом, уз адекватан дренажни систем,
- користити искључиво исправну грађевинску механизацију;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезна је хитна санација угрожене локације-одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;
- санитарно-фекалне отпадне воде прикупити и каналисати интерном канализационом мрежом до уређаја-постројења за пречишћавање отпадних вода; Обавезна је контрола ефикасности рада уређаја-постројења за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода, контролом количина и квалитета отпадних вода пре и после третирања; Обавезан је мерач протока са местом за узорковање на изливу из постројења, а пре упуштања у реципијент; Отпадне воде из ресторана, кухиње, морају се третирати на сепаратору уља и масти, пре упуштања у канализациону мрежу. Изузетно, као прелазно решење до реализације уређаја-постројења за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода, дозвољена је вишекоморна, водонепропусна септичка јама чији капацитет мора бити дефинисан у складу са процењеним количинама отпадних вода и меродавним возилом за транспорт отпадних вода на даљи третман, преко надлежног комуналног предузећа;
- обавезна је уградња водонепропусног материјала (премаза, фолија, фео-текстила) приликом изградње саобраћајница, стаза, платоа и паркинг површина, као и приликом изградње прихватилишта за псе, како би се онемогућило (спречило) продирање потенцијално загађених атмосферских вода и вода од прања и одржавања у водоносну средину;
- оперативни платои морају бити изведени са бетонским риголама за прикупљање атмосферских вода;

- сакупљање и евакуацију условно чистих атмосферских вода са кровова објеката, извршити системом кровних ригола и системом кровних олука спровести на зелене површине и околни терен;
- потенцијално зауљене и загађене атмосферске воде са авиоплатоа, коловоза, паркинг површина, се морају третирати у таложницима-сепараторима уља пре испуштања у реципијент или на слободне травнате површине;
- квалитет пречишћених вода, пре испуштања у реципијент или на слободне травнате површине, мора да одговара захтеваном нивоу квалитета, у складу са законском регулативом;
- чишћење таложника-сепаратора уља и масти се мора поверити искључиво овлашћеном оператеру који има дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман. Учесталост чишћења одредити током експлоатације пројекта;
- обавезно је редовно одржавање и контрола ефикасности уређаја-сепаратора за третман отпадних вода; Обавезно је постављање уређаја за континуирано мерење количине пречишћених зауљених отпадних вода, које се након пречишћавања испуштају у реципијент/на слободне травнате површине;
- обавезно испитивање квалитета отпадних вода пре и после пречишћавања у таложницима сепараторима уља и масти;
- мерења количина и испитивање квалитета отпадних вода врши акредитована (овлашћена) институција (правно лице), у складу са Законом о водама;
- у зонама пројеката-објеката и комплекса, свих потенцијалних утицаја на квалитет подземних вода, обавезно је постављање пијезометара за континуално контролисање и праћење квалитета подземних вода;
- прање свих површина (асфалтираних, бетонираних, поплочаних), на којима се очекује таложење загађујућих материја, вршити према програму;отпадне воде од прања површина морају бити третиране у таложнику - сепаратору масти, уља и нафтних деривата пре упуштања у реципијент;
- обезбедити одлагање исталожених чврстих материја из таложника и издвојеног уља, у складу са прописима о одлагању опасног отпада;
- одлеђивање, прање авиона као и осталих пратећих возила, је могуће изводити само на специјалним местима која имају потребне филтере, односно уређаје за третман тако насталих отпадних вода; Све поправке, замена уља и остало на возилима у функцији аеродрома, врши се искључиво у радионици за возила, где се успоставља управљање отпадом (неопасним и опасним) у складу са планом управљања отпадом за Аеродром Поникве; отпадне воде из радионице подлежу третману пречишћавања у таложницима - сепараторима уља и масти.
- комплекс са резервоарима (четири укопана резервоара) који ће се користити за снабдевање ваздухоплова горивом (запремине $2 \times 25 \text{ m}^3$ и $2 \times 12,5 \text{ m}^3$) мора бити изведен у складу са свим захтевима за заштиту површинских и подземних вода; Обавезна смерница за заштиту животне средине је, у складу са Водним условима, двоструки плашт/водонепропусна бетонска танквана/полутанквана са оцедним каналом према контролном шахту; Танкване опремити уређајима за сигнализацију процуривања течности из резервоара; Око резервоара извести дренажни систем са сабирно-црпним шахтом и везом са сепаратором уља како би се обезбедило прикупљање процедних вода; Развод горива планирати у водонепропусним каналима отпорним на нафтне деривате и са падом према сабирном шахту;
- за објекте ТС, за случај хаварије, неопходно је обезбедити непропусну танквану за прихват исцурелог трансформаторског уља;
- у циљу контроле животне средине и заштите водних тела од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Мере заштите изворишта водоснабдевања акумулације „Врутци” и „Ђосића врело”

Земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања, у складу са важећом законском регулативом, штите се:

- од намерног или случајног загађивања и свих других утицаја који могу неповољно утицати на издашност изворишта, природни састав, квалитет и здравствену исправност воде;
- обавезним уређивањем и одржавањем зона санитарне заштите;
- применом и провођењем мера забране, превенције, санације, спречавања, контроле и надзора, заштите и мониторинга стања.

Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања акумулације „Врутци”:

На основу Елабората о зонама санитарне заштите акумулације „Врутци”, Институт за водопривреду Јарослав Черни, Београд, новембар 2014, одређене су границе зона санитарне заштите, у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл.гласник РС”, бр.92/2008-57) и критеријумима који произилазе из природних услова, постојећег окружења и конфигурације изворишта, количине воде која се захвата, природног састав воде на изворишту и сливу, као и значаја који извориште има за регион.

Меродавна kota воде у акумулацији, у односу на коју је одређена граница зоне непосредне санитарне заштите - зоне I, је kota 630 mm. Усвојена kota (са преливом висине 3m) представља највиши теоретски ниво воде у акумулацији - језеру. Изохипса 630mm представља контуру уреза воде акумулације „Врутци” при усвојеној максималној коти 630mm. У односу на њу је извучена граница зоне I.

Укупна површина слива акумулације „Врутци” (површинског и подповршинског) је око 146 km^2 . Од тога површину од око 127 km^2 одређује површинска вододелница, док површину од око 18 km^2 одређује подповршинска вододелница (у карстном делу терена).

Већи део слива акумулације се налази на административној територији Града Ужица (око $136,5 \text{ km}^2$, на којој се налазе насеља: Врутци, Кесеровина, Биоска, Пеар, Стрмац, Радушa, Витаси и Кремна), један део је на територији Општине Чајетина (око $4,5 \text{ km}^2$, на том подручју се налази само засеок Пантелићи подно Великог Штита), а један део (потповршински слив) на територији Општине Бајина Башта (око $5,0 \text{ km}^2$, на том подручју се налази само засеок Марковићи подно Трешњице).

Зона непосредне санитарне заштите - зона I - границу зоне I око акумулације „Врутци” - изворишта ВС „Ужице”, чини полигон, а удаљење полигона зоне I, од уреза акумулације при максималној коти воде, је минимално прописаних 10 m. Предложена граница зоне I је у хоризонталној пројекцији удаљена од уреза воде при максималном нивоу углавном више од 10m, најчешће у опсегу вредности 20-40m,

максимално до 70m. Укупна површина коју заузима зона I (са воденом површином акумулације) је 3,14km². Разлози због чега је усвојено да удаљење у хоризонталној пројекцији буде веће (углавном у опсегу вредности 20-40m) су:

- непрецизност подлоге - карте размере 1:25.000, због чега се ишло на страну сигурности повећањем удаљења;
- обезбеђење већег простора (зоне I) око акумулације у случају да студија за санацију акумулације Врутци (или нека друга документација), покаже да је у будућности неопходно у непосредном појасу око акумулације: уклонити високо растиње, на одређеним деоницама спровести локалне антиерозионе радове, на локацијама потенцијалних клизишта реализовати геотехничке радове;
- став аутора Елабората, након увида у стање на терену, да је 10m недовољна мера заштите обзиром на притиске од стране бројних корисника простора (стамбени објекти, викендце, станишта риболоваца, прилаз моторним возилима и др.).

Зона I - око главних притока акумулације, односно реке Ћетиње и главних водотока: Рочњачки поток, Безимени поток, Јовац, Ћетиња, Ужички поток, Коњска река, Братешина и Карачица.

Ужа зона санитарне заштите - зона II-одређена је само око акумулације површинске воде, односно зоне I акумулације. У наведеној зони морају важити строжији критеријуми за све кориснике простора, када је у питању заштита вода које гравитирају акумулацији - изворишту. Укупна површина коју заузима зона II је 12,454 km².

Шира зона санитарне заштите - зона III - обухвата подручје површинског слива акумулације, као и део потповршинског слива на подручју Пеара, Поникава и Кесеровине (карстни терен). Укупна површина коју заузима зона III је 144,888km², од чега је око 127,0km² слива одређено површинском вододелницом, а око 18,0km², на карстном подручју Поникава и Пеара, претпостављеном подземном вододелницом са које вода дотиче у слив акумулације „Врутци“.

Зона I акумулације површинске воде, обухвата језеро из кога се захвата вода за јавно водоснабдевање, укључујући врх преградног објекта ако је акумулација вештачка и приобално подручје акумулације чија ширина износи 10m у хоризонталној пројекцији од нивоа воде при највишем нивоу воде у језеру.

Зона I акумулације површинске воде обухвата и надземну притоку дуж целог тока и подручје са обе стране притоке чија ширина износи најмање 10m у хоризонталној пројекцији мерено од нивоа воде при водостају притоке који се јавља једном у 10 година.

Зона II акумулације површинске воде, обухвата подручје око језера чија ширина износи 500m мерено у хоризонталној пројекцији од спољне границе зоне I.

Зона III акумулације површинске воде, обухвата подручје изван границе зоне II до границе која заокружује површину слива.

Зоне санитарне заштите изворишта подземне воде „Ћосића врело“:

Зона I изворишта подземне воде, формира се непосредно око водозахватног објекта. Дозвољено је уређење озелењавањем декоративним врстама које немају дубоки корен. Зона се користи искључиво за сенокос. Простор у овој зони се ограђује заштитном оградом на удаљености од 3 - 10m од водозахватног објекта, у циљу спречавања неконтролисаног уласка људи и животиња. У овој се зони не могу градити и употребљавати објекти, постројења, делатности и користити земљиште, ако то угрожава здравствену исправност воде за пиће.

Зона II изворишта подземне воде, обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање један дан (у порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена).

У порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода под притиском и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, простирање зоне II не може да буде краће од 500m од водозахватног објекта.

Код издани у порозној средини карстно-пукотинског типа ограђује се и понор, вртача, расед и други карстни облик у оквиру зоне II у који вода непосредно понире и на који се примењују заштитне мере као за зону I.

Зона III изворишта подземне воде, у порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, обухвата цело сливно подручје.

У порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода под притиском и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, простирање зоне III не може да буде краће од 1000m од водозахватног објекта у правцу тока воде.

Код издани у порозној средини карстно-пукотинског типа ограђује се и понор, вртача, расед и други карстни облик у оквиру зоне III у који вода непосредно понире и на који се примењују заштитне мере као за зону I.

Услови, мере и одржавање зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања „Ћосића врело“ и акумулације „Врутци“

Зона I санитарне заштите:

- забрањена је изградња и употреба објеката и постројења која нису у функцији изворишта водоснабдевања;
- забрањено је кретање возила у функцији изворишта водоснабдевања ван утврђених траса, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води, купање људи и животиња;
- забрањено је напајање стоке;
- забрањен је комерцијални узгој рибе;
- приступ овој зони дозвољен је само лицу које управља водоводом;
- забрањена је изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење других делатности забрањених у зонама II и III.

Зона II санитарне заштите:

- забрањена је стамбена изградња;
- забрањена је употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;
- забрањена је употреба пестицида, хербицида и инсектицида;
- забрањено је узгајање, кретање и испаша стоке;

- забрањено је камповање, вашари и друга окупљања људи;
- забрањена је изградња и коришћење спортских објеката;
- изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
- продубљивање корита и вађење шљунка и песка;
- формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих;
- забрањена је изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење других делатности забрањених у зони III.

Зона III санитарне заштите:

У овој зони не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
- испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- неконтролисано крчење шума;
- изградња и коришћење ваздушне луке;
- површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- одржавање ауто и мото трка.

Посебне мере заштите изворишта водоснабдевања „Госића врело” и акумулације „Врутци”

Посебне мере заштите изворишта водоснабдевања дефинишу се у циљу заштите од потенцијално негативних утицаја које могу имати планиране активности у њиховом окружењу. Смернице којих се треба придржавати су:

- дефинисати зоне заштите изворишта са прописаним режимом коришћења и мерама којима ће се онемогућити штетно дејство на хигијенску исправност воде за пиће;
- обавезно је постављање водонепропусног слоја у зонама где постоји опасност од потенцијалног утицаја зауљених атмосферских вода (зона складишта, зона центра за добробит животиња, радионица, перионица), претакалишта, а све у циљу заштите и очувања квалитета подземних вода;
- одвођење отпадних вода са саобраћајних површина вршити водонепропусним каналима;
- транспорт опасних и штетних материја вршити атестираним превозним средствима;
- обавезно озелењавање у зони проласка саобраћајнице поред изворишта водоснабдевања;

Обележавање заштитних зона - положај водозахватне грађевине у простору, дефинише се географским координантним тачкама;

- За Зону I пописом катастарских парцела и припадајуће катастарске општине или положајем преломних тачака полигона израженог преко геодетских координата;
- За Зону II и Зону III дефинишу се положајем преломних тачака полигона израженог преко геодетских координата.

Земљиште

Заштита земљишта

Загађење земљишта на подручју Плана може бити последица одвијања авио и осталих видова друмског саобраћаја, неадекватног управљања отпадом, отпадним водама и као и последица различитих пољопривредних активности у претходном периоду. Специфична ситуација у обухвату Плана су и локације високог ризика, заостале као последица бомбардовања. Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера систематског праћења квалитета земљишта:

- Праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- Спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 и 41/09);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);*
- *Уредбом о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл.гласник РС”, бр.88/10).*

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације обухватају:

- реализација планираних пројеката се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења у Плану генералне регулације «Аеродром Поникве»;
- у фази реализације, изградње пројеката-објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре, рационално користити земљиште – хумусни слој сачувати за касније уређење локација, комплекса;

- у зони писте, у складу са условима за реализацију, уклонити и искрчити сво високо растиње и заменити га ниским травнатим површинама које треба одржавати до граница дозвољене оптималне висине; Утврдити захтевније методе рада на пословима одржавања травнатих површина и вегетационе масе травних и коровских састава, као и шибиља, како би се избегла појава ситних глодара и птица, пре свега из безбедносних разлога;
- у поступку имплементације Плана, реализације и редовног рада пројеката-објеката и садржаја, одржавати машински парк у исправном стању, у циљу спречавања могућности доспевања нафте, деривата и машинског уља у земљиште, површинске и подземне воде. Све грађевинске и остале машине које се користе на градилишту и редовном раду, морају поседовати сертификате везане за заштиту животне средине. Све грађевинске машине које користе погонско гориво на бази нафтних деривата морају бити снабдевене посудама за прихватање тренутног горива или мазива и то најмање по 3kg одговарајућег сорбента за неутрализацију;
- организовано управљање отпадом на подручју Плана, према Плану управљања отпадом за «Аеродром Поникве», у складу са Локалним планом управљања отпадом Града Ужица, које подразумева прикупљање, примарну селекцију, транспорт и одлагање на регионалну депонију «Дубоко», преко надлежног комуналног предузећа;
- уклањање свих спонтано насталих депонија са свих локација у границама Плана;
- контрола управљања отпадним водама у границама Плана како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;
- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће оштетити функције земљишта;
- у случају да се будућим активностима на аеродромском комплексу утиче на загађивање замљишта, носилац пројекта/оператер појединачних пројеката, потенцијалних загађивача у обавези је да изради извештај о стању земљишта који мора бити издат од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду; носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградираних животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (*"Службени гласник РС"*, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу о условима заштите природе (03 бр. 020-2049/5 од 09.10.2013.године), Завода за заштиту природе Србије, а на основу Централног регистра заштићених природних добара Србије, утврђено је да у оквиру предметног подручја нема заштићених природних добара, међународно значајних подручја (РА, ВА, РВА, Ramsar), укључујући и природна добра планирана за заштиту (евидентирани или она за која су отпочете активности као што су теренска истраживања и др.) Предметно подручје није део јединствене Еколошке мреже Републике Србије. Планирани радови нису у супротности са донетим прописима и документима из области заштите природе.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 91/10);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр.30/10, 93/12);*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр.102/10).*

Заштита природе обухвата:

- општа мера унапређења пејзажних вредности на подручју Плана је озелењавање површина, у складу са осталим условима по највишим стандардима, применом декоративних врста ниског растиња (избегавање инвазивних, алохтоних врста и алергених врста);
- озелењавање паркинг простора вршити линеарном садњом. Приликом избора врста садног материјала треба одабрати оне врсте које су првенствено отпорне на аерозагађење, праšину, доминантне ветрове;
- у складу са пројектом озелењавања потребно је уредити зелене површине у оквиру аеродрома. Зелене насаде пажљиво планирати, тако да имају високу биолошку, функционалну и естетску вредност, али да не представљају станиште птицама и лептирима у циљу безбедног саобраћаја и очувања орнитофауне и Lepidoptera од могућег страдања у зони граница Плана, услед полетања и слетања ваздухоплова;
- заштиту, очување и унапређење биолошке, геолошке и предеоно разноврсности ван зона ограничења за безбедни саобраћај; одрживо коришћење и управљање природним добрима и ресурсима;
- унапређење стања нарушених делова природе у зонама деградираних зона и локацијама високог ризика од последица бомбардовања, зони напуштене економије и пољопривредних површина из претходне намене;
- унапређење стања шумских екосистема на подручју Плана, ван зона ограничења за безбедни саобраћај; дугорочно очување природних предела и природне равнотеже;
- све природне пределе заштити у њиховој разноврсности, јединствености, лепоти и значају за доживљај корисника простора, посетиоца и локалног становништва;
- обавезне су мере еколошке компензације у циљу ублажавања штетних последица на природу (мере санације, примарна рехабилитација, успостављање новог локалитета или комбинација мера), у границама Плана и контактним зонама.

Мере еколошке компензације се дефинишу са циљем ублажавања штетних последица реализације планских решења на животну средину и здравље људи, у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС”, бр. 20/10). Како је циљ компензације на подручју Плана заштита животне средине, здравља људи и квалитета живота локалног становништва због директних и индиректних утицаја планираних намена, локалитете за формирање нових зелених површина треба утврдити на основу процене вероватноће, обима и карактера могућих негативних утицаја постојећих и планираних садржаја на животну средину. Компензацију зеленила треба спровести тако да допринесе смањењу нивоа буке, емисије загађујућих материја и побољшању пејзажних карактеристика подручја.

Мере компензације:

- успоставити појасеве заштитног зеленила у контактним зонама Плана према зонама становања;
- извршити биолошку рекултивацију свих деградираних локација и зона у границама Плана и контактним зонама утицаја према зонама становања;
- формирати појас зеленила дуж планираних и постојећих саобраћајница у складу са локацијским условима;
- у зонама интензивног утицаја буке, мерама компензације уз границе парцела, опционо, формирати „зелене баријере”, антизвучне паное, антизвучне мере на фасадама најугроженијих објеката;
- одабир врста приликом формирања заштитног појаса вршити на основу анализе и валоризације постојећег зеленила на подручју Плана и окружењу;
- приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака, заступљеност аутохтоних врста не треба да буде испод 50%;

Бука и вибрација

Имплементација Плана генералне регулације „Аеродром Поникве” ће имати највећи еколошки утицај са становишта негативних утицаја и негативних ефеката буке на квалитет и капацитет животне средине. Просторно-положајне карактеристике „Аеродрома Поникве”, са аспеката негативних утицаја буке, ублажавају изразито негативне утицаје, обзиром на густине становања изложених насеља. Град Ужице, са зонама становања високих и осталих густина становања је удаљен од аеродрома ваздушном линијом око 12km и биће надлетан на висини преко 600m. Других већих градских насеља нема у околини. Бука је последица која се не може избећи и пратећа је појава аеродрома, али се избором мера заштите може смањити а њени штетни ефекти ублажити. Како би негативни утицаји буке који генерише ваздушни саобраћај „Аеродрома Поникве” били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања, отклањања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље локалног становништва у зонама утицаја и квалитета животне средине окружења, у свим фазама имплементације Плана, а корисници извора авио-буке су дужни да обезбеде да вредности индикатора буке у животној средини не пређу граничне вредности прописане за акустичку зону у којој се извор буке налази.

Заштита од буке на подручју Плана мора бити интегрални део акустичног зонирања подручја града Ужица и спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивања индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр.75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС”, бр.72/10).*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

Опште смернице и мере заштите становништва од буке у животној средини града Ужица обухватају акустично зонирање, одређивање акустичних зона у складу са наменом простора и граничним вредностима индикатора буке у тим зонама. Подручје Плана генералне регулације припада зони са значајним акустичким оптерећењем, односно целини у којој се морају планирати и применити мере за ублажавање извора буке и мерама заштите од буке. Буку слетања и узлетања ваздухоплова у непосредном и ширем окружењу аеродрома узрокује број и фреквенција ваздухоплова, коридор слетања и узлетања, атмосферски услови, бука погонског система и аеродинамичка бука. У овој целини морају се примењивати мере за спречавање и отклањање буке из пратећих извора и мере заштите од утицаја на окружење са посебним мерама заштите према и у непосредном окружењу тихих зона:

- носиоци пројеката који у обављању делатности које емитују буку, одговорни су за сваку активност којом се проузрокује ниво буке виши од прописаних граничних вредности;
- носиоци пројеката генератори буке су у обавези да примењују мера техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке;
- обавезно је подизање заштитних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама и појединачним локацијама;
- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);
- извори буке, осим ваздухоплова, се изузетно могу користити и ако прелазе дозвољене граничне вредности у случају елементарних непогода и других непогода, отклањања кварова који би могли изазвати веће материјалне штете, али само за време док те околности постоје о чему је корисник дужан да обавести надлежну службу за инспекцијске послове;
- мерење буке врше стручне организације, овлашћене од стране ресорног министарства задуженог за послове заштите животне средине које уједно и прописује услове и методологију мерења буке;
- неопходно је развити и применити систематизован метод зонирања земљишта око аеродрома у складу са прогнозама изложености авионској буци, како би се обезбедио механизам за планирање и пројектовање мера за градњу и контролу градње у овим зонама;
- узлетно-слетни коридор у правцу Националног парка Тара користити максимално у 5% операција, и то само у изузетним случајевима узрокованих метеоролошким условима;
- процедуру полетања и слетања изводити са заокретом и на већим висинама од уобичајених тако да се избегне зона Националног парка;
- план дефинисати без конфликтних намена и локација некомпатибилних пројеката, објеката и садржаја; Смернице за простор у зонама утицаја, непосредном и ширем окружењу подручја Плана, планирати на начин да се избегну некомпатибилне намене, односно вулнерабилни објекти (зоне становања, објекти здравства и социјалне заштите, објекти за одмор и рекреацију, образовне установе и установе дечје заштите);
- објекте становања у непосредном окружењу извора буке звучно (акустично) изоловати користећи најбоље звучне изолаторе у складу са архитектонско-грађевинским карактеристикама објекта;
- обавезна је примена мера техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке у комплексу аеродрома;

- при извођењу радова на подручју Плана, свако градилиште мора бити обезбеђено тако да се смањи и минимизира утицај на појаву и трајање буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити заштитне баријере за смањење негативних утицаја интензитета буке);
- оспособити уређаје (подстанице) за регистрацију буке (NMT) и активно вршити мониторинг и мапирање угрожених делова насеља или еко система.

Јонизујуће и нејонизујуће зрачење

Заштита од јонизујућих зрачења

Мере заштите живота и здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства јонизујућих зрачења и мере нуклеарне сигурности обавезне су при свим поступцима у вези са нуклеарним активностима и активностима којим се уређују услови за обављање делатности са изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним материјалима, као и управљање радиоактивним отпадом.

Спровођење и стално унапређивање мера којима се обезбеђују нуклеарна и радијациона сигурност и безбедност постале су приоритети међународне заједнице, а основна брига више нису само контрола нуклеарног наоружања и спречавање његовог даљег ширења, већ пре свега обезбеђивање услова за ефикасно сузбијање злоупотреба радиоактивних и нуклеарних материјала. Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Сл.Гласник РС”, бр.36/2009 и 93/2009) прописује:

- увођење нових, виших стандарда у спровођењу мера заштите од јонизујућих зрачења, нуклеарне и радијационе сигурности;
- успостављање комплексније регулативе али и омогућавање ефикасније примене закона;
- успостављање стриктног и целовитог надзора над изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним објектима, радијационим делатностима и нуклеарним активностима, као и над управљањем радиоактивним отпадом.

Република Србија, као држава чланица Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА) испуњава захтеве који произилазе из ратификованих међународних уговора. Регулаторно тело - организација која врши јавна овлашћења у складу са Законом је Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије.

Заштита од нејонизујућег зрачења

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

Мере заштите од нејонизујућих зрачења:

Мере заштите од нејонизујућих зрачења обухватају услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења у коришћењу извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

- Обавезно је одређивање услова за коришћење извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је обезбеђивање организационих, техничких, финансијских и других услова за спровођење заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења на прописани начин;
- обавезно је спровођење контроле и обезбеђивање квалитета извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса на прописани начин;
- обавезна је примена средстава и опреме за заштиту од нејонизујућих зрачења;
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је информисање становништва о здравственим ефектима излагања нејонизујућим зрачењима и мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини.

Базне станице мобилне телефоније (БСМТ) је, по својој функцији примопредајни систем и чине је примопредајни уређаји и одговарајућа телекомуникациона опрема, која служи за повезивање базне станице са осталим деловима мобилне телекомуникационе мреже. БСМТ може истовремено бити функционална у три мобилне телекомуникационе мреже (или три дела јединствене мреже) који се, поред технолошког нивоа и могућности преноса говора, података или слике, разликују и по фреквенцијским опсезима које користе, са реалним продором ка 4G и напреднијим технологијама:

- GSM-Global System for Mobile 900
- GSM 1800 и
- UMTS- Universal Mobile Telecommunications System (познат и као 3G - око 2100 MHz).

Обавеза је да се спроведу утврђене мере и услови заштите животне средине од:

- опасности од директног додира делова који су под сталним напоном;
- опасности од директног додира проводљивих делова који не припадају струјном колу;
- опасности од пожара и експлозија;
- статички електрицитет услед рада уређаја;
- опасности од утицаја берилијум оксида;
- атмосферског електрицитета;
- нестанка напона у мрежи;
- недовољне осветљености просторија;
- неопрезног руковања;
- опасности при раду на висини;
- механичког оштећења;
- утицаја прашине, влаге и воде.

Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процењене количине и карактеристика отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивању у систем регионалног концепта управљања отпадом, преко Регионалног плана и Локалног плана управљања отпадом града Ужица и регионалног центра за управљање отпадом и регионалне депоније „Дубоко“, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се минимализовали потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине. Управљање отпадом на подручју Плана мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09 и 88/10);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр.36/09);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл.гласник РС” бр.56/10);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр.92/10);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр.114/03);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр.98/10);*
- *Одлука о комуналном уређењу града Ужица, („Сл.лист града Ужица”, бр.6-1/2008, 21/2008-др. Одлука 17/2009,14/2010,15/2010 и 13/2011).*

У складу са планираним садржајима и активностима на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста отпада: комунални, грађевински, амбалажни и рециклабилни отпад, опасан отпад. Управљање отпадом вршити у складу са Планом управљања отпадом за „Аеродром Поникве“, који мора бити усаглашен са Локалним планом за град Ужице.

Комунални отпад – управљање и поступање комуналним отпадом (сакупљање, транспорт, третман, одлагање) са подручја Плана мора бити организовано преко надлежног комуналног предузећа. За ефикасно и еколошки прихватљиво управљање отпадом на подручју Плана, потребно је:

- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- поставити судове (контејнере) за сакупљање отпада у зонама и локацијама, у складу са партерним решењем;
- редовно прањње контејнера и транспорт отпада мора бити у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- животињске лешеве и крв из планираног прихватилишта за псе третирати према Закону о здравственој заштити животиња (“Сл. гласник РС”, бр. 37/91, 0/92, 33/93, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 52/96, 25/00) којим се прописују услови и начин нешкодљивог уклањања животињских лешева;
- Правилнику о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева (“Службени гласник СРС”, број 7/81),
- Правилнику о условима које морају испуњавати објекти у којима се врши нешкодљиво уклањање и прерада животињских лешева, кланичких конфиската и крви (“Службени гласник СРС”, број 7/81).

Грађевински отпад – који настане у било којој фази имплементације Плана и реализације планираних пројеката, мора се организовано уклањати са планског подручја, а према условима надлежног комуналног предузећа-оператера који поседује дозволу за управљање отпадом/у складу са Одлуком органа локалне самоуправе о утврђивању локације за одлагање грађевинског отпада.

Рециклабилни и амбалажни отпад - се мора селектовати, привремено складиштити и дати на даље управљање, према категорији и карактеру, уступити оператеру са дозволом за управљање отпадом.

Опасан отпад – свим категоријама опасног отпада које могу настати на планском подручју мора се управљати у складу са важећом законском регулативом:

- управљање опасним отпадом од чишћења резервоара нафтних деривата, таложника сепаратора мора бити поверено овлашћеном оператеру са дозволом за управљање опасним отпадом;
- управљање отпадом који настаје од чишћења преосталих капонира у којима се налазе заостале авио-бомбе, авио-летилице, убојна средства и остали материјали, према посебним процедурама контроле радиоактивности и утврђивања карактера насталог отпада, мора бити поверено овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање тим отпадом;
- управљање осталим опасним отпадом, по утврђивању карактера или по пореклу, који може настати на планском подручју, мора бити поверено овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање конкретним опасним отпадом;
- управљање отпадом посебних токова, у складу са карактером отпада, мора бити поверено овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом посебних токова;
- предвидети привремено складиштење опасног отпада до предаје оператеру са дозволом за управљање опасним отпадом.

Авио – фекални отпад – по слетању ваздухоплова, неопходно је предвидети и обезбедити прихват резервоара са фекалном отпадном водом који ће се празнити у водонепропусну септичку јаму, као прелазно решење до опремања локације канализационом мрежом;

Смернице и мере управљања отпадом:

- Санирати све локације на којима је неконтролисано депонован отпад на планском подручју и контактним зонама непосредног окружења, како би се спречило загађивање животне средине и превенирала могућност привлачења птица у тим зонама;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену, на планском подручју, непосредном и ширем окружењу;
- ширити зону организованог прикупљања отпада;
- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко надлежног комуналног предузећа/овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- поступање и управљање опасним отпадом и отпадом посебних токова, вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- поступање са отпадом који настаје од чишћења преосталих капонира у којима се налазе заостале авио-бомбе, авио-летилице, убојна средства и остали материјали, подлеже посебним процедурама утврђивања степена радиоактивности и карактера отпада преко акредитованих институција, а управљање ће се вршити преко овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, у складу са законском регулативом;

- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

Посебне мере управљања отпадом:

- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на планском подручју у оквиру сваке појединачне функционалне целине, локације или зоне, у складу са наменом простора и планом управљања отпадом;
- сакупљање, транспорт и одлагање отпада вршити преко надлежног јавног комуналног предузећа/овлашћеног оператера, према врсти и карактеру отпада, према извршеном испитивању и утврђивању карактера отпада, сагласно важећој законској регулативи;
- обавезно је посебно поступање са: отпадом који настаје од чишћења капонира, отпадом посебних токова и опасним отпадом, у складу са законском регулативом.

Мере за спречавање удесних ситуација

На комплексу аеродрома могуће су следеће акцидентне ситуације:

- Пожар у оквиру аеродрома,
- Пожар у електроенергетским деловима аеродрома (трафостаница),
- Хаварија трансформаторске станице,
- Пожар на паркингу,
- Пожар на складишним резервоарима горива,
- Удар грома

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- неопходно је извести одговарајући систем противпожарне заштите у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр.111/09). Посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу. Вршити редовну контролу свих противпожарних елеменара – опреме и инсталација;
- пројектовати заштиту објекта и инсталација од атмосферског пражњења.
- са простора комплекса уклонити сав запаљив материјал у циљу смањења последица евентуалног пожара у склопу превентивних мера заштите;
- у случају пожара, треба предузети следеће: приступа се почетном гашењу пожара, и искључивање електричне енергије, пожар пријавити обезбеђењу/ватрогасној јединици, предузети све мере за спречавање ширења пожара на суседне објекте-уређаје, покренути евакуацију људи из угроженог дела;
- при реаговању у случајевима опасности, обавезно је коришћење адекватне заштитне опреме (заштитно одело, обућа, наочаре, рукавице, маске);
- успостављање система алармирања представља врло ефикасну меру која може да осигура хитну и адекватну реакцију у случају оперативних кварова или несрећа ефикасан одговор на удес;
- после удеса: Носилац Пројекта је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа, о ванредном догађају обавести надлежни орган ресорног министарства; Обавештење садржи информације о околностима ванредног догађаја, месту, времену, непосредној опасности по здравље људи и опис предузетих мера; Сва места где је настала хаварија се морају поправити и потпуно санирати у најкраћем року.

Мере приправности и одговора на удес:

- пожар се идентификује и јавља преко детектора пожара, преко ручних јављача или гласним повиком. Руководилац службе безбедности и заштите на раду организује евакуацију запослених и присутних путника на аеродрому, и формира тим за одговор на удес, односно тим који ће учествовати у гашењу пожара.
- идентификује се место настанка пожара и материјал који је захваћен.
- дејством са више апарата одједном приступа се гашењу пожара. Пожар на електричним инсталацијама гаси се прахом, а пожар на инсталацијама високог напона гаси се угљен диоксидом. Пожар нафтних деривата гаси се прахом, угљен диоксидом, а може се користити и песак и земља.
- пожар у објекту може се гасити свим врстама апарата за гашење пожара и водом. Пре гашења водом морају се искључити електричне инсталације у том делу комплекса.
- у колико је могуће из угрожене зоне уклонити сав гориви материјал.
- ако је дошло до повређивања запослених и путника евакуисати их и пружи ти им прву помоћ до доласка јединице хитне помоћи.
- ако пожар не може да се угаси сопственим снагама, затворити врата и удаљити се до доласка професионалне ватрогасне јединице.
- лица која учествују у гашењу пожара морају се поставити супротно од смера ваздушног струјања, односно ван димног облака.

Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. Обзиром на карактеристике подручја и изразиту осетљивост изворишта водоснабдевања „Носића Врело“, у свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине. Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су проциривање и просипање нафтних деривата, пожар и експлозија.

Мере заштите од удесних ситуација (пожар, експлозија, проциривање и просипање нафтних деривата):

- у случају проциривања нафтних деривата, уља и мазива, обавезно је одмах спровести мере одговора на удес, у складу са захтевом удесне ситуације;
- у циљу адекватног управљања заштитом од удесних ситуација, обавезан је план заштите од удеса са мерама за одговор на удесну ситуацију за сваки пројекат посебно;
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну

средину („Службени гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Обрађивач Плана је поступио у складу са дописом VI број 350-2/15 од 22.01.2015.г. упућеним од стране Носиоца израде Плана, унео у планско решење захтеване додатне намене, које нису пропраћене мерама заштите животне средине у Извештају о СПУ ППР «Аеродром Поникве» који је предат надлежном органу на даљу процедуру 15.01.2015.г. Након допуне Извештаја, мере заштите животне средине биће уграђене у План пре упућивања Плана на усвајање.

8.4.4.4. Заштита од пожара, елементарних и других непогода и просторно плански услови од интереса за одбрану земље

Подразумевају придржавање одредби:

Закона о заштити од пожара ("Службени лист РС", бр. 37/88) и ("Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/2005). Закон о заштити од пожара (Сл.гласник РС», бр.111/09 и 20/15)

Правилника о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", бр. 39/91) Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара («Сл.лист СФРЈ», бр.30/91)

Правилника за електроинсталације ниског напона ("Службени лист СРЈ", бр. 28/95) Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона «Сл.лист СФРЈ», бр.53/88, 54/88-испр. и «Сл.лист СРЈ», бр.28/95)

Правилника о заштити објеката од атмосферских пражњења ("Службени лист СРЈ", бр. 11/96)

Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичком подручју ("Сл. лист СФРЈ", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88, 52/90)

Закона о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 45/91, 58/91, 53/93, 67/93 и 48/94) и других важећих прописа и норматива везаних за ове области. Закона о одбрани («Сл.гласник РС», бр.116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др.закон и 10/15)

Плана заштите од ерозије земљишта на територији града Ужица («Сл.лист Града Ужица», број 23/14)

Ради заштите од потреса новопланиране садржаје реализовати у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 52/90), као и у складу са Правилником о привременим техничким нормативима за изградњу објеката који не спадају у високоградњу у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ“, бр.39/64).

8.4.4.5. Мере енергетске ефикасности и изградње

Унапређење енергетске ефикасности обухвата смањење потрошње енергије, уштеду енергије и обезбеђење одрживе изградње, применом техничких мера и стандарда у процесима планирања, пројектовања, изградње и употребе објекта.

Неопходно је спроводити мере на: подстицању примене енергетских ефикаснијих решења и технологија при грађењу објеката, коришћењу обновљивих извора енергије и градити централизован систем грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње објеката обухвата: 1) реализацију соларних система и максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објеката; 2) топлотну изолацију зидова, кровова, подних површина, замену/санацију прозора и врата; 3) увођење савремених система грејања и припреме санитарне топле воде.

Чланом 7. Правилника о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда дефинисано је да енергетски разред нове зграде, који се исказује енергетским пасошем зграде, мора бити најмање "С" (латинично С) или виши, такође, енергетски разред за постојеће зграде, након извођења радова на реконструкцији, доградњи, обнови, адаптацији, санацији и енергетској санацији, мора бити побољшан најмање за један разред

8.5. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

8.5.1. Садржај графичког дела

- Топографско - катастарска подлога са границом плана
- Положај у односу на шире окружење
- Постојеће стање физичких структура и намена површина са изводом из планова вишег реда
- Планирана намена површина и подела на зоне са истим правилима грађења
- Урбанистичка регулација
- Друмски саобраћај
- Ваздушни саобраћај
- Мреже и објекти инфраструктуре - водоснабдевање и одвођење отпадних и атмосферских вода
- Мреже и објекти инфраструктуре – електроенергетска и телекомуникациона мрежа и објекти
- Зоне заштите и ограничења и спровођење плана

8.5.2. Садржај документационе основе

Саставни део овог Плана је документациона основа, која садржи:

- Концепт плана генералне регулације (текстуални део, графички део, захтеви поднети надлежним институцијама, радне материјале и елаборате по појединим областима на основу којих је урађена синтеза, услови, сагласности и мишљења надлежних институција);
- Документацију Градске управе за урбанизам, изградњу и имовинско-правне послове, о току спровођења законске процедуре (одлуке, записник и извештај о обављеној стручној контроли Концепта плана, записник и извештај о обављеној стручној контроли Нацрта плана и записник и извештај о обављеном јавном увиду у Нацрт плана);
- Другу документацију и податке од значаја за израду, контролу и доношење планског документа.

8.5.3. Услови и мере за спровођење плана

Планом је предвиђена обавезна израда плана детаљне регулације за простор намењен будућем развоју аеродрома.

Уколико се укаже потреба за увођењем нових јавних саобраћајница (уситњавање блокова) обавезна је израда плана детаљне регулације, минимум обухвата плана је цео блок.

Спровођење Плана генералне регулације је кроз обавезујућу израду урбанистичког пројекта.

За изградњу свих објеката у обухвату Плана, обавезно је покретање поступка одлучивања о потреби процене утицаја.

Овај План представља основ за издавање и израду Информације о локацији, Урбанистичког пројекта, Локацијске дозволе, Пројекта препарцелације и парцелације у циљу формирања грађевинске парцеле и Пројекта исправке граница суседних парцела, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи.

Након усвајања Плана од стране Скупштине града Ужица, а на начин и по поступку утврђеним Законом о планирању и изградњи, План генералне регулације ће се спроводити кроз поступак:

- Парцелација и препарцелација грађевинских парцела у циљу издвајања грађевинског земљишта намењеног за површине и објекте јавне намене, као и формирање грађевинских парцела према утврђеној намени у складу са Планом вршиће се у складу са Законом о планирању и изградњи. Дозвољена је парцелација и препарцелација у оквиру површина за јавне намене;
- Изузимање планираног грађевинског земљишта за јавну намену из поседа корисника тог земљишта и његово одређивање за површину јавне намене;
- Израда пројектно - техничке документације за објекте саобраћајне, комуналне инфраструктуре и водних објеката за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода, у циљу уређења и опремања јавних површина према утврђеној динамици реализације просторног решења;
- Прибављање урбанистичких и других сагласности на пројектну документацију;
- Прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

За трасе и капацитете планиране инфраструктуре у оквиру површина за јавне намене, у случају измене услова надлежних комуналних предузећа, могуће је, кроз израду урбанистичког пројекта / или кроз поступак издавања Локацијске дозволе, планирати другачији распоред (трасе и капацитете), уз поштовање услова, укрштања инсталација и техничких прописа.

8.5.4. Остало

Овај план је израђен у три (6) примерака оргинала у аналогном облику и пет (10) у дигиталном облику.

Један (1) примерак у аналогном облику и један (1) примерак у дигиталном облику чува се трајно у архиви Скупштине града Ужица и Скупштине општине Бајина Башта, као доносиоца Плана, два (2) примерка у аналогном облику и два (2) примерка у дигиталном облику у Градској управи за урбанизам, изградњу и имовинско-правне послове, као надлежном органу за спровођење Плана, један (1) примерак у дигиталном облику у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, као органу надлежном за вођење Регистра планских докумената.

Овај План ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у "Службеном листу града Ужица" и «Службеном листу општине Бајина Башта»

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД УЖИЦЕ
СКУПШТИНА ГРАДА
I Број 350-29/15, 11.06.2015. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Радиша Марјановић, с.р

САДРЖАЈ БРОЈ 17/15

Редни број		Страна
97.	План генералне регулације "Аеродром Поникве" (текстуални део).....	583